

Fındık

Sayı: 23 / TEMMUZ 2021

GİRESUN TİCARET BORSASI YAYIN ORGANI

FINDIK PİYASASI TABAN FİYAT VE REKOLTEYİ BEKLİYOR

“KARADENİZ’DE GES OLMAZ
DİYENLERE GTB ÖRNEK OLSUN”

KARBON AYAKİZİ
VE ÇOCUK İŞÇİ UYARISI

TÜRKİYE GIDA İNOVASYON
PLATFORMU KURULDU

GİRESUN TOMBUL FINDIĞI
İÇİN TÜBİTAK İLE İŞ BİRLİĞİ

HEDEF PAZARDI, İLK 10’UN
GEDİKLİSİ OLDU: ÇİN

GİRESUN TİCARET BORSASI
95. YAŞINI KUTLADI

HÜSEYİN AVNİ ALPASLAN
BELGESEL İLE ANILDI

GİRESUN TİCARET BORSASI
“Güvenli Depo, Yüksek Kalite, İyi Fiyat”

FINDIK MÜZESİ KURULUYOR
GİRESUN FINDIĞI MARKALAŞIYOR !

ERTAÇ ÖZTÜRK
GİRESUN TİCARET BORSASI
MECLİS BAŞKANI

DEĞERLİ ÜYELERİMİZ

Yeni bir fındık sezonuna başladık. Öncelikle yeni sezonun tüm paydaşlara hayır ve bereket getirmesi dileklerimi paylaşmak istiyorum. Bütün bir yılın emeklerinin karşılığını bulacağı bir sezon olması GTB olarak en büyük temennimizdir.

Fındık piyasasının tartışmasız en önemli kurumlarından biri olan GTB için ağustos ayının anlamı büyük. Cumhuriyetimizin Kurucusu Ulu Önder Atatürk'ün Giresun'da bir Fındık Borsası kurulması talimatı ile hemen harekete geçen değerli büyüklerimiz, iki ay gibi kısa bir sürede hazırlıkları tamamlayarak 1 Ağustos 1926 tarihinde Giresun Ticaret Borsası'nın kuruluşunu ilan ettiler.

Biz de hem 95. yılımızı kutlamak hem de Giresun Ticaret Borsamızı bizlere kazandıran ve sonrasında 95 yıl boyunca bu kurumu başarıyla idare eden bu değerli şahsiyetlerin hatırasını yaşatmak amacıyla görev yapmış tüm Yönetim Kurulu ve Meclis Başkanlarının fotoğraflarından oluşan bir köşe hazırladık.

GTB'ye ve fındık sektörüne önemli katkılarda bulunan bu isimlerden ebediyete uğurladıklarımızı rahmetle yad ederken emeği geçen eski başkanlarımıza sağlıklı, huzurlu uzun ömürler diliyoruz.

Dergimizin bu sayısında genel olarak tarım sektörü özel olarak da fındık piyasası için umut verici iki gelişmenin haberine yer verdik.

İlki, lisanslı depolarda muhafaza edilen tarımsal ürünler için verilen desteklerle ilgili. Cumhurbaşkanlığı Kararı ile lisanslı depolara teslim edilen ürünlere 6 ay süreyle kira, ilave kira, nakliye, analiz ücreti desteği verilecek. İkinci gelişme ise yakın iş birliği içinde bulunduğumuz TÜBİTAK MAM öncülüğünde Türkiye Gıda İnovasyon Platformunun (TÜGİP) kurulması oldu. Bu iki gelişmenin Borsamız ve fındık sektörümüze hayırlı olmasını diliyorum.

Sadece Türkiye'nin değil, dünya fındık piyasası da dört gözle Türkiye'nin fındık taban fiyatı ve tahmini rekoltesini bekliyor. Son iki yıldır hasat öncesi açıklanan fındık taban fiyatının açıklaması bu yıl gecikmeye uğradı. En kısa sürede üreticiyi de, sanayiciyi de memnun edecek bir fiyatın açıklanmasını bekliyoruz.

Yeni sezonun bir kez daha tüm üyelerimize hayırlı olmasını dilerken, yangınlarla mücadele eden ekiplerimizin en kısa sürede başarıya ulaşarak Yeşil Vatanımızı kurtarması için dua ediyoruz.

SAHİBİ
GİRESUN TİCARET BORSASI ADINA
YÖNETİM KURULU BAŞKANI
HAMZA BÖLÜK

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
GİRESUN TİCARET BORSASI
GENEL SEKRETERİ
EREN NİZAM

YAYIN KURULU
EREN NİZAM, LEVENT ŞAHİN, GURAY ZOMP

YÖNETİM YERİ
GÜRE MAH. ŞİT. P. ASTSB. KD. BÇVŞ.
ÖMER HALİSDEMİR CAD. NO:24
28000 GİRESUN
T: 0454 216 10 23
F: 0454 212 31 58
info@giresuntb.org.tr
www.giresuntb.org.tr

YAPIM

LIBERA KREATİF YAYINCILIK
GÜMÜŞSUYU MAH. UFAK SOK. 3/7
34437 BEYOĞLU / İSTANBUL
libera@liberakreatif.com
T: 0212 983 03 22
T: 0542 524 55 69

YAYIN DİREKTÖRÜ
ASLI SARIOĞLU
asli@liberakreatif.com

EDİTÖR
CENK SARIOĞLU
cenk@liberakreatif.com

GRAFİK TASARIM
SENİH ULUDAĞ
senih@liberakreatif.com

BASKI - CİLT
RADİKA MATBAA
100. Yıl Mah. Matbaacılar
Sitesi 4. Cad. No: 124
34204 Bağcılar / İstanbul
info@radikamatbaa.com
T: 0212 629 07 47

GİRESUN TİCARET BORSASI TARAFINDAN
ÜÇ AYDA BİR YAYIMLANIR VE ÜCRETSİZ
DAĞITILIR. GTB FINDIK DERGİSİNDE YER
ALAN İMZALI YAZILAR, YAZARLARIN
KİŞİSEL GÖRÜŞLERİDİR,
GİRESUN TİCARET BORSASI'NI BAĞLAMAZ.
GTB FINDIK DERGİSİNDE YER ALAN YAZI VE
FOTOĞRAFLARIN HER TÜRLÜ TELİF HAKKI
GİRESUN TİCARET BORSASI'NA AİTTİR.
İZİN ALINMADAN, KAYNAK GÖSTERİLEREK
DAHİL İKTİBAS EDİLEMEZ.

İÇİNDEKİLER

“FINDIK PİYASASI TABAN FİYAT VE REKOLTEYİ BEKLİYOR”

GTB Başkanımız Hamza Bölük, Öncü Gazetesi Haber Müdürü Mustafa Demir'e fındık ile ilgili çok önemli açıklamalarda bulundu ve hem rekoltenin hem taban fiyatın bir an önce açıklanmasını istedi.

14

TÜRKİYE GIDA İNOVASYON PLATFORMU KURULDU

TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi (MAM) Gıda Enstitüsü, gıda sektörünün bölgesel rekabet gücünü artırmak için IPA-INNOFOOD projesi kapsamında Türkiye Gıda İnovasyon Platformu (TUGİP) kurmanın gururunu yaşıyor.

18

34

“KARADENİZ’DE GES OLMAZ DİYENLERE GTB ÖRNEK OLSUN”

May Grup Enerji Yönetim Kurulu Üyesi Murat Bostan Karadeniz sahilinde güneş enerjisi yapılmaz denilmekte iken GTB çatısına kurulan GES sisteminin kazançlı bir sistem olarak öne çıktığını söyledi.

LEZZETLERİMİZİ TÜM DÜNYAYA TANITMALIYIZ

22

Özkaya Gıda Ltd. Şti. Yönetim Kurulu Başkanı ve GTB Meclis Üyesi Halis Özkaya, “Bu coğrafyadaki tat ve lezzetleri tüm insanlıkla buluşturmak ana hedefimiz olmalıdır” dedi.

44

HEDEF PAZARDI, İLK 10’UN GEDİKLİSİ OLDU: ÇİN

Çin’e yapılan fındık ihracatında son yıllarda önemli mesafeler kaydedildi. 2000’li yılların başında “Hedef Pazar” olan Çin bugün en çok fındık ihraç ettiğimiz altıncı ülke konumuna geldi.

HÜSEYİN AVNİ ALPASLAN BELGESEL İLE ANILDI

42. Giresun Gönüllü Alayının kurucusu ve komutanı olan Tirebolulu Binbaşı Hüseyin Avni Alparslan’ın hayatını anlatan belgeseli yayına girdi.

47

TOBB LİSESİ İNŞAATININ YÜZDE 17'Sİ TAMAMLANDI

Mart ayında inşaatına başlanan TOBB Lisesi'ni yakından takip ettiğini belirten GTB Başkanımız Hamza Bölük, "480 günde bitirilmesi hedeflenen okulun yüzde 17'lik aşaması tamamlandı" dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği bütçesinden Giresun Merkez Aksu Mahallesi'nde yapımı planlanan TOBB Lisesi'nin inşaatına 17 Mart 2021 tarihinde başlanmış bulunmaktadır. 15.104.000 TL ihale bedeliyle tamamlanacak olan 24 derslikli okulun Giresun'a kazandırılmasının çok önemli olduğunu vurgulayan Giresun Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Hamza Bölük, "Giresun Merkez Aksu Mahallesi'nde inşaatı devam eden 24 derslikli okulun Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun yakın ilgisi, Giresun Valimiz Enver Ünlü Beyin destekleriyle bölgede örnek bir eğitim yuvası olmasının mücadelesini vermekteyiz. 480 gün içinde bitirilmesi ve Milli Eğitim

Bakanlığı'na teslim edilmesi planlanan okulumuzun tam teşekküllü olması için her türlü fedakarlıkta bulunmaktadır. Giresun Ticaret Borsası, Giresun Ticaret ve Sanayi Odası ve Bulancak Ticaret ve Sanayi Odası'nın Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği nezdindeki girişimleri sonucu projelendirilen okulun yapımını yakından takip etmekteyiz ve şu an yüzde 17'lik

aşaması tamamlanmış bulunmaktadır. Bu çerçevede Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanımız M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve Yönetim Kurulu Üyeleri ile Giresun Valimiz Enver Ünlü Bey, Giresun Belediye Başkanı Av. Aytekin Şenlikoğlu ve bu yatırımda emeği bulunan herkese şahsım ve Giresun Ticaret Borsası camiası adına sonsuz şükranlarımı sunarım" dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, TOBB 76. - 77. Genel Kurulu kapsamında, TOBB Genel Kurul Divanı ve TOBB Yönetim Kurulu üyeleri ile birlikte Anıtkabir'i ziyaret ederek, Ata'nın huzurunda saygı duruşunda bulundu.

TOBB GENEL KURULU ELEKTRONİK ORTAMDA YAPILDI

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) 76.-77. Genel Kurulu, Covid-19 tedbirleri nedeniyle elektronik ortamda gerçekleştirildi. Genel Kurula Borsamız adına Yönetim

Kurulu Başkanımız Hamza Bölük katıldı.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Genel Kurul sonrası sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımda, "81 il ve ilçelerden

katılan tüm delegelerimize teşekkür ediyorum. Yapılması gereken çok iş var! Oda ve Borsalarımızla birlikte üyelerimizin sıkıntılarını takip etmeye, dile getirmeye ve çözüm üretmeye devam edeceğiz" dedi.

GİRESUN TİCARET BORSASI 95. YAŞINI KUTLADI

Ulu Önder Atatürk'ün talimatları ve Başvekaletin teklifleriyle 30 Mayıs 1926 tarihinde kuruluşuna karar verilen ve 1 Ağustos 1926 tarihinde temelleri atılan Giresun Ticaret Borsası, 95 yılı geride bırakmanın gururunu yaşıyor.

Giresun Ticaret Borsamız, 1 Ağustos 2021 tarihinde kuruluşunun 95'inci yıldönümünü kutladı.

Cumhuriyetimizin Kurucusu Ulu Önder Atatürk'ün talimatları ve Başvekaletin teklifleriyle 30 Mayıs 1926 tarihinde Giresun'da bir Fındık Borsası'nın kurulması kararı verildi.

Kararı takiben İsmail Aykutoğlu Başkanlığında, Mehmet Ergun, Ömer Lütfü Duralı, Avni Ormancı ve Osman Nuri Gürel'den meydana gelen kurulun teşebbüsleriyle 1 Ağustos 1926 tarihinde Giresun Ticaret Borsası kurula-

rak, Fındık ticaretindeki ilk borsa işlemlerinin başlatıldığı merkez haline geldi.

Fındık borsalarına öncülük yaptık

Borsamızın ilk komiseri Ahmet Nuri Çimşit oldu. Fındık üretiminin ve ticaretinin gelişmesi için her türlü mevzuat, kanun ve yönetmeliklerin düzenlenmesi için çalışmalar yapan GTB, çeşitli kurumlarla ortaklaşa bilimsel, ekonomik, finansal, eğitim ve araştırma faaliyetleri yürütmüş; bu yönüyle diğer fındık borsalarına da öncülük yapmıştır.

Eski başkanlarımızı unutmadık

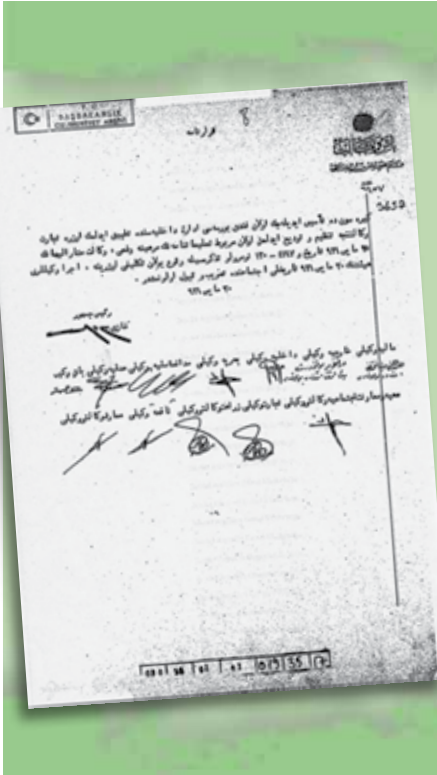
1926 Yılında kurulan Borsamızın; kuruluşundan bugüne kadar görev yapmış Yönetim Kurulu ve Meclis Başkanlarının fotoğraflı görsellerini içeren, "Meclis Başkanlarımız" ve "Yönetim Kurulu Başkanlarımız" köşeleri her iki başkanımızın bulunduğu makam katlarında yerlerini almış bulunuyor. Geçmişe vefa ve kurumumuzun bugünlerine gelmesinde çok önemli katkıları olduğunu düşündüğümüz duayen büyüklerimizin fotoğrafları ile anılmasını çok önemli buluyoruz.

Eski Başkanlarımızın ilerleyen dönemlerde inşallah geçmiş dönemlerde görev yapmış meclis ve yönetim kurulu başkanlarımızı imkanlar ölçüsünde ve ailelerinden aldığımız bilgiler çerçevesinde

vesinde tanıtıyor olacağız. Bu vesileyle tekrar Giresun Ticaret Borsası'nın bugünlere gelmesinde büyük hizmetlerini olduğunu düşündüğümüz geçmiş yönetim kurulu başkanlarımıza, meclis

başkanlarımıza ve bu kurullarda görev yapmış değerli meslek büyüklerimize minnettarlığımızı sunuyoruz. Ailelerinden yaşayanlara sağlık ve mutluluk dolu bir ömür diliyoruz.

BAŞVEKÂLET

Kâlem-i Mahsûs Müdîriyeti
Aded: 3657

Giresun'da te'sîs edilecek olan Fındık Borsası idâre-i dâhiliyesinde tatbîk edilmek üzere Ticaret Vekâleti'nce tanzîm ve tevdî' edilmiş olan merbût ta'îlmâtnâmenin mer'iyete vazî'ı, vekâlet-i müşârün-ileyhânın 25 Mayıs [1]926 târîh ve 4197-130 numarolu tezkiresiyle vukû' bulan teklîfi üzerine, İcra Vekilleri Hey'eti'nin 30 Mayıs [1]926 târîhli ictimâ'ında tasvîb ve kabûl olunmuştur.

30 Mayıs [1]926
Re'îs-i Cumhur
Gazi [Mustafa Kemal Paşa]
[imza]

Başvekil İsmet [imza]–Adliye Vekili [imza]–Müdafaa-i Milliye Vekili [imza]–Bahriye Vekili [imza]–Dâhiliye Vekili [imza]–Hariciye Vekili [Dr. Tevfik Rüştü Beyefendi içtima esnasında bulunmadı]–Maliye Vekili [Hasan Hüsnü Beyefendi içtima esnasında bulunmadı]– Maarif Vekaleti Vekili [imza]–Nafia Vekili [imza]–Ziraat Vekâleti Vekili [imza]–Ticaret Vekili [imza]–Sıhhiye ve Muavenet-i İctimaiye Vekili [imza]

AK PARTİ HEYETİNE PROJELERİMİZİ ANLATTIK

AK Parti Genel Merkez Yerel Yönetimler Başkan Yardımcısı ve AK Parti Samsun Milletvekili Sn. Yusuf Ziya Yılmaz ile beraberindeki

heyeti borsamızda ağırladık. Borsamızın kuruluşundan bugüne kadar yapmış ve yürütmüş olduğu projeler ile stratejik planımız dahilindeki yeni projeleri hak-

kında kendilerine bilgi sunumu gerçekleştirdik. Sayın Başkana ve beraberindeki çok kıymetli heyete nazik ziyaretleri için teşekkür ediyoruz.

AK PARTİ GİRESUN İL HEYETİ BORSAMIZDAYDI

Ak Parti Giresun İl Yönetiminden Ekonomi İşleri Başkanı Hüseyin Alkan, Ekonomi İşleri Başkan Yardımcıları Sedat Yavanoğlu ve Salih Yaman, Halkla İlişkiler Başkan Yardımcısı Mehmet AYAR, Yerel Yönetimler Başkan Yardımcısı Sezgin Kumaş'ı Borsamızda ağırladık. Yönetim Kurulu Başkanımız Hamza Bölük ve Başkan Yardımcısı Hasan Kahraman'ın hazır bulunduğu söz konusu ziyarette Giresun özelindeki ekonomik

konular üzerinde istişarelerde bulunulduktan sonra ziyaret sonlan-

dırıldı. Sn. Heyete, ziyaretleri için teşekkür ediyoruz.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ HEYETİNİ AĞIRLADIK

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkan Yardımcısı Ordu Milletvekili Sayın Seyit Torun, Tarım Politikalarından Sorumlu Genel Başkan Baş Danışmanı Bursa Milletvekili Sayın Orhan Sarıbal ve Tekirdağ Milletvekili Sayın İlhami Özcan Aygün ile beraberindeki heyeti Yönetim Kurulu Başkan Yardımcımız Hasan Kahraman'ın Başkanlığında borsamızda ağırladık. CHP heyetine nazik ziyaretleri için teşekkür ediyoruz.

NEFES KREDİSİ BAŞVURULARI DEVAM EDİYOR

Covid-19 salgınının işletmeler üzerindeki etkisini hafifletmek üzere TOBB Nefes Kredisi 8. defa hayata geçirildi.

TOBB Nefes Kredisi 1 Haziran 2021 itibariyle yeniden başladı. Başvurular Borsamızdan alınacak faaliyet belgesi ile Ziraat Bankası, Vakıfbank, Halkbank, İş Bankası, Garanti Bankası, Yapı ve Kredi Bankası, Akbank, Denizbank, Ziraat Katılım ve Vakıf Katılım Bankası'ndan yapılabilir. Kredi Garanti Fonu da (KGF) Hazine desteğiyle kredilere kefil oluyor.

Kredi ile işletmelere 6 ay tamamen ödemesiz dönem imkânı tanınıyor.

Kredi taksitleri ödemesiz dönem sonrası 12 eşit parçada ödeniyor. Faizi yıllık yüzde 17,50 olan krediden cirosu 10 milyon TL ve altında olan ve 2020 yılı cirosunda 2019 yılına göre yüzde 25 kayıp yaşayan işletmeler faydalanabiliyor. 2019 yılından sonra kurulmuş işletmelerde ciro kaybı şartı aranıyor. 2020 yılı cirosu 1 milyon TL'yi aşmayan KOBİ'ler azami 50 bin TL, cirosu 1-10 milyon TL arasında olan KOBİ'ler ise azami 200 bin TL kredi kullanabiliyor.

RAKAMLARLA NEFES KREDİ

KREDİ TUTARI

2020 CİROSU

1 MİLYON LİRAYI

AŞMAYAN KOBİ'LER

AZAMI

50 BİN LİRA

2020 CİROSU

1-10 MİLYON LİRA

ARASINDA OLAN KOBİ'LER

AZAMI

200 BİN LİRA

KREDİ KULLANABİLECEK

KREDİ KOŞULLARI

6 AY ÖDEMESİZ DÖNEM

12 EŞİT TAKSİT İMKANI

YILLIK %17,5 FAİZ ORANI

LİSANSLI DEPO ÜRÜN DESTEKLERİ YENİDEN DÜZENLENDİ

Lisanslı depolarda muhafaza edilen tarımsal ürünler için 6 ay süreyle kira, ilave kira, nakliye, analiz ücreti desteği verilecek.

Resmi Gazete’de yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararı ile, lisanslı depolarda muhafaza edilen tarımsal ürünler için verilen destekler yeniden düzenlendi. Cumhurbaşkanlığı

Kararı ile lisanslı depolara teslim edilen ürünlere 6 ay süreyle kira, ilave kira, nakliye, analiz ücreti desteği verilecek.

Tarımsal Ürünlerin 5300 Sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depo-

culuk Kanunu Çerçevesinde Faaliyet Gösteren Lisanslı Depolarda Muhafaza Edilmesi Halinde Destekleme Ödemesi Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 4093), 22 Haziran 2021 tarihli Resmi Gazete’de yayımlandı.

23/12/2019 tarihli ve 1843 sayılı Kararı yürürlükten kaldıran yeni düzenleme ile; üreticilerin sağlıklı ve sigortalı depo imkanına kavuşmasını, ürünlerini fiyatların düşük olduğu hasat dönemlerinde ellerinden çıkarmak zorunda kalmamasını, piyasada arz ve talep dengesi ile fiyat istikrarının sağlanmasını, tarımsal ürün ticareti ile uğraşan işletmeler ile tarıma dayalı sanayi sektöründeki işletmelerin ihtiyaç duydukları

miktar, tür ve kalitedeki ürüne istenen zamanda kolaylıkla ve güvenilir bir şekilde ulaşabilmelerini lisanslı depoculuk sistemi-ne ürün teslim eden üretici ve üretici örgütlerinin 6 ay süreyle desteklenmesine ilişkin hususlar belirlendi.

Kira, analiz ve nakliye desteği

Lisanslı depoculuk destekleme ödemeleri Tarımsal Üretim Kayıt Sistemi (TÜKAS) ile Çiftçi Kayıt Sistemi'ne (ÇKS) kayıtlı üreticiler ile üretici örgütlerine, lisanslı depolara konulan ürünlere göre tablodaki tutarlarda kira, analiz ve nakliye desteği verilecek. Ödemeler için gerekli kaynak, Bakanlık bütçesine bu amaçla konulan ödenekten karşılanacak ve Ziraat Bankası aracılığıyla gerçekleştirilecek. Kararın uygulanması ile ilgili olarak yapılan nakdi ödeme tutarının %0,2'si oranında Ziraat Bankası'na hizmet komisyonu ödenecek. Uygulamaya ilişkin usul ve esasların Bakanlıkça çıkartılacak tebliğlerle belirleneceği lisanslı depolardaki ürünlere verilecek desteklere ilişkin Karar, yayımı tarihinde yürürlüğe girdi.

LİSANSLI DEPOCULUK ÇALIŞTAYINA KATILDIK

Ticaret Bakanlığı, lisanslı depoculuğun geliştirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik olarak 18 Haziran 2021 tarihinde video konferansla ilgili kurum ve kuruluşlar ile sektör temsilcilerinin katılımı ile Lisanslı Depoculuk Çalıştayı düzenledi. Giresun Ticaret Borsası adına AB Projeleri Koordinatörü Erdal Suat başkan'ın katıldığı çalıştay, Ticaret Bakan Yardımcısı Sezai Uçarmak'ın, Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı Fatih Metin ve İç Ticaret Genel Müdürü Adem Başar'ın açılış konuşmaları ile başladı. Akabinde, Toprak Mahsulleri Ofisi Yönetim Kurulu Başkanı ve TMO Genel Müdürü Ahmet Güldül, Polatlı Ticaret Borsası Yön. Kur. Başkanı ve TMO-TOBB LİDAŞ Yön. Kur. Başkanı Yahya Toplu, Türkiye Ürün İhtisas Borsası Genel Müdürü Ali Kırallı, Merkezi Kayıt Kuruluşu Genel Müdürü Sayın Ekrem Arıkan, Takasbank Genel Müdürü Avşar R. Sungurlu ve Tarım Ürünleri Lisanslı Depo ve Yetkili Sınıflandırıcı Şirketleri Derneği Genel Sekreteri Hikmet Özkan birer konuşma yaptılar. Program, Lisanslı depoculuğa yönelik sektör temsilcilerinin görüş ve önerileri alınarak tamamlandı.

LİSANSLI DEPO DESTEKLERİ

ÜRÜN	KİRA ÜCRETİ (TL/TON/AY)	NAKLİYE ÜCRETİ (TL/TON)	DESTEKLEMeye TABİ NAKLİYE ÜST SINIRI (TON)	ANALİZ ÜCRETİ (TL/ANALİZ)
BUĞDAY, ARPA, YULAF, ÇAVDAR, MISIR, ÇELTİK, PİRİNÇ	6	25	30	25
MERCİMEK, NOHUT, FASULYE, SOYA FASULYESİ	8	25	30	25
AYÇİÇEĞİ	10	25	30	25
PAMUK	25	25	30	12
FINDIK	15	100	7,5	6
ANTEPFİSTİĞİ	30	100	7,5	25
KURU KAYISI, KURU ÜZÜM	30	100	7,5	50
ZEYTİN, ZEYTİNYAĞI	15	25	30	15

ÜYELERİMİZ İSO 500 LİSTELERİNDE

İSO'nun gerçekleştirdiği "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" 2020 araştırmasında Yavuz Gıda 260., Yavuzkan Hazel Gıda ise 446. sırada yer aldı. Ahmet Ak Gıda ve Karadere Tarım ise İkinci 500'de yer buldu.

İstanbul Sanayi Odası tarafından gerçekleştirilen "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırmasında üyelerimiz; Yavuz Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. 260. sırada, Yavuzkan Hazel Gıda Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi 446. sırada kendilerine yer buldu. Camiamızın yüzünü ağartan değerli Üyelerimizin; başta şirket sahipleri olmak üzere tüm çalışanlarını kutluyor, başarılarının artarak devamını diliyoruz. Türkiye'nin "İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması-2020" Sonuçlarına göre ise Üyelerimiz; Ahmet Ak Gıda ve Tüketim Madde Sanayi ve Pazarlama Limited Şirketi 293. Sırada, Karadere Tarım Ürünleri Gıda Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi 471. sırada yer aldı.

ISO İlk 500 firma listesinde yer alan üyelerimizin yanında yine Giresun'dan iki üyemizin daha ikinci 500 listesinde yer alması camiamızı çok memnun etmiştir. Giresun İlının ve Ekonomisinin bir Fındık diyarı olduğunun göstergesi olan bu değerli başarıların İlimiz adına daha da çoğalmasını ve fındıkta Giresun'un öneminin artarak devam etmesini diliyoruz. Bu arada Giresun'un meşhur fındıklarının Dünya literatüründe yer almış olduğu ve hak ettiği değerinin bu değerli firmalarımız nezdinde yurt dışı pazarlarında yer almasının önemli gururunu yaşarken ilimiz adına her şeyden de öte sağlamış oldukları istihdamın ve etki yarattıkları diğer sektörler açısından da sektörümüzün önemini bir kez daha vurgulamak istiyoruz.

Bu bakımdan ilimizde Fındık yatırımlarının rantabl ve Giresun kalite özelinde kaliteden ödün vermeden devamını diliyoruz. Her Fındığın Giresun Fındığı olmadığı düşüncesiyle kendi yöresel havzamızda Giresun kalite Fındıkların kalitesinin ve veriminin artırılmasını bu yönde çalışmaların tüm sektör paydaşlarıyla birlikte devamının önemine vurgu yaparak, Değerli üyelerimizin başarıları ile birlikte tüm camiamız olarak gurur duyuyoruz. Sağ olsunlar, Var olsunlar. İşleri hep bereketli ve daima başarılı olsun. Bu vesileyle bir kez daha camiamızın yüzünü ağartan Değerli Üyelerimizin; başta şirket sahipleri olmak üzere tüm çalışanlarını kutluyor, başarılarının artarak devamını diliyoruz.

İSO 500 LİSTESİNDEKİ GTB ÜYELERİ

SIRA	KURULUŞLAR	ÜRETİMDEN SATIŞLAR (t)	NET SATIŞLAR (t)	İHRACAT (\$)
260	YAVUZ GIDA SAN. VE TİC. A. Ş.	1.084.510.516	1.146.031.531	91.723.000
446	YAVUZKAN HAZEL GIDA SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	650.669.779	654.379.284	85.855.000

İSO İKİNCİ 500 LİSTESİNDEKİ GTB ÜYELERİ

SIRA	KURULUŞLAR	ÜRETİMDEN SATIŞLAR (t)	NET SATIŞLAR (t)	İHRACAT (\$)
293	AHMET AK GIDA VE TÜK. MAD. SAN. VE PAZ. LTD. ŞTİ.	347.305.669	370.628.981	5.679.000
471	KARADERE TARIM ÜR. GIDA SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	267.343.896	300.775.772	5.212.000

FINDIK ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ VE OLAM PROGIDA'DAN İŞ BİRLİĞİ

Bölge halkının fındık tarımı konusunda bilinçlenmesine katkı sunmak amacıyla Fındık Araştırma Enstitüsü ile Olam Progida arasında işbirliği protokolü imzalandı.

Fındık Araştırma Enstitüsü ile Olam Progida arasında işbirliği protokolü imzalandı. İşbirliği protokolü FAE ile Olam Progida'nın yapacakları ortak çalışmalarla bölge halkının fındık tarımı konusunda gelişmesine/bilinçlenmesine katkı sunmak amacıyla taşımaktadır. Bu amaçla başta fındık yetiştiriciliği konusunda eğitim çalışmaları olmak üzere ulusal ve uluslararası projelerin yürütülmesi, sempozyum, kongre, çalıştay gibi bilimsel etkinliklerin düzenlenmesi gerçekleştirilecektir.

Sürdürülebilir tarım projelerine destek

Protokol, Olam Progida Piraziz Fabrika Müdürü Özgür Kadioğlu ve Fındık Araştırma Enstitüsü Müdürü

Aysun Akar tarafından karşılıklı olarak imzalandı. Protokolün imza töreninde konuşan Fındık Araştırma Enstitüsü Müdürü Aysun Akar, şu görüşleri dile getirdi: “Olam Progida ülkemizin en büyük fındık ihracatçısı firmalarından biridir. Fındıkta yürüttükleri sürdürülebilir tarım projelerine enstitü uzmanlarımızla teknik destek sağlayacağız. İleride birlikte projeler yürütmeyi de planladık. Kamu-özel sektör işbirliği her alanda olduğu gibi fındık yetiştiriciliğinde de verimli ve kaliteli ürün elde edilmesi, iki tarafın karşılıklı olarak birbirlerinin bilgi ve deneyimlerinden faydalanması adına önemli ve olumlu sonuçlar ortaya çıkaracaktır.” Olam Progida Piraziz fabrika Müdürü Özgür Kadioğlu da Olam

Progida'da sürdürülebilirlik çalışmalarını işin odak odak noktasına koyduklarını dile getirdi.

Hem bizi hem bölgeyi kalkındaracak

Bölgede fındığın kalitesinin ve verimin artırılması için sürdürülebilirlik programlarına hızla devam ederken, Fındık Araştırma Enstitüsü ile yapılacak ortak çalışmaların hem kendilerini hem de bölgeyi kalkındıracağını kaydeden Kadioğlu, “Bugüne kadar birçok alanda fındığın gelişimi ve doğru şekilde yetiştirilmesi ile ilgili çalışmalar yürüten Fındık Araştırma Enstitüsü ile işbirliği protokolü imzalayarak fındık sektörüne büyük katkı sağlayacağımıza inanıyoruz” diye konuştu.

“FINDIK PİYASASI TABAN FİYAT VE REKOLTEYİ BEKLİYOR”

GTB Başkanımız Hamza Bölük, Öncü Gazetesi Haber Müdürü Mustafa Demir’e fındık ile ilgili çok önemli açıklamalarda bulundu ve hem rekoltenin hem taban fiyatın bir an önce açıklanmasını istedi.

Giresun Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Hamza Bölük, tüm dünya fındık piyasasının dört gözle Türkiye’nin fındık taban fiyatı ve tahmini rekoltesini beklediğini kaydetti. Bölük, Öncü Gazetesi Haber Müdürü Mustafa Demir’e yaptığı açıklamada, son iki yıldır hasat öncesi açıklanan fındık taban fiyatı ve tahmini rekoltenin bu yıl geciktiğine dikkat çekti.

BAKANLIK İKİNCİ KEZ REKOLTE İÇİN BAHÇEDE!

Şu anda 680 bin ton ile 820 bin arasında bir rekolte tahmininin söz konusu olduğunu ifade eden Bölük, “Resmi olarak Ulusal Fındık Kon-

seyi tarafından açıklanan 815 bin ton ile İhracatçı Birlikleri tarafından açıklanan 819 bin ton civarında bir rekolte tahmini mevcut. Fındık tarımı yapılan illerde Tarım ve Orman İl Müdürlükleri tarafından ise bu hafta yeniden bir rekolte tespit çalışması yapılmakta. İkinci kez yapılan çotanak sayımı Cuma gününe kadar tamamlanacak. Rekolte çalışması tamamlanamadığı için Toprak Mahsulleri Ofisi kanalıyla yapılacak olan fındık alım fiyatı da açıklanamıyor. Fındık fiyatında rekolte önemli bir veri. Rekoltenin gecikmiş olması dolayısıyla fındık üzerindeki spekülasyonu da artırıyor. Herkes fındık fiyatı üzerinden sürekli tahminlerde bulunuyor, bu da üreticinin, sana-

yicinin kafasını hatta tüketicinin kafasını karıştırıyor. Bir an önce bu belirsizliğin giderilmesi ve bir an önce fiyat ve devletin tahmini rekoltesi açıklanmalıdır. Önümüzdeki hafta fiyat ve rekoltenin açıklanmasını bekliyoruz. Çünkü artık hasat zamanı geldi. Üretici bahçesine girmeden ürününü hangi fiyata satabileceğinin garantisini görebilmeli. Alıcılar ise hangi fiyat üzerinden bu ürünü pazarlaya bileceğini bilmeli. Herkes dört gözle, bütün fındık piyasası, hatta dünya fındık piyasası Türkiye'nin belirleyeceği fındık alım fiyatını merak ediyor ve bekliyor. Çünkü taban fiyat mihenk taşı olacak ve piyasalar bu göre oluşacaktır. İnşallah üreticiyi de, sanayiciyi de memnun edecek bir fiyat açıklanır diye düşünüyoruz” dedi.

FINDIK ALANLARI YENİDEN TESPİT EDİLMELİ

Rekolte tahminlerindeki farklılığın iki temel noktadan kaynakladığına vurgu yapan Bölük, “Birincisi bu yıl hesaplamalar yapılırken, yanıktan kaynaklı dökülmeler bazı çevreler tarafından inanılmamakta, bazı çevreler ise yanığın çok olduğunu ve dökülme olacağını iddia etmekte. Yanık olduğunu iddia edenler dökülme oranını yüksek

aldığı için rekolte düşük, inanmayanlarda dökülme oranını daha düşük aldığı için rekolte yüksek çıkıyor. İkinci temel sebep ise fındık dikim alanlarının tamamının resmi kayıt altında bulunmamasından kaynaklanmakta. Türkiye’de fındık alanları yeniden tespit edilmelidir. Türkiye’de halen resmi olarak 2005 yılındaki dikim alanları kullanılıyor. Bu nedenle rekolte tespiti yapılırken resmi alanlardaki üretim miktarı baz alınıyor. Birçok arazi davalı olduğu veya değişik nedenlerden dolayı çiftçi kayıt sisteminde gözüküyor. Çok ciddi gayri resmi bir üretim var, buda dolayısıyla

rekolteye yansımıyor. Bununda rekolteyi yanılttığına inanıyoruz. ÇKS kaydı olmayan arazilerde yapılan üretim miktarının da rekolteye dahil edilmesi için bir formül üretilmesi gerekiyor. Ulusal Fındık Konseyi ve İhracatçı Birlikleri rekolte tahmini yaparken bu araziler hesaba katarken, Tarım ve Orman Bakanlığı resmi olmadığı için bu alanları göremiyor. Aslında aradaki farklılığın temelinde bu yatıyor” diye konuştu.

KAÇ TON OLURSA OLSUN TÜKETİLECEKTİR

Hamza Bölük, Türkiye için 700-800 bin ton fındık üretiminin çok olmadığına altını çizerek, “Gelecek yıl, bu yıl üretilecek olan fındık kaç ton olursa olsun tükenecektir. Üretilen fındık 700 bin tonda olsa, 800 bin tonda olsa tüketilecektir. Kaç ton olursa piyasa ona göre bir pazarlama, tüketim ve fiyatlama planı yapar. Bu sene bizim dışımızdaki ülkelerde fındık az, geçen sene bizde az, bizim dışımızdaki ülkelerde çoktu. Dolayısıyla bu sezon biz çok satacağız” ifadelerini kullandı.

GTB BAŞKANI BÖLÜK: BU BÖLGEDE FINDIĞIN ALTERNATİFİ YOK

GTB Başkanı Hamza Bölük, fındığın alternatifikinin bulunmadığını Giresun'da bahçelerin gençleştirilmesi için tarımsal desteklerin şart olduğunu vurguladı.

Giresun Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Hamza Bölük, Anadolu Ajansı'na fındık tarımının sorunları ve yapılması gerekenler konusunda görüşlerini paylaştı. Bölük açıklamalarında, Türkiye'nin diğer fındık tarımı yapan ülkelerle rekabet edebilmesi için mutlaka bu alanda üretim miktarının artırılması gerektiğini vurgulayan Bölük, ne kadar çok fındık üretilirse o kadar çok fındık satma imkanına sahip olacağını dile getirdi.

Üretim sürdürülebilir bir noktaya taşınmaz ve dünyadaki fındık işleyen firmalar, Türkiye'de makul düzeyde fındık verimi bulunduğu inanamazsa bu şirketlerin başka pazarlarda çözüm aramaya başlayacağına dikkati çeken Bölük, "Türkiye'nin dünya fındık pazarındaki liderliği ile konumunu sürdürmesi için fındık üretim miktarı ve kalitesi mutlaka artırılmalı" dedi.

"Bilimsel tarıma önem verilmeli"

Diğer ülkelerde fındık üretim alanlarının artırılmaya çalışıldığına altını çizen Bölük, "Nitekim bugün dünyanın birçok ülkesinde fındık üretiliyor. Şili'de, ABD'de, Bulgaristan'da, Romanya'da, her tarafta fındık dikilmeye çalışılıyor. Çünkü biz üretilen onlara bu fındığı veremezsek onlar başka

yerden tedarik peşine gidecek. Eğer oralarda bu fındık üretime işini başarabilirse bu sefer bizim fındık satmamız daha da zorlaşacak. Dolayısıyla bizim verimliliği sağlamamız ve dünya ile rekabet edebilir bir verimlilik ortamına gelmemiz lazım" ifadelerini kullandı. Bölük, fındık üretim miktarı ve kalitesinin artırılması noktasında bilimsel tarıma önem verilmesi gerektiğini de söyledi.

"Arazi sahiplerinin çoğu çiftçi değil"

Babadan ve dededen kalma yöntemlerle tarımın sürdürüldüğüne işaret eden Bölük, şunları aktardı: "Üretici profilimiz, çiftçi profilinden çıkmış durumda. Bizim arazi sahiplerimizin büyük kısmı çiftçi değil. Bunlar bahçeleriyle çok yakından ilgilenen insanlar değil. Başka işlerle meşgul olup sadece fındığı sezonunda toplayan, satan insanlar. Biz fındık tarımını babadan, dededen gördüğümüz geleneksel usullerle yıllardır yapıyoruz. Dolayısıyla yaptığımız tarımın bilimsel bir yanı yok. Bu nedenle bilimsel tarıma yönelik çalışmalara ağırlık verilmeli."

"Bu bölgede fındık vazgeçilmez ürün"

Giresun ve yöresinde fındığın alternatifikinin bulunmadığını, bu nedenle tarımsal desteklerin şart olduğunu belirten Bölük, şunları

ifade etti: "Biz fındığın olmazsa olmaz bölgesinde yaşıyoruz. Düz, taban arazide tarım yapıyoruz. Biz burada fındığı söküp yerine başka bir şey yapamıyoruz, yapamayız, yaptığımızda da verim elde edemiyoruz. Nitekim deniyoruz. İşte kivi denediler olmadı. Yapanların bir kısmı vazgeçti. Neden? Çünkü burası kiviye çok uygun değil. Ama fındık vazgeçilmeyen bir ürün. Bu yüzden fındık için tarımsal destek şart."

Bahçe yenileme Giresun'dan başlamalı

Bölük, verim düşüklüğünün nedenleri arasında, bahçelerin büyük kısmının yaşlanması ve ekonomik ömrünü tamamlanmasının yer aldığını vurguladı. 150-200 yıllık fındık bahçelerinde tarımın sürdürüldüğünü ifade eden Bölük, "Bu fındık ağaçlarımız verimden düştü ve ömrünü tamamladı. Bunların yenileri ile değiştirilmesi lazım. Dünyaya fındığın yayıldığı yer Giresun'dur. En eski fındık bahçeleri Giresun'dadır. O yüzden fındık bahçelerinin yenilenmesi işine Giresun özelinden başlanmalıdır" şeklinde konuştu.

Çiftçilerin yenileme işlemi için ekonomik gücünün bulunmadığı dile getiren Bölük, devlet tarafından çiftçilere bu işlem için destek sağlanmasını önerdi.

GİRESUN TOMBUL FINDIĞI İÇİN TÜBİTAK İLE İŞ BİRLİĞİ

Giresun Tombul Fındığı için test metotlarının geliştirilmesi projesi kapsamında TÜBİTAK MAM uzmanları ile online toplantı gerçekleştirildi.

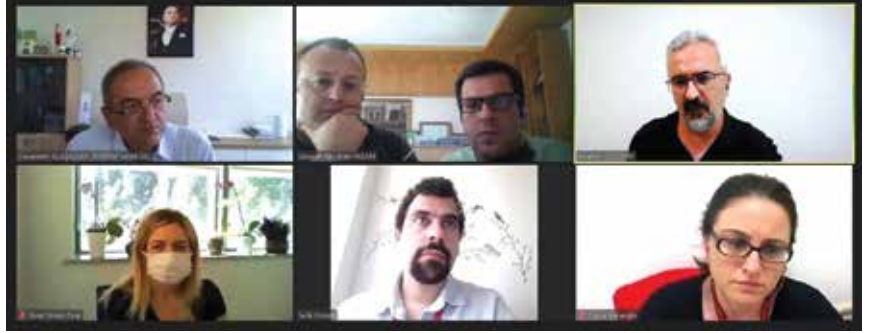
Giresun Ticaret Borsası'nın Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı'ndan hibesini aldığı "Giresun Tombul Fındığının Coğrafi Orijini ve Çeşidini Belirlemeye Yönelik Objektif Test Metotlarının Geliştirilmesi" projesi kapsamında yapılacak faaliyetlerle ilgili olarak TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi uzmanlarıyla online bir toplantı gerçekleştirildi.

Toplantıda; proje kapsamında yapılacak çalışmalar hakkında detaylı olarak görüşüldü.

Yapılacak çalışmalar ile coğrafi işaret bölgesinde yetiştirilen Giresun Tombul Fındığının diğer bölgelerde yetiştirilen fındık çeşitlerinden ayrıştırılmasına olanak sağlayan Market Bileşikler tespit edilecek.

Bu çalışmalar kapsamında özellikle sahada yapılacak olan ve kritik öneme sahip fındık numunelerinin toplanması, toplanacak numune miktarları, numunelerin toplanacağı şehirler ve ilçeler ile numunelerin kurutularak saklanması konuları ele alındı.

Toplantıya; Giresun Ticaret Borsası adına Genel Sekreter Eren Nizam ile Laboratuvar Müdürü Güray Zomp, TÜBİTAK MAM adına Gıda Enstitüsü Müdürü Doç. Dr. Cesarettin Alaşalvar, Dr. İbrahim Sani Özdemir, Dr. Tarık Öztürk, Dr. Öznur Karaoğlu ile Araştırmacı Emel Önder Fırat katılım sağladı. Toplantı sonunda saha çalışmaları planı hazırlanarak Ağustos 2021 fındık hasat dönemi ile numunele-

rin toplanmaya başlanması için ekip oluşturuldu.

Proje ile elde edilecek veriler ışığında fındık çeşitleri içerisinde üstün kalitesi ile ön plana çıkan ve gıda endüstrisi tarafından öncelikli olarak tercih edilen Giresun Tombul

Fındığının; izlenebilirlik, sahtecilik, aslına uygunluk, taklit ve taşıyıcı gibi sorunları çözüme kavuşacak. Ayrıca, Giresun Tombul Fındığının coğrafi ve botanik kökeninin belirlenmesinde kullanılabilecek objektif test yöntemleri geliştirilecek.

PROJE KAPSAMINDA YAPILACAK FAALİYETLER

- Giresun Tombul Fındığı Coğrafi İşaret Bölgesi ve bu bölge dışındaki diğer fındık üretimi yapılan bölgelerden yeterli sayıda fındık örneği temin edilecektir.
- Polar ve Apolar fraksiyonlar tüm fındık örneklerinden ekstrakte edilecektir. Ekstraksiyondan önce, fındıklar görüntü analiz cihazı ile fotoğraflanacak ve CIE L*a*b* renk parametreleri belirlenecektir. Yağ asitleri, tokoferol ve sterol kompozisyon analizi de yağ ekstraktları (Apolar) üzerinde yapılacaktır.
- Polar ve Apolar fındık ekstraktlarının FT-NIR, FT-IR, RAMAN, düşük alan 1H ve 13C NMR spektrumları elde edilecektir. FT-NIR ve RAMAN analizi ekstraksiyondan önce bütün fındık çekirdeğinde de yapılacaktır.
- Fındıklardan elde edilen yağ ekstraktlarının oksijen ve karbon sabit izotop oranları IR-MS tekniği kullanılarak belirlenecektir.
- Her analitik teknikten elde edilen veriler önce ayrı ayrı, daha sonra birleştirilerek çok değişkenli istatistiksel analiz yöntemleri (PCA, PLS-DA, OPLS-DA vb.) ile birlikte işlenecek ve istatistiksel ayırım modelleri oluşturulacaktır.

TÜRKİYE GIDA İNOVASYON PLATFORMU (TÜGİP) KURULDU

Gıda sektöründeki 50 yıllık köklü tecrübesiyle TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi (MAM) Gıda Enstitüsü, gıda sektörünün bölgesel rekabet gücünü artırmak için Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilen (toplam bütçe: 27 milyon Avro) IPA-INNOFOOD projesi kapsamında Türkiye Gıda İnovasyon Platformu (TÜGİP) kurmanın gururunu yaşıyor.

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Rekabetçi Sektörler Programı kapsamında gerçekleştirilen IPA-INNOFOOD projesi, gıda sektörünün bölgesel rekabet gücünün artırılmasına yönelik araştırma ve inovasyon tesislerinin geliştirilmesini kapsıyor. Böylece, ülkemizin kalkınmada öncelikli bölgesi olarak tanımlanan ve Sinop-Hatay boylamının doğusunda yer alan 12 Düzey II bölgesinde güçlü ve rekabetçi bir gıda ve içecek sektörünün oluşması hedefleniyor.

IPA-INNOFOOD, gıda ve içecek sektöründe faaliyet gösteren KOBİ ve girişimleri desteklemek için; Ar-Ge, inovasyon, pilot işleme hatları ve test/analiz laboratuvarları kuran kapsamlı bir altyapı yatırımı ve kapasite geliştirme projesidir. Proje ile gıda ve içecek sektöründeki KOBİ'ler ürün kalitesini ve güvenliğini iyileştirecek, Ar-Ge temelli ürün ve üretim teknolojilerini geliştirecek ve katma değerli ürünlerle ulusal/uluslararası rekabet gücünü artıracaktır.

Geleneksel gıdalarımızın zenginliği, donanım ve teknoloji ile birleşiyor. TÜGİP, yerli gıda üreticilerinin yaratıcı fikirlerini hayata geçirmeleri için, insan kaynağı ve araştırma altyapısını sağlayarak, gıda endüstrisindeki atılımlarımızı geleceğe taşıyor.

TÜGİP ile Gıda Sektörü için Entegre Çözümler

Gıda ve içecek sektöründe yer alan tüm aktörler için bir iletişim ağı ve kümelenme platformu oluşturmayı amaçlayan TÜGİP bünyesinde,

Gelenekten Geleceğe

From Tradition
To Future

“İleri Gıda Güvenliği Laboratuvarı ve Pilot İşleme Hatlarından oluşan Gıda İnovasyon Merkezi, Bölgesel Test/Analiz Laboratuvarlar, Yenilenebilir Güneş Enerjisi ile Çalışan Çevre Dostu Fındık Kurutma Sistemi ve Pilot Ölçekli Entegre Antepfıstığı İşleme Tesisi” yer almakta. TUGİP’in temel hedefi, gıda sektö-

rü için Ar-Ge ve inovasyonda lider bir platform haline gelmek ve özellikle KOBİ’ler ve girişimler başta olmak üzere Türkiye gıda sektörünün bölgesel ve uluslararası çapta yenilikçiliğe dayalı rekabet gücünü birlikte geliştirmeyi başararak artırmaktır. Bu kapsamda, bölgedeki KOBİ’lerin ürün geliştirme ve

kalitelerini iyileştirmek amacıyla her türlü destek, özellikle TUGİP üyeliği ve proje imkanlarıyla sağlanacaktır. Bu konuda, TÜBİTAK MAM Gıda Enstitüsü bünyesinde çalışan bilim insanları gerekli teknik desteği vereceklerdir. IPA-INNOFOOD projesinin hayata geçirilmesi ile TÜBİTAK MAM Gebze Yerleşkesi içerisinde farklı ürün grupları için 9 Pilot İşleme Hattı (1-Minimal İşlenmiş Gıdalar Hattı, 2-Fermente Meyve Ürünleri Hattı, 3-Hazır Yemek İşleme

Hattı, 4-Süt Ürünleri İşleme Hattı, 5-Starter Kültür Hattı, 6-Bitkisel Ekstraksiyon ve İşleme Hattı, 7-Fındık Ürünleri İşleme Hattı, 8-Deniz Ürünleri İşleme Hattı ve 9-Nar ve Meyve Suyu Ürünleri İşleme Hattı) ve İleri Gıda Güvenliği Laboratuvarına sahip Gıda İnovasyon Merkezi ile Giresun, Gaziantep ve Şanlıurfa'da bölgesel tesisler kurulmaktadır. Gıda pilot işleme hatlarını gıda sanayi şirketleri işbirliği kapsamında kullanabileceklerdir. TÜBİTAK MAM Gebze Yerleşkesi dışında, Giresun'da Yenilenebilir Güneş Enerjisi ile Çalışan Çevre Dostu Fındık Kurutma Sistemi ile Gıda Araştırma ve Test/Analiz Merkezi (GATAM), Gaziantep'te Pilot Ölçekli Entegre Antepfıstığı İşleme Tesisi ve Şanlıurfa'da Gıda Test/Analiz Laboratuvarı yer almaktadır.

**KOCAELİ: Gıda İnovasyon Merkezi
Pilot İşleme Hatları
İleri Gıda Güvenliği Laboratuvarı**

**5800m²
KAPALI ALAN**

1) Giresun'a Yenilenebilir Güneş Enerjisi ile Çalışan Çevre Dostu Fındık Kurutma Sistemi: IPA-INNOFOOD projesi ortağı olan Giresun Ticaret Borsası bünyesinde kurulan "Pilot Ölçekli Yenilikçi Fındık Kurutma Sistemi" ve "GATAM"nın 2022 yılının ilk yarısında hizmet vermeye başlaması planlanıyor.

Taşınabilir, Hızlı ve Çevre Dostu Fındık Kurutma Sistemi

Fındık, Türkiye'nin olduğu gibi bölgenin de en fazla ihracatı yapılan tarım ürünüdür. Giresun, kaliteli fındık yetiştiriciliği için en uygun coğrafi ve iklim koşullarına sahip olması nedeniyle, dünyada lezzet (tat ve aroma) bakımından birinci sınıf kalitede fındığa sahiptir.

Giresun Ticaret Borsası'nın himayesinde kurulan Pilot Ölçekli Taşınabilir Yenilikçi Fındık Kurutma Sistemi, gıda güvenliğini sağlamak (aflatoksin oluşumunu engellemek), ürün kayıplarını en aza indirmek ve kurutma/muhafaza tekniklerini geliştirmek suretiyle fındığın verimini ve kalitesini yükseltmek, ihracat potansiyelini ve rekabet gücünü artırmak için geliştirilmiştir.

Fındıkların Hızlı ve Hassas Bir Şekilde Kurutulması

Pilot ölçekli, taşınabilir ve yenilikçi fındık kurutma sistemi, nem içeriğini % 6'nın altına düşürerek kabuklu fındıkların homojen bir şekilde ve hızlı kurumasını sağlamaktadır. 1800 kg kapasiteli sistemin, kurutmayı yaklaşık 6 saatlik bir süre içinde tamamlaması hedeflenmektedir.

**ÇEVRE DOSTU
HIZLI
MOBİL
FINDIK
KURUTMA
SİSTEMİ**

Geleneksel kurutma yöntemleri yerine, yenilikçi kurutma tekniklerinin kullanılmasının nedenleri:

- Fındık kurutma sistemi hızlı kurutma işlemi sağlarken, geleneksel kurutma yöntemleri uygun hava koşullarına ihtiyaç duyar.
 - Modern kurutma işlemleri, gıda güvenliğini ve uzun vadeli stoklamaya imkan sağlar.
 - Son teknoloji taşınabilir kurutma sistemi, çok kısa sürede yüksek kaliteli kurutma sonuçları sağlar.
 - Hızlı kuruma nedeniyle üründe aflatoksin oluşumunu azaltır.
- Kısacası, pilot ölçekli mobil fındık kurutma sistemi, fındık kalitesinin ve gıda güvenliğinin artırılmasına ve bölgede hasat sonrası kayıpların önlenmesine önemli derecede katkı sağlayacaktır.

Çevre Dostu Bir Kurutma Sistemi

- Yenilenebilir güneş enerjisi ile çalışan çevre dostu kurutma sistemi sadece fındık için değil, aynı za-

manda diğer sert kabuklu yemişler ve kuru meyveler için de örnek teşkil edecektir.

- Bölgede fındık kurutmanın zorluklarının üstesinden gelmede yardımcı olacak bir sistemdir.

2) Giresun'a Gıda Araştırma ve Test/Analiz Merkezi (GATAM): GATAM sayesinde Giresun ve yakın illerde gıda endüstrisinin ve ihracatçıların ihtiyaç duyduğu analizlerin akredite olarak yapılması sağlanacaktır. Aynı zamanda ileriye yönelik olarak,

bölgenin ihtiyacı olan Ar-Ge projelerinde aranan bir Merkez olacaktır.

Laboratuvardan öncelikle yakın bölgelerdeki başta fındık olmak üzere çay, süt ürünleri, sebze-meyve, tahıl ve deniz ürünleri üreten gıda üreticileri faydalanabilecektir. Bölgedeki KOBİ'ler, ürünleri için ihtiyaç duydukları kalıntı, bulaşan, aflatoksin ve gıda kalitesi ölçümlerini nitelikli iş gücünden yararlanarak yürütülebileceklerdir. Laboratuvar ayrıca süt bileşenleri için test ve analiz donanımına sahiptir.

SAHİP OLDUĞUMUZ LEZZETLERİ TÜM DÜNYAYA TANITMALIYIZ

Tüm dünyaya Giresun kalite fındığı anlatmayı görev edinen Özkaya Gıda Ltd. Şti. Yönetim Kurulu Başkanı ve GTB Meclis Üyesi Halis Özkaya, “Bu coğrafyadaki tat ve lezzetleri tüm insanlıkla buluşturmak ana hedefimiz olmalıdır” dedi.

Fındık sektörünün önde gelen isimlerinden, aynı zamanda GTB Meclisi’nin değerli üyelerinden Halis Özkaya hem fındık sektörüne ilişkin görüşlerini hem de geleceğe yönelik hedeflerini FINDIK Dergisi ile paylaştı. Firma olarak pandemi dönemini sorunsuz atlattıklarını belirten Özkaya, sektörün sorun-

larının başında yıpranmış bahçelerin yenilenmesinin geldiğini, bu durumun kaliteli üretimin azalmasına neden olduğunu kaydetti. Özkaya ayrıca fındıkta taşışın önüne geçecek önlemlerin önemi- ne vurgu yaptı.

Öncelikle bize ve okuyucularımıza kendinizi

tanıtabilir misiniz? Halis Özkaya kimdir?

1970 yılında gözlerini Giresun’da dünyaya açmış fındık ticareti ile iştigal eden bir aileden geliyorum. İlkokul, ortaokul ve liseyi Giresun’da okudum. 25 yıllık evliyim, biri kız, biri erkek iki çocuk sahibiyim. Fındık ticaretine 12 yaşında babamızın yanında

çalışarak başladım. Babamın ticaret erbabı olmasından dolayı ticaret lisesini tercih ettim. Yaşamımda bana çok katkısı olduğuna inanıyorum. Uzun yıllar babamla birlikte çalıştıktan sonra 1994 yılında babamın vefat etmesi ile 2 yıl ortaklarımız ile çalışmaya devam ettik. 2 yılın sonunda baba mesleği olan kabuklu fındık işini bırakarak kendi işimi kurmak istedim. Diğer tabir ile hayata sıfırdan başladım.

Fındık sektörü ile nasıl ve ne zaman tanıştınız? Şirketinizin bugüne gelene kadarki serüvenini anlatır mısınız?

1997 yılında ilk işyerim olan Halis Fındık firmasını kurdum. Fındık kavurma sistemi olarak eski sistem tava kavurma ile sektöre giriş yaptık. İnsanlara farklı bir damak tadı lezzeti sunmayı hedefledik. Ayda 80 kilo olan fındık kavurma kapasitemizi 2004 yılında 800 kiloya kadar çıkardık. Fındık sektörüne verilen teşviklerden dolayı şu an mevcut olan 1250 m2 saha ve 400 m2 üretim alanı ile Özkaya Gıda Turizm Elektronik Sanayi Ticaret Ltd. Şti kurulumunu gerçekleştirdik.

İlk ihracatımızı 12 Ocak 2012 tarihinde Kazakistan'a yaptık. Bu gelişmelerin ardından 2014 yılında yurt dışı hayalimizi Hamburg'da Özkaya Nuts GmbH şirketinin kurulumu ile gerçekleştirdik. Yedi yıldır Almanyada faaliyetlerine devam etmekte firmamızın bünyesinde butik bir kavurma atölyesi kurduk. Halen Almanyada fındığın yanı sıra badem, fıstık, kaju gibi ürünleri kavurma işlemini gerçekleştirmekteyiz. Küçük adımlarla başlayan yolculuğumuz-

da yılda 550 ton iç fındık işleyerek tüm dünyaya ve Türkiye'ye Giresun kalite fındığı anlatmaya devam ediyoruz.

Fındıkta niş ya da butik tabir edebileceğimiz özel bir üretim yapıyorsunuz. Bu alana yönelmeye nasıl karar verdiniz?

Bu işe girdiğimizde tek çeşit kendimize özgü kalitede ürün üretmek istedik. Bu sebeple tava kavurma ve çift kavurulmuş tat ve lezzeti ile yolculuğumuz başladı. Bu çeşitliliğimizi Giresun kalite ürünler ile müşterilerimize farklı fındıklı ürünler sunmak istedik. Farkındalıklarını ortaya koymak istedik.

2020 yılı çok özel bir yıl olarak tarihte yerini alacak. Pandemi koşulları çalışmalarınızı nasıl etkiledi? Ne gibi önlemler aldınız?

Bizler pandemi sürecinde fazla olumsuzluk yaşamadık. Üretimimizi aynı şekilde yüzde 10 kayıpla sürdürdük. Gıda üreten bir işletme

olarak zaten dikkat etmemiz gereken kurallar mevcut. Sadece bunlara ek önlemler alarak öncelikle ve özellikle kendimizin ve çalışanlarımızın sağlığını güvence altına almaya gayret ettik.

Bundan sonraki süreçte pandeminin de biteceğini varsayarak orta ve uzun dönemli hedefleriniz nelerdir?

Pandemi sürecinden sonra öncelikli hedefimiz ihracatta farklı ülkelere yönelmek olacak. Yurt dışı pazarımızı daha da genişleterek markamızı tüm dünya ile buluşturmak istiyoruz.

Genel olarak Türkiye'de ve özel olarak da Giresun yöremizde fındık üretimine yönelik gözlediğiniz sorunlar nelerdir? Bu sorunların çözülmesi için neler yapılmalıdır? Sahip olduğumuz bu coğrafyadaki ürünleri tat ve lezzetini tüm insanlıkla buluşturmak ana hedefimiz olmalıdır. Yöremiz insanını yıllar önce olduğu gibi en kaliteli fındığı üretmesi için desteklemeli ve bu konuda bilgi ve birikim sahibi

insanları üretici ile buluşturmalıyız. Kaliteli üretimin azalmasını engellemek ve yıpranmış olan bahçelerin yenilenmesini sağlamanın yanında belki de en büyük sorunumuz olan fındıkta taşışın önüne geçecek önlemler almalıyız.

Siz Almanya’da da fındık işi ile uğraşıyorsunuz. Oradan bakıldığında Türkiye’nin fındık üretimindeki konumu nasıl görünüyor? Fındık üretimini her geçen yıl artıran bazı ülkelerin varlığını nasıl değerlendirmek gerekir?

Dünya nüfusu artmaya devam etse de fındık üreten diğer ülkeler hem ülkemiz hem de Türk fındığı için sorun teşkil etmektedir. Türkiye’nin üretimi azalırken diğer ülkelerin üretimi artmaktadır. Yıllardır bir fındık politikamızın olmaması nedeniyle hem üreticimiz hem ülkemiz kaybetmektedir.

Giresun Ticaret Borsası’nın aktif bir üyesi olarak Borsa çalışmaları hakkındaki görüşleriniz nelerdir? Borsamız son üç yılda takdire şayan çalışmalara imza attı. Bizler-

den önceki yönetimlerden devralınan projeler tamamlanırken yeni projeler üretildi ve birçoğuna başlandı. Böylece Borsamız gerçekten önemli bir konuma geldi.

İş Yerinizde Afet ve Acil Durumlarda İş Sürekliliği Planınız Var mı?

İş sürekliliği planı, iş yerlerinin faaliyetlerini sürdürebilmesi amacıyla hazırlanır.

Afet ve acil durumların iş yerlerinde oluşturduğu **ekonomik etkileri en aza indirmeyi hedefler.**

Afet ve acil durumlardan sonra iş yerinin mümkün olan **en kısa sürede ayağa kalkmasını destekler.**

İş yerlerinin afet ve acil durumlara karşı **daha dirençli olmasını sağlar.**

İş yerindeki **verilerin düzenli olarak kuruluş dışında yedeklenmesi** iş sürekliliğine katkı sağlar.

İş yerinizin her türlü **afete ve acil duruma karşı sigortalanması** iş sürekliliğinize katkı sağlar

AFAD®

İHRACATÇILARDAN KARBON AYAKİZİ VE ÇOCUK İŞÇİ UYARISI

KFMİB ve İFMİB başkanları yaptıkları ortak açıklamada fındık ticaretini olumsuz yönde etkileyebilecek “çocuk iş gücü” ve “karbon ayak izi” konularında çalışma yapılması gerektiği uyarısında bulundular.

Karadeniz Fındık ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (KFMİB) ve İstanbul Fındık ve Mamulleri İhracatçıları Birliğince (İFMİB) fındık ticaretini olumsuz yönde etkileyebilecek “çocuk iş gücü” ve “karbon ayak izi” konularında çalışma yapılması gerektiği belirtildi.

KFMİB Yönetim Kurulu Başkanı İlyas Edip Sevinç ile İFMİB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Haydar Gören adına yapılan ortak yazılı açıklamada, fındığın her yıl bu aylarda başta Karadeniz Bölgesi olmak üzere tüm ülke gündeminde önemli bir yer işgal ettiği kaydedildi.

Bu yıl da rekoltenin miktarı ile fındık fiyatlarının ne olacağı konularının basında yer almaya başladığına işaret edilen açıklamada, “Halbuki madalyonun öbür yüzünde öyle gelişmeler yaşanmaktadır ki gerekli tedbirler alınmadığı takdirde gelecek yıllarda rekolte ve fiyat tartışması yapmaya mahal bile kalmayacaktır, çünkü tabiri caiz ise ‘atı alan Üsküdar’ı geçmiş’ olacaktır.” ifadesi kullanıldı.

KFMİB GENEL KURULU GİRESUN’DA YAPILDI

Karadeniz Fındık ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (KFMİB) Genel Kurulu yapıldı. Genel Kurulda konuşan KFMİB Başkanı İlyas Edip Sevinç, “Üreticinin kazancı bizim de kırmızı çizgimiz” dedi.

Karadeniz Fındık ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (KFMİB) Yönetim Kurulu Başkanı İlyas Edip Sevinç, fındık üreticisinin kazancının kendilerinin de kırmızı çizgisi olduğunu belirterek, “Üretici eğer kazanırsa fındık üretilecektir, ihracat yapılabilecektir. İhracatımız, ihracat girdilerimiz de artacaktır” dedi.

Sevinç, Birliğin Giresun şehir merkezindeki bir restoranda düzenlenen 2019-2020 Olağan Genel Kurulu’nda, fındığın Türkiye ve bölge için büyük önem arz ettiğini söyledi. Türkiye’nin bu üründen yıllık 2,5 milyar dolar net ihracat girdisi olduğuna işaret eden Sevinç, bu rakamı 4-5 milyar dolara yükseltmeyi hedeflediklerini dile getirdi.

Sevinç, fındık ihracatının tamamının özel sektör tarafından gerçekleştirildiğini belirterek şu değerlendirmede bulundu: “Bu sektörün tarımından, ticaretinden, teknolojisinden, uluslararası rekabetinden, rakip ülkelerin pozisyonundan, bu fındığı dışarıda işleyip son tüketiciye satan dışarıdaki endüstri

dahil olmak üzere hepsini bizden daha iyi bilen yoktur. Bunu da herkes kabul etmek zorundadır. Türkiye’yi de dünyayı da bunun tarımını da bilen biziz. Bizim görüşümüz alınmadan verilecek her türlü karar sakattır.”

İHRACATÇI ZARAR GÖRMEZ

Fındıkta diğer ülkelerde artan üretim nedeniyle Türkiye’nin artık yalnız ve tekel olmadığına dikkati çeken Sevinç, şöyle devam etti: “Türkiye’nin üretimdeki tekeli yüzde 80-85 idi. Bugün dünya üretiminde yüzde 70’teyiz. 2018’de yüzde 65 hatta 60’lara kadar geriledik. ABD, İtalya, Şili, Kafkas ülkeleri böyle devam ederse yüzde 60’ın altına dahi düşebiliriz. Bu ne demektir? Artık üretimde tekel değiliz. Bu satışta da tekel olamayacağımızı gösterir. Bundan en büyük zararı kim görür? İhracatçı mı? Hayır. Bahçedeki üreticidir bundan zarar görecektir olan. Türkiye eğer 500 bin ton, 550 bin ton fındığı satmakta zorlanırsa bunun zararını üreticimiz görür, devletimiz görür.”

“UFKUMUZU DAR TUTMAYALIM”

Açıklamada, İtalya’nın 160 bin ton, ABD’nin 72 bin ton ve henüz yeni sayılacak üretici ülkelerden Şili’nin 60 bin ton üretim miktarına ulaşmış olmasına dikkati çekilerek, söz konusu üretim artışının giderek daha da fazlaşacağından endişe duyulduğu, dolayısıyla tüm paydaşların fındıkla ilgili konularda ufku dar tutmaması gerektiği aktarıldı. Bu çerçevede Türkiye’de sadece rekolte ve fiyat üzerinde enerji harcanarak, fındık için tehlike arz edebilecek konuların ısıtılmaması gerektiğinin altı çizilen açıklamada, birisi ‘çocuk iş gücü’, diğeri ise ‘karbon ayak izi’ olmak üzere ticareti etkileyecek iki büyük soruna vurgu yapıldı. Açıklamada, en büyük ihraç pazarı olan Avrupa Birliği’nin bu konuları içeren yasal düzenlemeleri hayata geçirmek için çalışmalarını tamamlamak üzere olduğu belirtildi.

ORTAK ÖZEN YÜKÜMLÜLÜĞÜ YASASI

Son zamanlarda AB parlamento-su tarafından insan hakları, çevre

KFMİB Başkanı İlyas Edip Sevinç ile İFMİB Başkanı Ali Haydar Gören ortak açıklama yaptılar.

ve iyi yönetim kurallarına aykırı davranan firmalara yönelik olarak bir yasama girişimi başlatıldığı aktarılan açıklamada, söz konusu düzenlemenin AB dışındaki firmaları da etkileyebileceği, diğer hususların yanı sıra çocuk işçilik gibi insan hakları ihlalleri ile bağlantısı bulunan ürünlerin ithalatının yasaklanması ve çeşitli müeyyideler uygulanması gibi hususları da kapsadığının bilindiği kaydedildi. Açıklamada, şu ifadeler yer verildi:

“Diğer taraftan, Almanya’da da ‘Arz Zincirinde Ortak Özen Yükümlülüğü Yasası’ isimli benzer

bir yasa, 2023 yılı başında yürürlüğe girmek üzere 11 Haziran 2021 tarihinde onaylanmış olup, her ne kadar Almanya’da yerleşik firmaları kapsamakta olsa da, Alman şirketlerin hammadde tedarik ettiği şirketlerin de söz konusu yasal düzenlemeye uyum sağlamalarının önem arz edeceği izahtan varestedir. Türkiye’deki fındık bahçelerinde çocuk işgücü kullanıldığına dair asılsız itham ve iddiaların geçtiğimiz yıllarda Avrupa basınında sık sık yer aldığı ve bu iddiaların neredeyse her hasat döneminde tekrar gündeme getirildiği hususları göz önünde bulundurulduğunda, her ne kadar olmasa da, ülkemizde çocuk işgücü kullanıldığına yönelik propagandalara neden olabilecek davranışlardan kaçınılması ve önleyici tedbirlerin alınması için çalışmalara başlanmalıdır.”

AVRUPA YEŞİL MUTABAKATI

Avrupa Birliği’nin 2050 yılı itibarıyla sıfır karbon salımına sahip bir kıta olma yönündeki hedefi çerçevesinde, iklim

değişikliğinin gelecek yıllarda Birliğin sanayi ve ticaret politikaları da dahil tüm politikalarına nüfuz etmesini öngören “Avrupa Yeşil Mutabakatı”nın açıklanmış anımsatılan açıklamada, “Yeşil Mutabakat bağlamında, AB tarafından karbon azaltım mekanizmalarında kullanılan maliyetin, bu maliyete yeterince katlanmak istemeyen ülkelerden ihraç edilecek ürünlere yansıtılması şeklinde özetlenebilecek bir vergi mekanizmasının uygulamaya alınması planlanmaktadır. Ürünlerde tespit edilecek karbon ayak izine göre vergi uygulamasına ilişkin ‘Sınırda Karbon Düzenlemesi’nin 2021 yılında AB ilgili makamlarına sunulması beklenmektedir.” ifadeleri kullanıldı.

Açıklamada, “Bu bağlamda, fındık ihracatının yüzde 75’inin AB ülkelerine yapıldığı göz önüne alınarak, fındık üretiminde karbon ayak izinin belirlenmesine yönelik çalışmalara ivedilikle başlanmasına ve bu yeni verginin fındık ihracatımıza olası etkilerinin de iyi analiz edilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.” değerlendirilmesinde bulunuldu.

ABD 250 BİN TON HEDEFLİYOR

Sevinç, ABD’nin geçen yıl 72 bin ton rekolteye çıktığını, üç yıl içinde bunu 150 bin tona, 10 yıl içinde de 250 bin tona yükseltmeyi planladıklarını bildirdi. ABD’nin bunu yapabilecek teknoloji, insan gücü, bilgi ve en önemlisi de inanılmaz arazilere sahip olduğunu belirten Sevinç, ‘bunları ihracatçılar uyduruyor, şehir efsanesi’ diyenlere, gidip bu ülkeleri görmeleri önerisinde bulundu.

Sevinç, üç hedefleri bulunduğunu, bunlardan birincisinin Türkiye’deki üretimin büyümesi, verimliliğin ve kalitenin artması olduğunu söyledi. İkinci hedeflerinin, dünya fındık tüketiminin Türkiye orijini olarak artması olduğunu dile getiren Sevinç, “Dünya fındık tüketimi artabilir ama bunu ABD, İtalya veya Şili’den temin edeceklerse bu bizim faydamıza değil.” diye konuştu. Sevinç, üçüncü hedeflerinin ise bütün bunlarla bağlantılı

olarak elbette ki fındık üreticisinin kazancının sürdürülebilir ve yeterli düzeyde kalması olduğunu bildirdi.

ZİNCİRİN TEK HALKASI KOPMAMALI

“Fındık üreticisinin kazancı bizim de kırmızı çizgimizdir.” ifadesini kullanan Sevinç, şunları kaydetti: “Üretici eğer kazanırsa, fındık üretilecektir, ihracat yapılabilir. İhracatımız, ihracat girdilerimiz de artacaktır. Bunların hepsi bir sepet içinde arz talep dengesi çerçevesinde değerlendirilmelidir. Bu zincirin çeşitli halkaları var. Üretici, manav, tüccar, sanayici, ihracatçı, dışarıdaki fındık alıcısı, endüstri, oradaki tüketicisi. Bu zincirin tek bir halkasının dahi kopması, çok zararlı sonuçlar çıkarır. Bu halkaları sağlam tutacak olan da arz talep dengesinin gözetilmesidir.” Olağan genel kurul, gündem maddelerinin görüşülmesinin ardından sona erdi.

GİRESUN FINDIK GÖÇÜNE HAZIR

Giresun'da şehir dışından gelecek olan geçici tarım işçilerine yönelik çalışmalar hızlandırıldı. Fındık işçilerine ödenecek günlük asgari ücret 120-160 TL arasında olacak; 16 yaşın altında çocukların çalıştırılmasına izin verilmeyecek.

Dünyanın en kaliteli fındığının yetiştiği Giresun'da Ağustos ayıyla birlikte fındık toplanmasına başlanacak. Fındık sezonu öncesinde Giresun Valiliğince çalışmalar hızlı bir şekilde sürdürülüyor. Giresun Vali Yardımcısı Dr. Hasan Tanrıseven, fındık işçilerinin uygun koşullarda konaklaması ve çalışması için gerekli faaliyetlerin yapıldığını söyledi.

Giresun Vali Yardımcısı Dr. Hasan Tanrıseven, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü İstih-

dam Politikaları Daire Başkanı İbrahim Demircan, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Türkiye Ofisi Kıdemli Program Yöneticisi Nejat Kocabay, İŞKUR İl Müdürü Mustafa Sarı, İl Özel İdaresi Genel Sekreter V. İbrahim Karaca Mevsimlik Tarım İşçileri Geçici Konaklama Merkezinde incelemelerde bulundu.

Vali Yardımcısı Dr. Hasan Tanrıseven, fındık tarımında çalışan gezici mevsimlik işçilerin yaşam koşullarının iyileştirilmesi gayreti içinde olduklarını belirterek, konaklama merkezinin, pande-

mi koşulları da dikkate alınarak kullanıma hazır hale getirildiğini söyledi. Fındık işçilerinin sağlıklı koşullarda kalması için çalışmaların sürdürüldüğünü kaydeden Tanrıseven, Giresun Valisi Enver Ünlü'nün de konunun hassasiyetle takipçisi olduğunu kaydetti. Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Ulusal Programı doğrultusunda En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin ortadan kaldırılmasına yönelik olarak çalışmaların yapıldığını belirten Tanrıseven, mecburiyetten dolayı aileleriyle Giresun'a gelen çocuklara çeşitli eğitimler

verileceğini, çocuklara yönelik sportif ve kültürel gezi faaliyetlerinin planlandığını kaydetti. Tanrıseven, “Amacımız, Giresun’un en değerli tarım ürünü fındığın en iyi şekilde toplanarak üretime kazandırılması ve il dışından gelen mevsimlik tarım işçilerinin de mağdur edilmemesidir” dedi.

Çalışma bakanlığı ve ILO’dan destek

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü İstihdam Politikaları Daire Başkanı İbrahim Demircan ve Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Türkiye Ofisi Kıdemli Program Yöneticisi Nejat Kocabay, Giresun’da fındık işçilerine yönelik yapılan hazırlıkları yerinde inceleme imkânı bulduklarını belirterek yapılan çalışmalardan memnun kaldıklarını söyledi. Demircan ve Kocabay, mevsimlik tarım işçileri ve ailelerine yönelik çalışmalara her türlü desteğin verileceğini belirtti.

Konaklama merkezi kullanıma hazır

Yapılan çalışmalar çerçevesinde, mevsimlik tarım işçileri toplanma alanında gerekli çalışmalar yapılarak, kapasite artırıldı. Fındık işçilerinin barınacağı yerler temizlenerek kullanıma hazır hale getirildi. Fındık işçilerinin çocuklarına verilecek eğitimlerle ilgili Milli Eğitim Müdürlüğünce öğretmen görevlendirilmesi yapıldı.

Çocuklara kırtasiye ailelere hijyen seti

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, ILO ve Giresun Vali-

FINDIK TOPLAMA TARİFESİ

Giresun Valiliği tarafından fındık hasadında çalışacak olan tarım işçilerine ödenecek asgari ücretler de belirtildi. Günlük yevmiye, yemeğin bahçe sahibi tarafından karşılanması halinde 120 TL, yemeğin işçiler tarafından tedarik edilmesi halinde net 135 TL olacak. Fındık taşınma işinde çalışan çuvalcılarının ücreti yemeğin işveren tarafından karşılanması halinde 145 TL, yemeğin işçiye ait olması durumunda 160 TL olacak. Aşçılara ise 135 TL ücret ödenecek. Kilo hesabıyla yerden fındık toplayan işçilere kilo başına 0,85 TL ödenecek. Patoz çekim ücreti de kg başına 0,25 TL, ton/saat başı 250 TL olarak belirtildi.

liği işbirliğinde yapılan program doğrultusunda, fındık işçilerine eğitim, danışmanlık ve rehabilitasyon hizmetleri verilecek. Çocuklara kırtasiye desteği sağlanarak, eğitimler verilecek. Ailelere ve çocuklara, hijyen seti, kıyafet ve gıda paketi desteğinde bulunulacak. Mevsimlik tarım işçileri ve ailelerine sağlık ve aşı hizmeti sunulacak.

Mevsimlik tarım işçileri ve ailelerinin yaşam koşullarının iyileştirilmesi kapsamında, çalışanlara kişisel koruyucu ekipman ve ilk yardım paketi dahil olmak üzere iş sağlığı ve güvenliği’ materyalle-

ri verilecek ve bahçelere portatif tuvaletlerin kurulması sağlanacak. Her yıl Giresun iline özellikle Adıyaman, Batman, Bitlis, Diyarbakır, Gaziantep, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerinden binlerce geçici tarım işçisi, aileleriyle birlikte Giresun’a gelerek fındık toplama işinde istihdam ediliyor.

Çocuk işçiliğine izin yok

Giresun Valiliğince 16 yaşın altındaki çocukların fındık tarımında çalıştırılmasının yasaklanırken, yasağa muhalefet edenlere 3 bin 64 TL İdari Para Cezası uygulanacak.

SOĞUĞA DAYANIKLI YENİ BİR FINDIK ÇEŞİDİ ÜRETİLECEK

Fındık Araştırma Enstitüsü tarafından soğuklara daha fazla dayanacak yeni bir fındık çeşidi için yapılacak proje bakanlıktan onay aldı.

Fındık Araştırma Enstitüsü (FAE) Müdürü Aysun Akar, geçtiğimiz yıllarda yaptıkları çalışmalar sonucu “Okay 28”, “Giresun Melezi” ve “Allahverdi” adını verdikleri üç yeni fındık çeşidini geliştirerek tescillendirdiklerini söyledi. Mevcut çeşitlerden daha fazla soğuğa dayanıklı yeni bir türün ortaya çıkarılması için proje hazırladıklarını ve Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından da bunun kabul edildiğini ifade eden Akar, yeni tip fındık için genetik kaynaklar bahçesinde bulunan 440’a yakın genotip arasında soğuğa dayanıklı olanlardan yararlanacaklarını anlattı. “Genetik kaynaklar bahçesinde bu sene soğuklara dayanıklı genotipler var. Bunları mevcut standart çeşitlerimizle melezleme çalışmaları gerçekleştireceğiz. Projemizi bakanlığımıza sunduk ve kabul edildi. Hedefimiz, yapacağımız araştırmayla elimizdeki tüm çeşitlerden soğuklara daha fazla dayanıklı yeni çeşit ortaya çıkartmak.”

Kontrollü tozlanma yapılacak

Tombul ve palaz fındık çeşitlerinin gen kaynakları bahçesindeki genotiplerle kontrollü tozlanma işlemine tabi tutulacağını vurgulayan Akar, uygulamaları hakkında bilgi verdi. “Burada ana ve baba bireyler var. Ana bireyler, standart çeşitlerimiz olacak. İki tane tombul ve palaz çeşitlerimiz. Baba bireyler de genetik kaynaklar bahçesinden henüz ismini vermediğimiz sadece numara ile ifade ettiğimiz genotipler. Biz bunlara kontrollü tozlanma yapıyoruz. Bu melezlemelerde fındık dallarını ya da ocaklarını, tamamen polen geçirmeyen kafesler içerisine alıyoruz.”

Yeni çeşidin ortaya çıkması 15 yılı bulabilir

Uzun soluklu ve meşakkatli bir sürecin kendilerini beklediğine vurgu yapan Akar, “Tozlanmayı, baba çeşitle kendimiz elle ya da fırça yardımı ile yapıyoruz. Ortaya

bu melezleme sonucunda belki 5 bin farklı birey çıkıyor. Bu 5 bin bireyin tohumdan üretimi yapılıyor. Bunların çimlendirilmesi, büyütülmesi, arkasından yapraklanma ve soğuklara dayanıklılık testleri var. Bunlar yapılacak. Uzun soluklu ve meşakkatli bir çalışma” dedi.

Bu yöntemle yeni bir fındık çeşidi ortaya çıkartmanın neredeyse 15 yılı bulabileceğini söyleyen Aysun Akar, “İlk adımı bu yıl içerisinde atıldı. İnşallah bizlerden sonra araştırmacılarımız devam edecek ve yeni çeşitlerimiz ortaya çıkacak” dedi.

FAE tarafından tescili yapılan “Okay 28”, “Giresun Melezi” ve “Allahverdi” çeşidiyle birlikte Türkiye’de 18 farklı fındık türü bulunuyor.

KAHVERENGİ KOKARCA LABORATUVARI KURULUYOR

Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü bünyesinde kahverengi kokarcanın yumurta parazitoidi olan Trissolcus japonicus üretim laboratuvarı kuruluyor.

Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı DOKAP 2021 Yılı Yatırım Programı kapsamında kahverengi kokarcaların klasik biyolojik mücadele seçenekleri üzerinde gerekli girişimlerin yapılması ve etkili parazitoiti olan Trissolcus japonicus ile ilgili çalışmalar içeren projenin protokolü gerçekleştirildi. Proje kapsamında kahverengi kokarca mücadelesi için üretim laboratuvarı kurulacak. “Karadeniz Bölgesinde Kahverengi Kokarca’nın Yumurta Parazitoiti Trissolcus Japonicus’un Üretim Laboratuvarı Kurulması” projesi kapsamında Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürü Kibar Ak ile DOKAP İdaresi Başkanı Hakan Gültekin arasında proje protokolü imzalandı. Törende başkan yardımcısı Şeref Demir de hazır bulundu.

Türkiye’de ilk kez 2017’de görüldü

Kahverengi kokarca böceği (Hal-yomorpha halys) Pentatomidae familyasından, Çin, Japonya, Kore Yarımadası ve Tayvan’a özgü bir böcek türüdür. Kahverengi kokarcaların larva ve yetişkinleri, birçok tarımsal ürün de dahil olmak üzere 100’den fazla bitki türünden

beslenmektedir. Tür Türkiye’de ilk defa Eylül 2017’de İstanbul’da, Ekim 2017’de ise Artvin’de saptandı. Zamanla Doğu Karadeniz illerine yayılan türe, 2018’de Sakarya’nın Hendek ilçesinde de rastlandı. Ocak 2020 verilerine göre böcek Artvin, Rize, Trabzon, Giresun, Samsun ve Yalova illeri başta olmak üzere 8 ildeki 46 ilçede görüldü. Türkiye’de özellikle fındık bitkisine zarar veren kahverengi kokarca, 2017’de 200 milyon, 2018’de 300 milyon, 2019’da ise yaklaşık 500 milyon dolarlık zarara neden oldu. 2019’da Karadeniz Tarımsal Araştırmalar Enstitüsü bu türü yakalamak için Artvin’de 450 feromon tuzak kurdu. Prof. Dr. Celal Tuncer’e göre, Artvin’deki fındıkların yüzde 20’sinin hasarlı olmasına neden olan bu tür fındıkta kalite ve verimi yüzde 50’ye kadar düşürebiliyor.

“KARADENİZ’DE GES OLMAZ DİYENLERE GTB ÖRNEK OLSUN”

May Grup Enerji Yönetim Kurulu Üyesi Murat Bostan özellikle Karadeniz sahilinde güneş enerjisi yapılmaz denilmekte iken GTB çatısına kurulan GES sisteminin mantıklı ve kazançlı bir sistem olarak öne çıktığını söyledi.

Doğu Karadeniz’in ilk çatı üstü Güneş Enerji Santrali (GES) Borsamız tarafından Lisanslı Depolama Tesisimizin çatısında hayata geçirildi. Bir yıl gibi kısa bir sürede tamamlanan ve 18 Kasım 2019 tarihinde düzenlenen tören ile faaliyete geçen tesis 600 kW’lık kapasitesi ile Karadeniz sahilinde bile güneş enerjisinin mantıklı bir çözüm olduğunu kanıtladı. Trans Anadolu Doğalgaz Boru Hattı Projesinin (TANAP) desteği ile gerçekleştirilen projeyi

hayata geçiren May Grup Enerji Yönetim Kurulu Üyesi Murat Bostan ile dünyada ve Türkiye’de güneş enerjisi uygulamaları ve şirketin projeleri ve hedefleri üzerine konuştuk.

May Grup Enerji hakkında bilgi verebilir misiniz? Faaliyetleri nelerdir?

May Grup enerji olarak, yenilenebilir enerji alanında faaliyet göstermekteyiz. İşin mutfağı olarak görünen mühendislik hesap ve

çizimleri ile 2014 yılında yenilenebilir enerji sektörüne giriş yapan firmamız ileriki yıllarda EPC olarak işler yapmaya başlamış ve mühendislik ve kurulum işlerini yürütmektedir. Yenilenebilir enerji alanları olarak ağırlıklı olarak güneş enerjisi alanında hizmet vermekteyiz ancak hidroelektrik, rüzgâr, biyogaz alanlarında da faaliyet göstermekteyiz. Mevcut yönetmelikler doğrultusunda, May Grup Enerji olarak günümüzde çatı üstü güneş enerjisi

sistemleri için proje ve uygulama yapıyoruz.

Gerçekleştirdiğiniz projeler nelerdir? Detayları hakkında bilgi verebilir misiniz?

Genel olarak kuruluşumuzdan bugüne kadar 100 MW üzeri hidroelektrik, rüzgâr ve diğer yenilenebilir enerji santrallerine ait fizibilite ve projelendirme işleri, 1200 MW güneş enerjisi projelendirme işleri ve 75 MW Güneş enerjisi EPC olarak kurulum gerçekleştirdik.

Dünya’da ve Türkiye’de yenilenebilir enerji faaliyetlerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Yaşanan gelişmelere ilişkin görüşleriniz nelerdir?

Dünyanın en büyük ve tükenmez enerji kaynaklarının başında güneş geliyor. Ülkemiz coğrafi konumu açısından güneş enerjisi açısından oldukça şanslı ülkelerden biri. Kurulum ve kullanım kolaylığı nedeniyle de en çok tercih edilmesi gereken enerji kaynaklarının başında güneş enerjisi geliyor.

Enerji üretimimizin yaklaşık %30’u yenilenebilir enerji kaynaklarından elde edilmektedir. Fakat ülkemizde enerji santrallerinin kuruluşunda ithal ürün miktarı oranı yaklaşık %70 dolaylarındadır (güneş panelleri, rüzgâr türbinleri, su türbinleri v.s.). Dolaylı da olsa yine bir dışarıya bağımlılık söz konusu. Aslına bakıldığında dünyadaki birçok ülke aynı durumda, bu durumu iyi yönetip gelecek planlaması yapacak ülkeler büyük bir avantaj elde edecekler. Çevresel faktörler nedeniyle yenilenebilir enerji kaynaklarına eğilim arttıkça güneş enerjisi kullanı-

Doğu Karadeniz’in ilk çatı üstü Güneş Enerji Santrali (GES) unvanını kazanan Borsamız çatısı üzerindeki tesisimiz 18 kasım 2019 tarihinde düzenlenen törenle hizmete girdi.

mı önemli ölçüde artacak. Küresel olarak, güneş enerjisi, elektrik üretiminin yalnızca yüzde 1’ini oluşturuyor, ancak bu rakamın 2050 yılına kadar yüzde 16’ya yükselmesi bekleniyor. Tabii burada devletlerin izledikleri politikalar da oldukça önemli.

Çin uzun zamandır güneş paneleri ve donanım üretiminde dünya lideri konumunda. Bugün, güneş enerjisi dağıtımı konusunda küresel ticaretin %70’i Çin’in elinde. Çin’in bu konudaki gücünün en temel kaynağı yenilenebilir enerjiye yaptığı yatırımlar.

Geçtiğimiz yıllarda devlet desteği ile teşvik edilen lisanslı ve lisanssız GES santralleri sektörde bir canlılık yarattı ve bu alanı pazar haline getirdi. Fakat hızlı gelişen güneş enerji sektörünün getirdiği kapasite aşırımları ve enerji alt yapısının tahsis edilememesi üzerine teşvik sonlandırılarak enerji satışı kapatıldı. Bir süre durgunluk yaşayan sektör yeni çıkan lisanssız

yönetmeliği ile mahsuplaşmayı mümkün kılmış ve sektöre hareket kazandırmıştır.

9 Mayıs 2021 tarihinde çıkan yönetmelik kapsamında sadece çatılar değil artık aynı dağıtım bölgesi içinde abonelik sözleşme gücü kadar kurulu güç üst sınırı olmaksızın arazilere de GES kurulabilir.

Ölçek fark etmeksizin her elektrik abonesi bir GES yatırımcısı aday olabilir. Sistemin ve yönetmeliğin temel mantığında kendi ihtiyacın kadar kurulum yapabilir fazla ürettiğin enerjiyi devlet alım garantisini kapsamında satabilirsin. Yatırım öncesi detaylı fizibilite yapılmak ve konunun uzmanlarından destek almak çok önemlidir. Çatının veya arazinin verimliliği, statik taşıma kapasitesi, iç ihtiyacın talebi, doğru malzeme seçimi ve mühendislik tasarımı ile uzun yıllar hizmet edecek bir santrali devreye almak mümkündür.

Yatırıma karar vermeden önce detaylı keşiflerin yapılması, maliyet-ekonomi fizibilitelerinin çıkartılması emniyet-ekonomi-es-tetik çerçevesi sınırlarında kalınarak işin tamamlanması gereklidir. Finans kuruluşlarının bu tarz yatırımlara kolay kredi imkanı, devletin çeşitli dönemlerde hibe ve teşviklerle destek vermesi, Güneş Enerji Santral yatırımlarını çok daha cazip hale getirmektedir. Dünyada kurulu güneş kapasitesi 2020 yılı sonu itibarı ile 700 GW ulaşmış olup; bu kapasitenin %34 Çinde (254 GW); %12 ABD’de (75GW); %11’i Japonya’da (67GW); %9’u Almanya’da (53GW); %5’i Hindistan’da (39GW) bulunmaktadır. Türkiye’nin 2023 yılında 13 GW kapasiteye ulaşması beklenmektedir. Şu Temmuz 2020 sonu itibarı ile Türkiye’de kurulu kapasite 7 GW’a ulaşmış olup; 3 yıl içinde eklenecek 6 GW kapasitenin 2 GW’ı arazi uygulamaları; 4 GW ise çatı üzeri GES sistemlerinden olacağı beklenmektedir. Türkiye’de güneş enerji verimliliği

konusu en çok tartışılan konulardan olmuştur. Güneş enerji akla geldiğinde bu işin duayeni konumunda olan ülke Almanya’dır. Almanya’nın en verimli yerlerinde güneş ışınım miktarı metrekarede 900 kW civarı iken Türkiye’nin en kötü yerlerinde metrekarede 1300 kW civarındadır. Türkiye’nin ortalama ışınım miktarı 1550 kW/m²’dir. Güneyden kuzeye gittikçe bu miktar azalmakla beraber minimum da 1300 kW/m² ye düşmektedir ki bu değer Almanya’nın %40 daha fazlasıdır. Özellikle Karadeniz sahilinde güneş enerjisi yapılmaz denilmekte iken borsanızın çatısına kurduğunuz 600 kW lık güneş enerji sisteminin verilerini biliyorsunuz. Tüm Türkiye de olduğu gibi Karadeniz sahilinde de güneş enerji mantıklı ve kazançlı bir yatırım olmaktadır.

Son yayınlanan lisanssız elektrik yönetmeliği hakkındaki görüşleriniz neler? Yenilenebilir enerji kullanımının artması konusunda sağlayacağı faydalar neler olacak? Amortisman yapılan bir girişim

için sarf edilen yatırım miktarının ne kadar sürede yeniden kazanılacağı ifade eden bir göstergedir. Güneş enerji sistemlerine yapılan yatırımın geri dönüş süresi kurulan sistemin türüne, bölgesine, tasarımı, gücüne ve malzeme seçimine göre çeşitlilik göstermektedir. Şehir şebekesine satılmak üzere elektrik üretiminde önemli olan husus satın alan taraf olan devletin ya da enerji dağıtım şirketinin uyguladığı tarifenin fiyatlandırmasıdır. Fotovoltaik türdeki panelden elde edilen elektrik enerjisinin bedeli 2021 yılı itibariye sanayi grubu tarifelerde ortalama 63 kış/kw olarak belirlenmiştir. Bu rakam her yıl güncellenmektedir. Bu ücret tarifi üzerinden ve yatırımcının yılda kullandığı ve mahsup ettiği enerji miktarından güneş enerji sisteminin amortismanı hesaplanır. Söz konusu tarife ile Türkiye’de güneş enerji sistemi kendisini 4 veya 6 yıl içerisinde amorti edebilir. Bu zaman diliminin kısa olmasındaki en önemli etken ise konum itibariyle ülkemizin güneş ışınlarından yüksek verimlilikle yararlanmasıdır. Bir GES yatırımının yatırım maliyetleri, geri dönüş süreleri ve ekonomik analizleri titizlikle yapılmalıdır. Sadece yatırım maliyeti ve yıllık gelir üzerinden bir hesap yapmak yanıltıcı olabilir. Sistem enerji üretirken yıllık ne kadar kWh fatura mahsubu yapacak, ne kadar kWh şebekeye enerji verecek, dağıtım bedellerinin doğru hesaplanması, panellerin açısı-yönü, yıllık enerji üretim simülasyon değerlerinin doğruya en yakın hesabı, panellerin yıllık verim kaybı, işletme giderleri gibi birçok parametre göz önüne

alınarak profesyonel destek almak elzemdir.

Gelişen teknoloji sayesinde güneş enerjisinin önümüzdeki yıllarda gelişimi hakkında düşünceleriniz neler? Ne gibi yenilikler görebiliriz?

Güneş enerjisi zaten temel enerji kaynağı ve önümüzdeki yıllarda depolama teknolojilerindeki gelişmeyle birlikte azalan maliyetler güneş enerjisinden elektrik üretilmesi konusunda diğer kaynaklardan daha öne çıkarak belki tek üretim kaynağı noktasına gelecektir. Enerjinin uzaktan taşınması sürecinde yüzde 5 ila 7 oranında kayıp yaşamaktadır. Üretimin ve tüketimin aynı noktada olması durumunda bu kayıp enerji ekonomiye geri kazandırılacaktır. Gelecekte telefonlarımız, dizüstü bilgisayarlarımız ve daha pek çok cihaz ışığa bırakılarak bir enerji kaynağına dönüştürülecektir. Belki gökdelenler bile şehir için enerji üretir hale gelecektir. Bu alanda bilim insanlarının çalışmalarını izliyoruz.

Bugün piyasadaki mevcut paneler arasında en iyi olanlar %20 ila %23 verimlilik oranıyla çalışırken, bu oranın yeni nesil teknolojilerle %46'nın üzerine çıkması bekleniyor.

Yakın zamanda gerçekleştireceğiniz yeni bir projeniz var mı?

Yeni yönetmelikle birlikte kamuoyunda mahsuplaşmaya yönelik GES uygulamalarına ilgi artmaktadır. Bu konuda gerek kamuoyunu bilgilendirme gerekse projeye taleplerini karşılama yönünde çalışmalarımız sürmekte. Birçok noktada olduğu gibi Giresun

GÜNEŞ SANTRALLERİNİN AVANTAJLARI

- Güneş sonsuz enerji kaynağıdır yakıta ihtiyaç duymaz.
- Çevreye hiçbir zararı yoktur. Gaz, atık, çöp, koku ve gürültü çıkartmaz tamamen çevre dostudur.
- İşletme bakım maliyetleri diğer santrallere göre çok düşüktür.
- Güneş Enerji Santralleri kurulumu basittir.
- Enerji'de dışa bağımlılığı azaltmada katkısı vardır
- Kendi elektriğinizi üreterek elektrik faturasından tasarruf yapmanızı ve kazanç elde etmenizi sağlar
- Çatı gibi boş alanların değerlendirilmesinde ve işlev kazandırılmasında enerji üreterek üretim yapmayı sağlar.

ilinde de tecrübeli ekiplerimizle uygulamalarımız devam ediyor.

Ekleme istedikleriniz nelerdir?

Tüm dünyada yenilenebilir enerji kaynakları hızlı bir artış gösterse de nüfus ve gelir artışına paralel olarak oluşan enerji talebi düşünlüğünde henüz tatmin edici boyutlara ulaştığını söylemek zor. Güneş enerjisindeki teknolojik gelişmelerin maliyetlerin düşmesine ve kullanım oranının artmasına neden olacağı düşünülürse güneş

enerjisinin geleceğin başrol oyuncularından olacağını söylemek yanlış olmaz.

Ekonomik açıdan sağladığı faydaların yanı sıra güneş enerjisi küresel ısınmaya karşı olan mücadelede de başrol oyuncularından biri. Temiz bir çevre, daha iyi ekonomik koşullar için teşviklerin ve yatırımların sürmesi gerektiği ortada. Gelecek kuşakların daha güzel bir dünyada yaşaması için herkesin bu konuda üzerine düşeni yapması gerektiğini düşünüyoruz.

GİRESUN'DA AKILLI TARIM VE GIDA ÇALIŞTAYI DÜZENLENDİ

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) ve Bahçeşehir Üniversitesi (BAU) iş birliğinde kurulan Tarım ve Gıda Merkezince Giresun'da "Akıllı Tarım ve Sürdürülebilir Gıda Çalıştayı" düzenlendi.

Giresun'un Piraziz ilçesinde kentin farklı bölgelerinde faaliyet gösteren kadın kooperatifleri temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilen çalıştayda, tarım ve gıda sektöründe yenilikçi çözümler ele alındı.

Bahçeşehir Uğur Eğitim Kurumları Başkanı Enver Yücel, burada yaptığı konuşmada, tüm dünya için tarımın önemine dikkati çekti. Bu toprakların çok verimli kullanılabileceğini ifade eden Yücel, "İmrendiğim iki ülke vardı, biri Kanada, diğeri İsviçre, özellikle İsviçre. Belki de buraya çok benzediği için. İsviçre'de güzellik kremlerinin yapıldığı işler ottan. Aromatik bitkiler, şifalı bitkiler bu topraklarda var. Herkes de anlatıyor ama bunun uygulamaya geçirilmesi lazım" dedi.

Yücel, kadın kooperatiflerinin her birinin üreteceği çok şeyler olaca-

ğına işaret ederek sözlerini şöyle tamamladı:

"Benim bile bilmediğim yemekler çıktı, ürünler çıktı, şifalı bitkiler çıktı. Biz bunları nasıl derleyip toparlarız da size daha fazla bilgi katabiliriz, onunla ilgili üniversitemin tarımla ilgili uygulamalarını Piraziz'de yapmak istiyorum. Üniversitemiz bünyesinde burada tarımla ilgili, en başta eğitim, kadın istihdamı, kadınların daha fazla işle ilgilenmesi amacıyla bu konularda eğitmek üzere, dünyaya açılmak üzere bir merkez kuracağız. Bu merkezimizi FAO ile birlikte kuracağız, bir ucumuz dünya olsun. Onun haricinde dünyanın çeşitli büyük üniversitelerinden destek alacağız."

Amaç gençleri tarımla buluşturmak

FAO Türkiye Temsilci Yardımcısı

Dr. Ayşegül Selışık da tarımın "gelecek" olduğunu vurguladı. Özellikle küçük aile işletmelerinin sürdürülebilir halde kalmasını teşvik etmeleri gerektiğini belirten Selışık, bu amaçla da Bahçeşehir Üniversitesi ile bu çalıştayı düzenlediklerini dile getirdi. Selışık, amaçlarının sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunmak, özellikle tarımda yeniliklerin, inovasyonun küçük aile işletmelerine de ulaştırılmasını sağlamak ama bir taraftan da gençlerin, öğrencilerin tarımla daha fazla ilgilenmesi ve yenilikleri onların üretmelerini teşvik etmek olduğunu söyledi. Bahçeşehir Üniversitesi Dr. Öğretim Üyesi Ahmet Aydemir de akıllı tarım uygulamaları, dijital tarım, sürdürülebilir gıda sistemleri, ekoloji ve turizm konularıyla ilgili bilgi verdi.

BİTKİSEL ÜRETİM GEÇEN YIL YÜZDE 6,7 ORANINDA ARTTI

Birçok ürün üretiminde dünyada ilk sırada yer alan Türkiye, geçen yıl bitkisel üretimini salgının olumsuz etkilerine rağmen bir önceki yıla göre yüzde 7,6 artırmayı başardı.

Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan edindiği bilgiye göre, Türkiye, tarımsal hasıla bakımından son 10 yıldır Avrupa'da ve dünyada ilk sıralarda bulunuyor. 2005-2019 dönemi itibarıyla tarımsal hasılda Avrupa'da birinci olan ülke, dünyada 7'nci sırada bulunuyor.

Türkiye'de tarımsal hasıla geçen yıl, bir önceki yıla kıyasla yüzde 20 artarak 333,3 milyar liraya yükseldi ve bu rakam Cumhuriyet tarihinin rekoru olarak kayıtlara geçti.

Bitkisel üretimde de Kovid-19 salgının olumsuz etkilerine karşın geçen yıl, bir önceki yıla göre yüzde 7,6 artış sağlandı ve 126,1 milyon ton üretim yapıldı. Bitkisel üretim değeri de aynı dönemde yüzde 24,2 yükselerek 245,2 milyar liraya ulaştı.

Tarla ürünlerinde yüzde 11,9,

meyvelerde yüzde 5,8, sebzelerde yüzde 0,3 artış gerçekleşti. Geçen yıl 6,5 milyon ton mısır ve 278 bin ton kuru fasulye üretimiyle Cumhuriyet tarihinin bu ürünlerde üretim rekoruna ulaşıldı.

Türkiye'nin ilk sırada yer aldığı ürünler

Türkiye fındık, kiraz, incir, kayısı, ayva ve haşhaş üretiminde dünyada birinci, kavun, karpuz, vişne, hıyar, keçiyoynuzu ve nohut üretiminde ikinci, mandarin ve elma üretiminde üçüncü, Antepfıstığı, çilek, kestane, ceviz ve mercimek üretiminde ise 4'üncü sırada yer alıyor. Şekerpancarında 5'inci, limonda ve üzümde 6'nci olan ülkemiz, kütlü pamuk üretiminde 7'nci sırada bulunuyor.

Dünyada yılda yaklaşık 1,1 milyon ton fındık üretilirken bunun yüzde 69'u Türkiye'de yetiştiriliyor.

Ayva üretiminde 666,6 milyon tonluk üretimin yüzde 26'sı da Türkiye'den karşılanıyor.

Kiraz üretimi yaklaşık 2,6 milyon ton olarak hesaplanırken bunun yüzde 26'sı Türkiye'de üretiliyor. Dünya incir üretimi 1,3 milyon tonu bulurken, Türkiye yüzde 24 payla bu üründe de ilk sırada yer alıyor.

Türkiye, dünya kayısı üretiminin de yaklaşık yüzde 21'ini gerçekleştirerek bu alanda da birinci durumda bulunuyor.

Öte yandan Türkiye, buğday unu ihracatında dünyada birinci, makarna ihracatında ikinci sıradayken, meyve üretiminde 5'inci, sebze üretiminde ise 4'üncü sırada yer alıyor.

Ayrıca Türkiye, geçen yıl 205 ülkeye 1982 çeşit tarımsal ürün ihraç ederek 20,7 milyar dolar gelir sağladı.

ULUSAL KIRSAL KALKINMA STRATEJİSİ YAYIMLANDI

2021-2023 yıllarını kapsayan UKKS-III belgesi ile kırsal alanların kalkınma dinamiklerinin sağlıklı bir şekilde tespit edilerek ekonomik ve beşerî kaynak potansiyelinin belirlenen stratejiler çerçevesinde harekete geçirilmesi hedefleniyor.

Kırsal alanlardaki ekonomik ve sosyal kaynak potansiyelini ülke kalkınması yolunda azami ölçüde değerlendirmeyi amaçlayan bir yaklaşımla hazırlanan Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi 2021-2023, yayımlandı.

2021-2023 yıllarını kapsayan UKKS-III belgesinin hazırlanmasında, ulusal refah düzeyinin görece gerisinde kalan kırsal alanların kalkınma dinamiklerinin sağlıklı bir şekilde tespit edilerek, buralardaki ekonomik ve beşerî kaynak potansiyelinin belirlenen stratejiler çerçevesinde harekete

geçirilmesi hedeflenmektedir. Bu stratejilerin geliştirilmesinde, Türkiye'nin kırsal politika uygulamaları konusundaki ulusal deneyimi, uluslararası ölçekte kırsal kalkınma konusundaki eğilimler ve AB kırsal kalkınma politikası dikkate alınmıştır. Ayrıca, kırsal alanların kalkınma dinamikleri üzerinde etkili olması beklenen; kırsal altyapı hizmetleri, çevre dostu tarımsal üretim yöntemleri, gıda güvenliği, tedarik zinciri yönetimi, bilişim teknolojileri, kır-kent etkileşimi, mahalli idareler, sivil toplum kuruluşları, üretici birlikleri, demografik yapı,

iş gücü piyasası, döngüsel ekonomi, göç ve yoksulluk, yenilenebilir enerji, doğal kaynak yönetimi, AB Yeşil Mutabakatı'na uyum ve iklim değişikliği konularına yer verildi. Her ne kadar, IPARD III Programı ve IPA tüzükleri 2021-2027 yıllarını kapsıyor olsa da ilgili programlara ulusal düzeyde zemin oluşturacak UKKS-III belgesi 2021-2023 yıllarını kapsayacak şekilde hazırlandı. On Birinci Kalkınma Planı'nın (2019-2023) kırsal kalkınmaya yönelik yaklaşımı, planın uygulama süresi de dikkate alındığında, UKKS-III (2021-2023) belgesiyle merkezî ve yerel

düzeyde güçlü yönetime, kurum ve kuruluşlar arasındaki işbirliği ve koordinasyona uyumlu politikaların birbirine paralel şekilde yürütülmesine imkân sağlanması hedeflendi. Yine UKKS-III kapsamında, başta kırsal kalkınma destekleri olmak üzere, belirlenen stratejik amaçların 6 ay veya 1 yıllık dönemler itibarıyla uygulama sonuçlarına ilişkin ara dönem değerlendirmelerinin ve etki analizlerinin yapılması planlandı. Bu çerçevede, kamu ve kamu dışı paydaşların katılımı ve işbirliğinde hazırlanarak farklı kurumlarca yürütülen ulusal ve uluslararası

fonları kullanan tüm kırsal kalkınma faaliyetlerinin, belirlenen ulusal önceliklerle uyumlu olması ve ulusal hedeflere katkı sunması amaçlandı.

İki boyutlu kırsal kalkınma politikası

Ülke genelinde kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşları (STK), yerel yönetimler ve özel sektör tarafından yürütülen kırsal kalkınma destekleri incelemesi hazırlanan Strateji belgesinde, bütüncül bir politika çerçevesi oluşturuldu.

Türkiye için iki boyutlu bir kırsal kalkınma politikası benimsenen belgede birinci boyutu kırsal alana götürülen kamusal hizmet ve yatırım faaliyetleri oluştururken ikinci boyut ise tarım ve kırsal kalkınma amaçlı yürütülen destekleme faaliyetlerini kapsadı. Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi kapsamında 5 temel amaç belirlendi ve bu amaçlara yönelik öncelik ve tedbirler sıralandı. Strateji belgesinde bu amaçlara yönelik tek bir kurumsal sorumluluk tanımlamak yerine, tedbirlere göre farklılaşan çoklu sorumluluk yaklaşımı benimsendi.

STRATEJİK AMAÇ 1: Kırsal Ekonominin Geliştirilmesi ve İstihdam İmkanlarının Artırılması

Tarım ve gıda sektörünün piyasa koşullarına, tüketici beklentilerine ve çevresel sürdürülebilirliğe uygun üretime yönelmesi olarak görülen tarımdaki yeniden yapılanma süreci, bir taraftan sektörün rekabet gücünün iyileştirilmesini, diğer taraftan da kırsal

alanların sürdürülebilir kalkınmasını gözeterek bir yaklaşımı zorunlu kılmaktadır.

Bu ihtiyaçlardan hareketle oluşturulan, “kırsal ekonomi”ye yönelik tedbirlerle; tarım ve gıda üretiminde verimliliğin, kapasitenin ve ürün kalitesinin artırılması, çiftçilerin mesleki bilgi ve örgütlenme düzeyinin yükseltilmesi, tarım-sanayi ilişkilerinin güçlendirilmesi, tarım dışı kırsal sanayinin oluşturulması ve yaygınlaştırılması, tarım-gıda işletmelerinde verimlilik artışı sağlayacak modernizasyon yatırımlarının gerçekleştirilmesi, gıda güvenilirliğinin geliştirilmesi, besleyici ve sağlıklı gıda üretiminin artırılması, tarımsal üretimde bitki ve hayvan sağlığının iyileştirilmesi ve verilecek desteklerle kayıt dışı ekonominin azaltılması amaçlanmaktadır.

Rekabetçi ve çevre dostu tarımsal üretimin yanı sıra, tarımsal ürünlerin değerlendirilmesinde inovasyon niteliği olan çalışmaların desteklenerek uygulanabilirliğinin sağlanması ve kırsal ekonominin üretim ve istihdam yapısının tarım dışı ekonomik faaliyetler lehine çeşitlendirilerek özellikle tarım sektörü istihdamında gözükken atıl ve düşük verimli iş gücü potansiyelinin değerlendirilmesi ihtiyacı da büyük önem kazanmıştır. Bu ihtiyaca yönelik tedbirlerle; kırsal alanda imalat sanayii işletmelerinin geliştirilmesi, kırsal yörelerin karşılaştırmalı üstünlüklerinin bulunduğu yerel zenginlikler temelinde ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi, çiftçilerin ortak kullanımı için kolektif yatırımların yaygınlaştırılması, örtü altı üretimin tarımsal çevre kirliliği oluşturmayacak

şekilde yaygınlaştırılması, coğrafi işaret alma potansiyeli olan ürünlerin tesciline yönelik çalışmalar yürütülmesi, coğrafi işaret tescili yapılan ürünlerde markalaşmanın sağlanması ve tarım dışı sektörlerde yeni işletmelerin kurulması ve mevcut işletmelerin modernize edilmesi amaçlanmaktadır.

STRATEJİK AMAÇ 2:

Kırsal Çevrenin İyileştirilmesi ve Doğal Kaynakların Sürdürülebilirliğinin Sağlanması

Su ve toprak kaynaklarının kullanımında fiziksel, sosyal, ekonomik ve çevresel öncelik ve özellikleri dikkate alan bütüncül yaklaşımların geliştirilmesi gerekmektedir. Toprağın korunması, geliştirilmesi ve dengeli kullanılması gerekli planların ve politikaların uygulanması ile mümkündür. Gelişen bilim ve teknolojilerden faydalanılarak toprağın detaylı bir şekilde tanımlanması, analizlerinin yapılması, özelliklerinin belirlenmesi, haritalanması ve veri tabanı oluşturulması sonrası izleme ve değerlendirmelerin yapılması gerekmektedir.

Son 40 yılda göç, kentleşme, refah artışı, sanayileşme gibi faktörlerden dolayı Türkiye'nin suya olan talebi artmıştır. Kalkınma hamleleri devam eden Türkiye'de sanayi sektörü su kullanım oranı, içme suyu sektöründeki oran ile başa baş olup %13 civarındadır. Bu bakımdan iklim değişikliği ve Covid-19 salgını sürecinde yaşanan küresel krizlerin etkileri de dikkate alındığında kırsal alanlar gelecekte önemi giderek artacak olan stratejik nitelikteki doğal kaynaklara ev sahipliği yapmak-

tadır. Bu kaynaklar su, gıda, enerji ve temiz çevredir. Ancak kırsal alanlardaki üretim faaliyetlerinde doğal kaynaklardan kısa vadede azami ölçüde yararlanma ve bunları ekonomik değere dönüştürme çabası, doğal çevrenin tahrip edilmesine ve kaynakların hızla tükenmesine yol açmaktadır. Su ve toprak kaynakları kullanımında çevre dostu olmayan tarım teknikleri nedeniyle görülen olumsuzluklar, kirlilik, çölleşme, kuraklık, erozyon, orman yangınları, sel baskınları, heyelanlar ve biyolojik çeşitliliğin azalması gibi çevre sorunlarının artma eğiliminde olduğu görülmektedir. Bu problemlerden hareketle oluşturulan, "kırsal çevre"ye yönelik tedbirlerle; tarımsal faaliyetlerde çevre dostu üretim yöntemlerinin kullanılması, hayvansal atıklardan kaynaklanan çevre kirliliğinin önlenmesi, organik ve organomineral gübre kullanımının artırılması ve özendirilmesi, organik tarımın teşvik edilmesi, iyi tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması, tarımsal sulamalarda ve tarımsal arazilerin kullanımında verimliliğin sağlanması, arazi edindirme hizmetlerinin geliştirilmesi, mera ve orman kaynaklarının koruma-kullanma dengesinin gözetilmesi, orman köyleri başta olmak üzere koruma alanlarının içinde veya civarında kurulu köyler ile dağ köylerinin dezavantajlı konumlarından kaynaklanan kalkınma sorunlarının azaltılması ve katılımcılık temelinde sürdürülebilir geçim kaynaklarına kavuşturulması, biyolojik çeşitliliğin ve ekolojik zenginliğin koruma altına alınması amaçlanmaktadır.

STRATEJİK AMAÇ 3:

Kırsal Yerleşimlerin Sosyal ve Fiziki Altyapısının Geliştirilmesi

Kırsal yerleşimlerde yaşayan fertlerin yaşam kalitesinin yükseltilmesi amacıyla, kırsal nüfusun kamusal hizmetlere erişimini, kırsal yerleşimlerin cazibesini ve kırsal ekonominin kentsel pazarlarla entegrasyonunu güçlendirecek fiziki ve sosyal altyapının geliştirilmesi gerekmektedir. Nüfus seyrelmesi nedeniyle kırsal yerleşimlerin ölçek ekonomilerinden uzaklaşması neticesinde sürdürülebilir ve kaliteli bir hizmet sunumu için yöresel koşulları gözeterek yenilikçi modellerin geliştirilmesi zorunludur.

Bu ihtiyaçlardan hareketle oluşturulan, "kırsal yerleşimler"e yönelik tedbirlerle; köylerin bağlı oldukları il ve ilçe merkezlerine nitelikli bir ulaşım ağıyla bağlanarak erişilebilirliğin güçlendirilmesi, sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişim sağlanması, atıkların halk ve çevre sağlığını tehdit etmeyecek şekilde yönetiminin sağlanması, uzaktan kaynaklanan bilgi-ye erişim zorluklarını azaltacak bilişim teknolojileri kullanımının yaygınlaştırılması, kırsal çevreyi ve doğal kaynakları kirletmeyen yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılması, döngüsel ekonomi yatırımlarının yaygınlaştırılması, kırsal yerleşimlerin peyzaj değerini yükseltecek yöre kültür ve ekolojisiyle uyumlu geleneksel mimarinin yaygınlaştırılması, deprem ve diğer doğal afetlere dayanıklı kırsal yerleşim deseni ve konut yapısına geçilmesi, Türk kültürünün geleneksel olarak önemli bir parçasını oluşturan köy kültür

mirasının korunması ve yaşatılması, yöresel zenginliklere ilişkin genel veya tema odaklı yerel müzeciliğin geliştirilmesi, sosyal ve kültürel faaliyetler altyapısının geliştirilmesi ile gezici hizmetler için ihtiyaç duyulan donatıların sağlanması amaçlanmaktadır.

STRATEJİK AMAÇ 4: **Kırsal Toplumun Beşeri ve Sosyal Sermayesinin Geliştirilmesi ve Yoksulluğun Azaltılması**

Uluslararası ölçekte Türkiye'nin temel kalkınma göstergelerinin iyileşmesinde kırsal nüfusa yönelik sosyal politikalar kilit önem kazanmıştır. Ülke nüfusunun hâlen yaklaşık dörtte birinin yaşadığı kırsal alandaki fertlerin genel refah düzeylerinin iyileştirilmesinde; eğitim, sağlık, sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetlerine erişimi güçlendirecek daha bütüncül ve kurumsal araçların geliştirilmesi gerekmektedir. Diğer taraftan, kırsal kesimdeki yoksul hanelere ve diğer kırılgan gruplara yönelik yürütülen kırsal kalkınma faaliyetlerinin yetersiz kaldığı görülmektedir. Kırsal alanda yoksullukla mücadele ve sosyal içerme temel hedefiyle, kamusal hizmetlerin sunumunda sürdürülebilirlik temelinde dezavantajlı grupları kapsayan daha yapısal nitelikli tedbirlere başvurulması gerekmektedir. Bu çerçevede, başta sosyal hizmet ve yardımlar olmak üzere sosyal politika uygulamalarının köylere arz yönlü sunumu büyük önem taşımaktadır. Bu çerçevede yoksulluk sınırı altındaki haneler ile uzak kırsal yerleşimlerin öncelikli olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bu ihtiyaçlardan hareketle oluşturulan, "kırsal toplum"a yönelik tedbirlerle; temel nitelikteki eğitim ve koruyucu sağlık hizmetlerinin kaliteli ve kesintisiz şekilde sunulması, kırsal işgücünün mesleki niteliklerinin ve becerilerinin geliştirilmesi, kırsal alanda kadınların ve gençlerin istihdamını artırmaya yönelik projelerin ve meslek edindirmeye yönelik faaliyetlerin desteklenmesi, mevsimlik gezici tarım işçilerinin çalıştıkları yörelerdeki yaşam koşullarının iyileştirilmesi, kadınlar başta olmak üzere tarım sektörü çalışanlarına yönelik sosyal güvenlik, iş güvenliği ve işçi sağlığı hizmetlerinin etkinleştirilmesi, yoksullukla mücadelenin süregelen demografik değişime ve risk gruplarına duyarlı araçlarla desteklenmesi, yoksulluğu azaltma desteklerinin üretim ve istihdam artışına katkı sunacak şekilde programlanması, kadınlar ve gençlerin iş gücü piyasasında yaşadıkları dezavantajların azaltılması, yaşlılara ve çocuklara yönelik bakım ve diğer sosyal hizmet sunumlarının iyileştirilmesi amaçlanmaktadır.

STRATEJİK AMAÇ 5: **Yerel ve Kırsal Kalkınmaya İlişkin Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi**

Yerel ve kırsal kalkınma kapasitesine olan ihtiyaç iki yönlüdür. Birincisi, kırsal nüfusa hizmet götüren yerel idarelerdeki kurumsallaşma düzeyinin artırılması iken, ikincisi yerel kalkınma aktörlerinin kırsal kalkınma programı hazırlama, uygulama ve izleme kapasitesinin geliştirilmesidir. Geçmişten günümüze kırsal

kalkınma çoğunlukla merkezî idare tarafından yürütülen ve finanse edilen bir politika alanı olduğundan yerel toplumun kırsal kalkınma faaliyetlerine ilişkin katılımcılık ve sahiplenme düzeyi düşük kalmıştır. Ancak kırsal toplumun kendi problemlerine ilişkin sorun çözme ve örgütlenme kapasitelerinin gelişebilmesi tabandan yukarı kalkınma yaklaşımının benimsenmesine bağlıdır. Nüfus seyrelmesi neticesinde kırsal alana yönelik hizmet ve yatırımların birim maliyetlerinin artması nedeniyle hizmetlere erişimde yaşanan aksaklıklara karşı, arz yönlü bir hizmet sunumuna geçilmesi ve bunun için ihtiyaç duyulan kurumsallaşmanın merkezî ve yerel idarelerin işbirliğiyle gerçekleştirilmesi elzem hâle gelmiştir.

Bu ihtiyaçlardan hareketle oluşturulan "yerel kalkınma"ya yönelik tedbirlerle; ilçe düzeyinden kırsal alana hizmet sunum kapasitesi için ihtiyaç duyulan kurumsallaşmanın sağlanması, hizmet sunumunda kırsalın yeni demografik yapısını ve coğrafi dezavantajlarını gözetken yenilikçi yöntemlerin geliştirilmesi, mahalli idarelerin hizmet sunum kapasitesinin güçlendirilmesi, yerel yönetişimi güçlendirmek üzere kamu sektörü ve özel sektör ile STK'ların işbirliği ve ortaklığına dayanan kırsal kalkınma girişimlerinin harekete geçirilmesi, sivil nitelikli yerel kalkınma girişimlerinin kurumsallaşması, yerel ve kırsal kalkınma için ulusal ve uluslararası ölçekte bilgi ve deneyim paylaşımının sağlanmasına yönelik ulusal ölçekteki ağ platformunun oluşturulması amaçlanmaktadır.

HEDEF PAZARDI, İLK 10'UN GEDİKLİSİ OLDU: ÇİN

Çin'e yapılan fındık ihracatında son yıllarda önemli mesafeler kaydedildi. 2000'li yılların başında "Hedef Pazar" olan Çin bugün en çok fındık ihraç ettiğimiz altıncı ülke konumuna geldi.

Dünya fındık üretiminde açık ara lider konumda bulunan Türkiye'de yıllık ortalama 600-650 bin ton fındık üretimi gerçekleştiriliyor. Bunun da yine ortalama 150 bin tonu iç piyasa tarafından tüketiliyor. Yaklaşık 500 bin tonluk kısım ise başta AB ülkeleri olmak üzere 200'e yakın ülkeye ihraç ediyor.

İhracatta öne çıkan ülkeler İtalya, Almanya, Fransa olmak üzere Avrupa Birliği ülkeleri. Toplam yapılan ihracatın yaklaşık yüzde 85'i Avrupa Birliği ülkelerine yapılıyor. Fındık ihracatından yılda 2 milyar doların üzerinde döviz girdisi sağlanırken bu rakamın daha yukarılara çıkarılması için özellikle Avrupa Birliği dışındaki ülkelere fındığın tanıtılması ve fındık tüketiminin artması gerekiyor. Bu ülkelerin başında

tabii ki dünyanın en büyük nüfusa sahip ülkesi Çin yer alıyor.

Türk fındığı, adıyla pazara girdi

Dünya nüfusunun kabaca beşte birini barındıran Çin, küresel fındık üretiminin sadece yüzde 2'sini tüketiyor. Çinliler fındığı daha çok

kuruyemiş şeklinde tüketmeyi tercih ediyorlar.

1,5 milyara ulaşan nüfusu ve her geçen gün artan kişi başına geliri ile hiçbir sektörün göz ardı edemeyeceği bir Pazar olan Çin'e yapılan fındık ihracatında son yıllarda önemli mesafeler kaydedildi.

Önce 'Fındık Tanıtım Grubu'

ABD İLE GERGİNLİK TÜRKİYE'YE YÖNELTİYOR

Aslında Çin fındığa tamamen yabancı değil. Özellikle Amerika Birleşik Devletleri ürettiği 40-45 bin ton fındığın düşük randımanlısını geçmişte Çin'e satıyordu. Ancak iki ülke ilişkilerinin son yıllarda gergin seyretmesi ve özellikle ticarete karşılıklı restleşmelerin yaşanması ile birlikte Çin'in Türkiye'ye ilgisi ve alımı daha da arttı. Bugün çok düşük bir miktarda Tayland'dan gelen fındığın dışında Çin'in fındık ithalatının yüzde 99'unu Türkiye karşılıyor.

sonrasında ise ‘Türkiye Tanıtım Grubu’ ile gerçekleştirilen fındık tanıtım çalışmalarının sayesinde Çin Türkiye’nin fındık ihracatında ilk 10 ülke arasında kendine yer edinmeyi başardı.

2001 yılında Fındık Tanıtım Grubu Çin’de, “bol vitaminli yemiş” anlamına gelen ve yarışmayla bulunan “Wei Zhen Guo” adıyla pazarlanmaya başladı. Türk fındığına isim bulmak için düzenlenen yarışmaya 4 bin kişi katıldı. Yarışmada birinci olan 23 yaşındaki Qin Ye bir haftalık Türkiye tatili de kazanmış oldu.

İhracatta artış 2015’te başladı

İlk yıllarda yıllık 200 ton civarında seyreden Çin’i fındık ihracatı tanıtım çalışmalarının da başarısıyla birlikte her geçen yıl üzerine ekleyerek 2005 yılında 580, 2006 yılında 776, 2007 yılında 712, 2008 yılında 924 tona ulaştı. Çin’e fındık ihracatı, 2009 yılında ilk kez bin tonu geride bırakarak gerçek anlamda eşik atladı.

2010-2014 yılları arasındaki beş yıllık dönemde 1300 ile 1900 ton arasında bir çizgiye yerleşen Çin’e fındık ihracatı, 2015 yılında yine bir sıçrama yaparak 3 bin 500 tonu da geride bıraktı. İhracat artışında bu ülkede düzenlenen gıda fuarlarına katılımın artması ve tanıtım faaliyetlerine verilen önem etkili oldu.

2019 yılında ilk kez 10 bin tonu da geçerek 11 bin 180 tona ulaşan Çin’e fındık ihracatı geçen yıl pandemi-nin de etkisiyle 7 bin tona kadar geriledi.

Çin 2021’de ilk beşi zorluyor

Çin’e fındık ihracatı 2021 yılında yeniden eski ivmesini yakalamış görünüyor. 2020 yılının ilk altı aylık döneminde 20 milyon dolara bile ulaşmayan fındık ihracatı bu yılın aynı döneminde 35 milyon doları geride bıraktı. Yüzde 83’e ulaşan artış oranıyla en büyük fındık

pazarlarımız arasında açık ara önde bulunan Çin, şimdiden altıncı sıraya yükselmiş durumda.

“Wei Zhen Guo” bol vitaminli yemiş anlamına gelen ve Çinlilerin çok aşına olduğu karakterler ile ifade edilen bir isim.

YILLAR İTİBARIYLA ÇİN’E FINDIK İHRACATI

	Miktar (Kg)	Değer (\$)
2020	6.915.656	53.099.798
2019	11.180.220	87.179.023
2018	6.825.235	45.475.232
2017	7.307.265	55.488.983
2016	3.865.873	36.880.015
2015	3.549.901	42.540.571
2014	1.608.588	14.798.802
2013	1.913.476	13.220.016
2012	1.804.935	13.512.726
2011	1.372.552	10.755.811
2010	1.970.186	11.231.842
2009	1.044.132	6.140.979
2008	924.955	6.691.805
2007	712.928	4.991.988
2006	776.018	5.255.716
2005	583.400	6.402.499

2021 FINDIK İHRACAT VERİLERİ

1 Ocak - 30 Haziran (1000 \$)			
Ülkeler	2020	2021	Değişim
ALMANYA	215.523,75	224.568,20	%4,2
İTALYA	233.968,88	217.578,32	-%7,0
FRANSA	80.983,28	94.337,43	%16,5
POLONYA	53.887,82	58.033,05	%7,7
HOLLANDA	36.248,45	41.483,38	%14,4
ÇİN	19.398,81	35.547,82	%83,2

GİRESUN ADASI'NDAKİ HAZİNELER GÜN YÜZÜNE ÇIKACAK

Giresun Adasında Eylül ve Ekim aylarında arkeolog ve sanat tarihçilerinde oluşan uzman ekip tarafından kurtarma kazısı yapılacaktır.

Karadeniz'de üzerinde insan yerleşimi bulunmuş nadir adalardan olan Giresun Adası, toprak altında geçmişine dair birçok bilinmezlik barındırıyor. Hazine gibi yatan kalıntıların bulunduğu adada Eylül ve Ekim aylarında arkeolog ve sanat tarihçilerinde oluşan uzman ekip tarafından kurtarma kazısı yapılacaktır. Giresun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğünden yapılan yazılı açıklamada, Giresun'a turizm açısından büyük katkısı olacağı düşünülen Giresun Adası'nda Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün izni ile Eylül-Ekim 2021 döneminde bilimsel arkeolojik kazı çalışmalarının yapılacağı bildirildi. 1991 yılında ikinci derece sit alanı ilan edilen Giresun Adası'nda 2009-2010 yıllarında Giresun Müze Müdürlüğü başkanlığında Selçuk Üniversitesi Arkeoloji Bö-

lümü tarafından arkeolojik yüzey araştırması yapılması sonucunda birçok buluntu ele geçirildi. Devamında 2011, 2012, 2015, 2016 ve 2017 yıllarında yapılan kazı çalışmalarında adanın yüzeyinde ve toprağın altında hazine gibi yatan geçmişin kalıntıları gün yüzüne çıkarıldı.

Kazılar eylülde başlayacak

Tarihte birçok medeniyette ev sahipliği yapan Giresun Adası'nın birçok bilinmeze gebe olduğu ifade edilen açıklamada, "Karadeniz'in engin mavi sularında adeta büyümlü görüntüsüyle daha birçok bilinmeze gebe olan Giresun Adası, elbette ki birçok yeni araştırmayı ve bilimsel çalışmayı beklemektedir. Giresun İli turizmüne katkısı sonsuz olacak bu tabiat şaheserinin bilimsel anlamdaki arkeolojik kazı çalışmalarının yapılabilmesi için Eylül-Ekim 2021 döneminde Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün izni ile Giresun Müze Müdürlüğü tarafından arkeolog ve sanat tarihçilerinden oluşan uzman kadrosu ve teknik ekibiyle tekrar kazılara başlanacaktır" denildi.

HÜSEYİN AVNİ ALPASLAN BELGESEL İLE ANILDI

42. Giresun Gönüllü Alayının kurucusu ve komutanı olan Tirebolulu Binbaşı Hüseyin Avni Alpaslan'ın hayatını anlatan belgeseli yayına girdi.

Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nden emekli öğretim görevlisi Ahmet Gürsoy, önemli bir belgeye daha imza attı. 42. Giresun Gönüllü Alayının kurucusu ve komutanı olan Tirebolulu Binbaşı Hüseyin Avni Alpaslan'ın hayatını anlatan belgeselin çekimleri tamamlanarak "youtube" üzerinden yayına verildi. Daha öncede benzeri türde tarihi belgesel ve kısa film çalışmaları yapan Gürsoy Hoca, bu son belgeselinde Binbaşı Hüseyin Avni Alpaslan'ın biyografisinin yanı sıra, Kurtuluş Savaşı sırasında ülkemizin ve bölgemizin de içinde bulunduğu duruma da yer verdi.

Belgeselin senaryosunu yazan ve yönetmenliğini yapan Öğr. Gör. Ahmet Gürsoy, aynı zamanda hikayenin anlatımını da kendisi gerçekleştirdi. Seslendirmesini TRT yöneticilerinden hemşehrimiz Harun Yöndem'in yaptığı belgeselde gerek oyuncu gerekse konu anlatıcı olarak Giresun Üniversitesi öğretim elemanları da görev aldılar.

Hüseyin Avni Alpaslan Kimdir?

Kurtuluş Savaşına iki gönüllü alay ile katılan Giresunlular, vatan mücadelesinde çok sayıda şehit verdi. Onlardan biri de 42. Giresun Gönüllü Alayının kurucusu ve

komutanı Binbaşı Hüseyin Avni'dir. 1912'de Balkan Savaşlarında genç bir teğmen olarak başladığı mücadelesini Kafkas harekatinde Ruslara karşı sürdürdü.

Harşit savunmasında 110 ve 123. Alay kumandanı olarak vatan müdafaasında bulunan Hüseyin Avni, 1921 yılı Ağustos ayının 30'unda Sakaarya Savaşının önemli bir cephesi olan Mangal Dağı çarpışmalarında aldığı bir şarapnel parçası sebebiyle şehit oldu.

Şehit Binbaşı Hüseyin Avni Alpaslan hem iyi bir asker, hem de iyi bir kalem erbabıydı. Yunanistan'ın "Karadenizde Türk yoktur, müslüman ahalî vardır" tezine karşı, "Trabzon, Laz mı, Türk mü" adlı cep kitabını yazmış ve o yıllarda onbin adet dağıtmıştır.

Aynı şekilde "Otçu Göçü" kitabı ile Karadeniz'in göçer kültürünü ortaya koyarak, psikolojik harekatta da karşı koyucu önemli çalışmalar yapmıştır.

DR. AYLİN DEMİRAY ÖZDEN

SAT VE GERİ KİRALA İŞLEMLERİ İLE FİNANSMAN TEMİNİ

Leasing işlemlerinin yeni bir türü olarak son yıllarda yaygınlaşan sat ve geri kiralama işlemleri birçok avantajı barındırmaktadır.

Bir işletmenin, yatırımlarını gerçekleştirebilmesi için ihtiyaç duyduğu finansmanı karşılamasında leasing çok iyi bir alternatif oluşturmaktadır. Ülkemizde uygulandığı şekliyle Leasing'in kelime anlamı "Finansal Kiralama" özellikle KOBİ'lerin yatırımlarının finanse edilmesinde kullanılan en pratik finansman yöntemlerinden biridir. Leasing, bir malın yatırımcı tarafından satın alınması yerine, bir leasing şirketi tarafından alınıp, yatırımcıya belirli bir dönem kiralanmasıdır. Leasing sözleşmesine konu olan malların mülkiyeti leasing şirketine ait olup, sözleşme süresi boyunca kullanım hakkı yatırımcı firmaya yani kiracıya ait olmaktadır. Bir leasing işleminde üç taraf vardır;

- Leasing şirketi (Kiralayan Firma)
- Yatırımcı şirket (Kiracı Firma)
- Mali satan firma (Satıcı Firma)

Kiracı firma leasing ile almış olduğu malı sözleşme süresince kullanır; kullanım sü-

resi boyunca da gerekli bakım ve onarımlarını üstlenerek, mal bedelini nakit akışına uygun taksitler halinde leasing şirketine öder. Sözleşme süresi boyunca mevzuat gereği malların muhakkak sigortasının da yaptırılması gerekmektedir.

Kimler Leasing Yapabilir?

Mevcut tesislerini büyütmek veya modernize etmek, yeni üretim alanlarında faaliyet göstermek, dağıtım kanallarını genişletmek, enerji tasarrufu yatırımında bulunmak, kapasite artırımında bulunmak, yeni iş kollarında faaliyet göstermek, teknolojiye sahip olmak isteyen her türlü firma (hukuki işlem yapmaya yetkili her türlü kişi ve kuruluş) leasing'ten yararlanabilir. Vergi mükellefi olan tüm tüzel kişiler, esnaf, serbest meslek erbapları, çiftçiler, vakıflar, kooperatifler, anonim şirketler, limited şirketler leasing yapabilirler.

Leasing ile Neler Alınabilir?

- Traktör, biçerdöver gibi tarım makineleri
- Gıda ve ambalaj makineleri
- İmalat makineleri
- Çatı üstü güneş enerjisi santralleri (GES)
- Yenilenebilir ve yeşil enerji sistemleri
- İş ve inşaat makineleri
- Forkliftler
- Jeneratörler
- Tarla, ofis, fabrika binası gibi gayrimenkuller
- Otomobiller

- Tekstil makineleri
- Tıbbi cihazlar
- Otel tefrişatı
- Tekne

Sat ve Geri Kiralama (Sale and Lease Back) 13.12.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6361 sayılı Kanun ile Sat ve Geri Kiralama (Sale&Lease Back) işlemleri ülkemizde yapılabilir hale geldi. Böylece bir işletmenin, yaşamını ve gelişimini sürdürebilmesi için ihtiyaç duyduğu finansmanın temininde, Sat ve Geri Kiralama işlemleri firmalara çok önemli bir alternatif oluşturmaktadır. Bu nedenle son zamanlarda firmalar, pandeminin de etkisiyle yaşadıkları nakit sıkışıklığı ve darboğazı aşmak için Sat ve Geri Kiralama işlemlerine daha çok başvurmaya başladı.

Sat ve Geri Kiralama, şirket aktifine kayıtlı gayrimenkul ve ekipmanların bir leasing firmasına satıldıktan sonra firma tarafından tekrar geri kiralanması işlemine denmektedir. Kiralama süresi sonunda leasing şirketine satılan gayrimenkul ya da ekipman tekrar firmanın mülkiyetine geçmektedir. Dolayısıyla standart

Sat ve Geri Kiralama işlemlerinde Leasing şirketleri daha çok gayrimenkul ve 2. El değeri yüksek olan makineleri tercih etmektedir. Şirketten şirkete değişmekle birlikte genellikle leasing şirketleri, gayrimenkul ya da ekipmana yapılacak ekspertiz sonucunda ortaya çıkan değerinin %75-80'ini finanse etme eğilimindedir.

Sat Geri Kirala İşlemlerinin Şirketlere Sağladığı Avantajlar

- KDV oranı '0'
- İşletme sermayesine ek finansman imkânı sağlar
- Kısa vadeli banka borçları ve diğer borçlar orta ve uzun vadeye yayılmış olur
- Bilançoda ve finansal rasyolarda iyileşme sağlanır
- Gelir vergisi doğmaz
- Gayrimenkul işlemlerinde tapu harcı bir kereye mahsus %0,455
- Mülkiyet kaybı yaşanmaz

Sat Geri Kirala İşlemi Örneği

Bir gıda firması düşünelim. Gıda firması aktif tutarı 4.000.000 TL ve birikmiş amortismanı 2.000.000 TL olan fabrika binasını sat ve geri kiralama işlemi yapmak için leasing şirketine başvurur. Leasing şirketi yaptırdığı ekspertiz sonucunda fabrika binasının piyasa değerinin 10.000.000 TL olduğunu tespit eder. Leasing şirketi firmaya, ekspertiz değerinin %80'i kadar bir bedel üzerinden "sat ve

geri kirala" finansman sağlayabileceğini iletir ve firma bu teklifi kabul eder. Satış Tutarı: 8.000.000 TL, Net defter değeri: 2.000.000 TL ve Satış Kazancı: 6.000.000 TL olarak işlem gerçekleştirilir. Gıda firması bu şekilde kendi mülkiyetinde olan fabrika binasını sat ve geri kiralama işlemi yaparak 8.000.000 TL tutarında nakit girişi sağlamış olur. Bu tutardaki bir finansman ile firma mali sıkıntılarını aşabileceği gibi, işletme yapısına göre yeni yatırımlar da yapabilir.

Ayrıca satış kazancının tamamı kurumlar vergisinden istisna tutulacağı için (6.000.000 TL) firma vergiden de avantaj sağlamış olur. Üstelik bu işlem KDV'den muaf olarak gerçekleştirilir. Diğer taraftan fabrika binasının leasing şirketine devri sırasında kiralıcı firma sadece %0,455 gibi normal tapu harcına göre oldukça düşük bir oranda tapu harcı ödeyecektir. Daha sonra kira ödemeleri ve sözleşme süresi sona erdiğinde ise her iki taraf da tapu harcından muaf olarak alım satım işlemi gerçekleştirilecektir.

Dolayısıyla firmalara muhtelif avantajlar sağlayan leasing işlemlerinin yeni bir türü olarak son yıllarda yaygınlaşan sat ve geri kirala işlemleri de birçok avantajı barındırmaktadır. Finansman ihtiyacı bulunan firmaların gayrimenkul ya da ekipmanlarını elden çıkarma yoluna gitmeden bir leasing şirketi ile görüşüp teklif almalarında büyük yarar vardır.

Gayrimenkul sat ve geri kirala işlemi

Bina değeri aktifte:	4.000.000 TL
Birikmiş amortismanı:	2.000.000 TL
Ekspertiz değeri:	10.000.000 TL
Leasing şirketi ekspertiz değerinin %80'ini finanse ediyor.	
Firma 8.000.000 TL finansman sağlar.	
KDV= 0	
Tapu harcı: %0,455	
Satış kazancı olan 6.000.000 TL kurumlar vergisinden muaftır.	

Av. MÜJDAT ÖZ

İZİNSİZ GÖRÜNTÜ VEYA SES KAYDI **ALMAK**

Bir kimsenin rızası olmaksızın ses ve görüntü kaydı alınması hukuka aykırılık teşkil ettiğinden bu verilerin delil olarak kullanılması mümkün olmayacağı gibi kayıt alan kişi de Türk Ceza Kanunu bakımından suç teşkil eden bir eylem gerçekleştirmiş olacaktır.

Gelişen teknoloji ile birlikte ses ve görüntü kaydı almak son derece kolay hale gelmiştir. Taraflar arasındaki uyuşmazlıklarda kullanımı bakımından da kişilerin izni olmaksızın alınan görüntü ve ses kayıtlarının kullanılabilirliği tartışma yaratmaktadır. Hukuk sistemimizde ses kaydının ve görüntü kaydının alınmasında suç teşkil edilebilmesi için aranan kriter hukuka aykırı olarak elde edilip edilmediğidir. Yani ses kaydı veya görüntü kaydının alınmasının suç olabilmesi için aranan kriter bu kayıtların nasıl elde edildiğidir. Zira Türk Hukuku'nda gerek ceza yargılamalarında gerekse hukuk yargılamalarında hukuka aykırı olarak elde edilen ses kaydı ve görüntü kaydı almak suç teşkil etmekte olup bu kayıtlar delil niteliği taşımamaktadır.

Ses ve Görüntü Kayıtlarının, Fotoğraf Çekimi veya Video Alımlarının Hukuka Uygun

Olarak Alınması Mümkün müdür?

Bir kimsenin rızası olmaksızın ses ve görüntü kaydı alınması hukuka aykırılık teşkil ettiğinden bu verilerin delil olarak kullanılması mümkün olmayacağı gibi kayıt alan kişi de Türk Ceza Kanunu bakımından suç teşkil eden bir eylem gerçekleştirmiş olacaktır. Kişinin rızası olmasa dahi bu kayıtların delil olarak kullanılabilmesi yani hukuka uygun kabul edilebilmesi için birtakım koşullar bulunmaktadır.

Kişinin kendisine veya yakınlarına karşı (Ailesine karşı da olabilir) birebir işlenen suçlardan birine maruz kalındığında bu durumu ispatlama amacıyla yahut önlemek amacıyla izinsiz ses veya görüntü kaydı olması halinde, ispat veya önleme amacı ile kaydın alınmış olması bu kayıtların hukuka uygun olarak elde edildiğinin kabulünü gerektirir. Birebir suç olarak cinsel taciz veya cinsel saldırı, iftira, şantaj, hakaret yahut tehdit gibi

suçları sıralayabiliriz. Böyle suçlarla karşı karşıya kalan kişi bu suçu önlemek veya maruz kaldığını ispatlamak amacıyla ses kaydı, görüntü veya video kaydı alması hukuka uygun olarak nitelendirilir ve delil olarak kabul edilir.

Burada önemli olan husus, kişinin böyle bir suçla karşı karşıya kalması veya saldırı altında olmasıdır. Yani kişiye karşı böyle bir suç saldırısı olmadan alınan ses kaydı veya görüntü kaydı hukuka uygun olarak elde edilmemiş sayılır.

Aynı zamanda bu durumların ani olarak kişinin başına gelmiş olması gerekir. Kişinin başına aniden veya tesadüfen gelmeyen duruma karşı sırf delil olması amacıyla planlı olarak ses kaydı veya görüntü kaydı alınması ne yazık ki delil olarak nitelendirilemez. Yani bir kimseyi kandırmak, uyuşmazlık çözümünde kişinin aleyhine olacak şekilde konuşmak veya davranmasını sağlamak şeklinde yapılan eylemlerin sonucu olarak alınan görüntü ve ses kayıtları hukuka uygun deliller olmaz.

Yine kişi elde ettiği ses kayıtlarını, görüntü kayıtlarını veya video kayıtlarını 3. kişilere gösterme veya bu kişilerle paylaşma amacıyla kayıt altına almış olmamalıdır. Kayıt alan kişinin amacının hukuki bir uyuşmazlığın çözümünde bu kayıtları delil olarak kullanmayı amaçlıyor olması gerekir.

Kısacası kişinin hukuka uygun olarak ses kaydı, görüntü kaydı veya video kaydı aldığı kabul edilmesi için aranan en

önemli kriter bunları hangi amaçla yaptığıdır. Bu sebeple kayıtların her olayda delil niteliği taşıyıp taşımadığı ayrı ayrı değerlendirilmelidir.

Yukarıda belirttiğimiz şartların varlığı halinde, bu kayıtların gerek özel hukuk uyuşmazlıklarında gerekse ceza hukuku yargılamalarında delil olarak kullanılması mümkün olacaktır. Yüksek Mahkeme içtihatları da bu yöndedir.

Habersiz Ses veya Görüntü Kaydı Almak Suç Mu?

Kişinin haberi olmadan ses kaydı veya görüntü kaydının alınması, fotoğrafının çekilmesi veya videosunun çekilmesi Türk Ceza Kanunu'na göre suç teşkil eder. Dolayısıyla ses, görüntü kaydı alan kişilerin elde ettiği verilerin hukuka aykırı olmasının yanı sıra bu eyleminin suç teşkil etmesi de söz konusu olabilecektir.

Özel Hayatın Gizliliği Suçu;

Herkes tarafından en çok bilinen ve duyulan suç; özel hayatın gizliliği suçudur. Burada öncelikle özel hayatın tam olarak neleri kapsadığından bahsetmek gerekir. Kişinin özel hayatı olarak kişisel hayatından bahsedilmektedir. Yani günlük hayatında yaşamsal olarak kişisel hayatının içinde yaptığı aktiviteler, edindiği bilgiler, yaptığı eylemler gibi sadece kişiye özel olan durumların izinsiz olarak ses kaydı, görüntü kaydı veya video kaydı alınmak suretiyle öğrenilmesi özel hayatın ihlalini oluşturmaktadır.

Haberleşme Gizliliğinin İhlal Edilmesi Suçu;

Bilindiği üzere haberleşmeler gizli olup, kişilerden izinsiz olarak erişilmesi halinde haberleşmenin gizliliği suçunu oluşturmaktadır. Dolayısıyla kişilerin birbirleri arasında konuşması, iletişim kurması veya haberleşmesi gibi durumlarda yapılan görüşmelerin, atılan maillerin yahut paylaşılan bilgilerin izinsiz olarak kayıt altına alınması işbu suçu teşkil eder.

Konuşmaların Dinlenmesi ve Kayda Alınması Suçu;

Burada suç teşkil eden hareket kişiler arasında yapılan özel konuşmaların kayda alınması veya dinlenmesidir. Özelden kasıt ise aleni yapıp yapılmadığıdır. Eğer kişiler arasında yapılan konuşmalar üçüncü kişiler tarafından duyulması için özel çaba gerektirir ise bu konuşma aleni bir konuşma değildir. Yani diğer üçüncü kişiler tarafından duyulması için çaba sarf edilmeyen konuşmalar alenidir ve herkes rahatlıkla duyabilecektir. Dolayısıyla aleni konuşmaların kayda alınması işbu suçu oluşturur.

Sonuç olarak, elde edilen ses kayıtlarının ve görüntü kayıtlarının, fotoğraf çekimlerinin ve video çekimlerinin yukarıda bahsedilen durumlarda yapılması halinde Türk Ceza Hukuku'nda yer alan işbu suçları teşkil ettiğini söylemek gerekir. Bu sebeple bu kayıtların hukuka uygun olarak elde edilerek suç teşkil etmemesine dikkat edilmesi gerekmektedir.

DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET AKİF KORKMAZ
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ
TÜRK HALK BİLİMİ ANA BİLİM DALI BAŞKANI

FINDIK ÜZERİNE BİR SÖYLEŞİ

Kültür bilimci Dr. M. Akif Korkmaz'ın fındıkla iç içe olan yaşamı ve fındık üzerine çalışmaları hakkında Uz. Öğr. Ahmet Duran tarafından yapılmıştır

Hocam, bize biraz kendinizi tanıtabilir misiniz? Çocukluk, eğitim hayatı, görevleriniz...

Bulancak Bostanlı Köyü'nde doğdum ve büyüdüm, Giresun'da yetiştim. Çocukluk ve ilkokul dönemi tamamıyla köyde geçti. Ortaokuldan itibaren eğitim dönemlerinde Giresun'da ve İstanbul'da, okul tatillerinde ise yine fındık bahçesine bağlı olarak köyde yaşıyorduk. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden mezun oldum. Fakülte bittikten sonra kendimi akademik anlamda yetiştirmek amacıyla öğrenci pasaportuyla Almanya'ya gittim. Köln Üniversitesi'nin yabancılar için verdiği dil kursuna başladım ve bu kursun sonunda Almanca yeterlilik sınavlarını verip üniversite öğrenciliği hakkını kazandım. Köln Üniversitesinde Prof. Dr. Manfred Götz ve Essen Üniversitesinde Prof. Dr. Semih Tezcan'ın ve Prof. Dr. Faruk Şen'in lisans seminerlerine devam ettim. Fakülte ve ilgili bölüm kurulunca Alman yükseköğrenim şartlarına göre lisans derslerim yeterli bulunmamıştı. Tüm fakülteyi 2 ayrı yıl dal ile orada bitirmem gerektiği için doktora hazır olduğum halde bitiremedim. Ordu Ünye'de Türkçe öğretmenliğine başladım. Bu işler Trabzon ve Giresun'da yıllarca devam etti. Sonradan Prof. Dr. Alemdar Yalçın Hocam ile Görele kemençe kültürü üzerine bir araştırma gezisinde tanışıp yüksek lisansa davet edildim. Sanırım 2001 yıllarıydı... Ankara'ya giderek lisansüstüne müracaat ettim. Fakat Gazi Üniversitesinin sınavı

o yıl gize ertelenmişti, kısmet değilmiş demek ki beni Hacettepe'ye yönlendirdiği için Alemdar Hocama minnettarım. Bu arada Haymana Bumsuz Köyü Lisesi ile Ankara'da Adalet Meslek Lisesinde uzun yıllar öğretmenlik yaptım. Bilim uzmanlığını Hacettepe Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Türk Halk Bilimi ABD'de Türkü Tüğü ve Doğu Karadeniz Türkü Kültürü teziyle Prof. Dr. Dursun Yıldırım Hocamın danışmanlığında bitirdim. Benim için ilk defa, Türkiye'yi kastediyorum, akademik anlamda Türk Halkbilimi ve Hacettepe'yi söyleyebilirim. Hem demokratik hem de oldukça saygın bir ortamla yetiştim kendi açımdan. Yine aynı bölümde doktoramı Almanya Türklerinde Dünya Görüşünün İşlevsel Analizi teziyle Prof. Dr. Özkul Çobanoğlu ile Prof. Dr. Nebi Özdemir danışmanlığında tamamladım. Bu tez hazırlığı süresinde Almanya Passau Üniversitesi'nde yabancı öğrencilere Türk Milli Eğitim Bakanlığı namına Türkçe okutmanlığı yaptım. Türkiye'ye dönüşte Ankara'da kalmak istemedim, memleketime yerleştim. Giresun kısmet olmadı ve Gümüşhane Üniversitesi'nde halk edebiyatı, genel sosyoloji, kültürlerarası iletişim ve kültürel antropoloji0- derslerini verdim. Halen çalıştığım Giresun Üniversitesi'nde halkbilim ile halk edebiyatı derslerini yürütmekteyim.

Nasıl bir çocukluk dönemi geçirdiniz? Fındıkla ilgili o dönemlerde bağda bahçede, ailenizde, konu komşularınızda neler

gördünüz?

Bulancak Bostanlı Köyü'nde fındık ziraatı ile geçimini temin eden bir ailenin beşinci çocuğuyum. Ailem bu köyde 300 yıldan beri hayvancılıkla, bahçe tarımıyla ve fındık bahçesinde üretimle uğraşmıştır. Benim çocukluğum ve gençliğim fındık işlerinin en kıymetli olduğu dönemde 1970-1990 arası bu köyde geçmiştir. Yetiştığım zaman köyün bütün arazileri evin ön bahçeleri hariç bizden önceki nesiller tarafından tamamen fındık alanlarıyla donatılmıştı. Bizim evin reisi önceleri büyük babaannemmiş; sonrası bu görev babaannem ve babama kalmış. Zira Ömer Dedem un fabrikalarında üretim, makine vb. işlerde ustaydı ve kendine ait bir yaşam kurmuştu, bizden ayrı yaşardı. Annem evin tek geliniydi ve ablamlarla birlikte güçlü bir kadın ordusu evin işlerini çekip çevirirdi.

Ben çocukların en küçüklerindendim. Bütün bağ bahçe ve ev işlerini büyüklerim yapardı. İşleri çok olursa beni yollarlar, komşuları imeceye çağırırdım. İmeceler fındık toplama dışında ücretsizdi. Çoğu işler karşılıklı yardımlaşma yoluyla toplu ve eğlenceli biçimde yapılırdı. Ne çok şeyler öğrenmişim anlatmaya aylar yetmez...

Fındık bahçesi temizleme, otunu biçme, toplama, taşıma ve harman atlama imeceleri; taşıyıcı hayvanlar; mısır (darı) tarla bel ve kazma imeceleri, mısır soyma imeceleri; meyve toplama, pekmez kaynatma, düğünler bunlar hep imece usulüyle yapılırdı. Hatta çamaşır, yün temizleme ve yıkama, yorgan yatak hazırlama ve her yıl komple ev yıkamaları bile imece usulüyle yapılırdı. Tarım ve hayvancılıkta işlerin imece yoluyla yapılması bölgenin yaşama şartları tarafından böyle belirlenmiştir.

Ülkemizde fındığın üretildiği Karadeniz coğrafyasına ve bu coğrafyanın kültürel özelliğine bakıldığında sizce nasıl bir görüntü ortaya çıkıyor? Coğrafya ve coğrafyanın bulunduğu kültür, insan yapısı vb. ile ilgili neler söylenebilir?

Şimdi salt fındık üretilen bu topraklar Karadeniz'i iç bölgeden ayıran sarp yükseltilerle engebeli vadilerden oluştuğu için yoğun emek isteyen bir coğrafyadır. Fındık alanları devlet desteğini alınca batıya doğru yayılmıştır.

Bu topraklarda yaşayanlar büyük işler başarmışlardır. Karadenizli bu aileler toplumda bir asırdan beri ülkenin her yıl

Görsel 1: Fındık üreticisi ailelerin yaşadığı meskenler, mekânlar ve çevre. Yaşam alanında çeşitli meyve ağaçları, üzüm asmaları, kestane, kızilağaç, doruk vb. ile iç içe bir geleneksel fındık bahçesi. Mısır tarlası ve sebze bahçesi "şennik" yerini fındıklara bırakmış [Mustafa Karaibrahim, Giresun Mart 2021].

tek döviz kazandıran tarımını işletmişlerdir. Zorlu coğrafyada imece usulü işbirliği yaparak tüm zorlukları aşmış ve tarımı bugüne getirmiştir. En azından her bir fındık tanesini daldan "birem birem" elle toplayarak elle kabuğundan atlayarak elle seçip temizleyerek bunları defalarca sırtlarda, kollarda ve parmaklarından geçirip ürüne dönüşmesini sağlamışlardır. Dolayısıyla bu yaşama biçimi hayvancılıkla beraber kendine has bir yaşama biçimini getirmiş ve geliştirmiştir. Türk fındığı 2020 yılında hala da saf insan emeği ve işbirliğini temsil eden doğal bir üründür. Ve fındık altın renginde döviz değerinde yani her dakika nakde çevrilebilen bir üründür... Bu üretim, bakım, yapım aşamalarında bile yaşamının gereklerini, eğlenmesini bilen ortaklaşa yapılan her şeyi bu coğrafyada yaratmışlardır.

Hocam, göreviniz gereği Almanya'da da yaşadınız. Vatandaşlarımız vasıtasıyla fındık kültürünün oralara da yansımaları olmuş mu? Olu ise bunlar nelerdir?

Elli beş altmış yıldan beri yurtdışında özellikle de Ruhr Bölgesinde, Gelsenkirchen, Düsburg, Essen, Bochum gibi şehirlerde fındık bölgelerinden işçi olarak gitmiş aileler çoğunluktadır. Bu işçilerin birçoğu fındık yetiştiren bölgenin insanlarından oluşur, ancak bunların vasıtasıyla bir fındık kültürünün Alman toplumuna götürülmüş olduğunu göremiyorum.

Aslında fındık ticareti Almanya'da İtalyan ve Alman kökenlilere dayanmaktadır. Onlar işlenmiş ürünlere hâkim, bununla uğraşıyorlar. Biz ise bu tarım yapıp fındık üreten ve hammadde satan konumdayız. Bu sebeple bizim toplumumuz tarımla uğraşmıyor, Alman toplumu ise üretimi teknoloji, ürün geliştirme, mamul ürünlerin satışı, makinesi ve sanayisi ile uğraşmış. Bu iki kesim arasında hiçbir ortak yön yok, birbirinden farklı konumdadırlar. Ancak yine de geçmişte büyük işleme tesisi kurmuş olan ailelerden birisi Giresun'da Başkan Gıda idi, diğeri de Ordu'da Sagra idi. Az işlenmiş mamulden yarı işlenmiş fındıklı ürünlere geçişte bunların Almanya'yla bir etkileşim içinde olduklarını biliyorum. Yani İtalyan ve Alman ortaklarını örnek alarak kendilerini geliştirmişlerdi. Ne yazık ki uzun ömürlü olmadılar.

Fındık konusuna özel bir ilginiz var. Bu Giresunlu olmanız ve Giresun'da yaşamanızdan mı kaynaklanıyor yoksa görevinizin kültür-halkbilimi ile ilgili olmasından mı ileri geliyor? Aslında bu konuda bunların hepsi de etkili olmalı?

Bizim çocukluğumuz ve gençliğimiz fındık üreticisi ailede geçtiği için yetiştirme, temizlik ve bakım, üretim, pazarlama ve kültür alanında akademik ilimizi destekleyici niteliktedir. Oysa yerli olsa bile kültür bilimine uzak yetişen akademisyenler bu farkı göremezler. Kültür bilimi

ve akademik mesleğimizin varlık sebebi nedir? Yaşama biçimlerini ve buna bağlı kültürel olguları açıklamak, analiz etmek ve günün şartlarına uyumlu biçimde sürdürülmelerini desteklemektir. Elbette benim bu çabam öyleyse doğal bir emek sayılacaktır.

Göç, kültürel ilişkiler ve farklılıklar, kültür-lenme, gelenek ve modernlik, sözlü edebiyat türleri gibi birçok alanla ilgilendiğim halde, buna özel bir yer veriyorum. Bunu yaparken de kendi kariyerimden feragat dahi etmişimdir.

Gönlüm daha çok şeyler yapılmasını ister. Benimki gibi ferdi işleri her zaman yapabiliriz, ancak bir enstitü bir sivil inisiyatif boyutunu aşan meselelere yönelmek gerekmektedir. Çünkü fındık hem kültürel değişim içinde hem de toplumsal, bölgesel, iktisadi ve politik anlamda çok genişlemiştir. Bunları takip etmek için diğer kurumsal işbirliklerine ihtiyaç vardır. Bildiğim kadarıyla çok çeşitli yönleriyle fındık çalışanlar da vardı. Benim Fındık Dergisi gibi aktüel platformlardaki çabam fındığın kültürel açıdan anlaşılabilir hale getirilmesiydi. Kendi ilim dışından gelen bildirimlere baktığımda fındık üzerindeki değer çizgisinin daha yüksekler çıkacağına inanıyorum. Çünkü iyi anlatılan her hikâye bir dinleyici bulur.

Fındık kültürü ile ilgili olarak çocukluğunuzda gördükleriniz, duyduklarınız yaşadıklarınız ile günümüzdekiler karşılaştırıldığında ortaya nasıl bir tablo çıkıyor?

Yaşamın değişimi tek kelimeyle... Bundan 50 yıl önce başladı... Şehirlere göçün kaçınılmaz olduğu dönemler... Önce fındık sezonu dışında boşaldı köyler. Böylelikle yeşil sebze, fasulye, pancar, kabak, hayvansal ürünler, mısır tarımı vb. bahçe şennik işleri bitti. Üzüm, erik, elma, armut gibi meyvelerin ve cevizlerin bakımsızlıktan kökü kurudu. Meyve bahçeleri yok oldu. Değişim okullaşmanın şehirlere kaymasının sonucu kaçınılmaz bir şeydi. Ancak bunun neticesi, eğer bir şekilde köye geri dönülemezse, bir felakettir. Diyelim ki çevre şartları değişti, ekonomi kötü mesela tohumlar bitki çeşitleri meyve ve yerli üretim nerede yapılabilecek? Bunun için tarım ve hayvancılığı kurtarma projeleri, canlı hayvan yetiştiriciliği, meyve ve sebze ekiminin yapıldığı örnekler akıllı sistemlerle desteklenebilir. Bunu turizmle birlikte bağlarsak gelir getirebilir.

Görsel 2: Giresun'da darı denen mısırın tarlada ekimini yapan imeciler [Bekir Öztürk, Görele 2019].

Bir halkbilimci olarak sizce ülkenizin en önemli tarım ürünlerinden biri olan fındık halk bilimi ile ne kadar ilgili? Halkbilimi sizce fındığa yeterli derecede ilgi gösteriyor mu?

Aslında güzel bir mevzu, konunun en can alıcı yerine geldik. Halk biliminin ilgisi fındığın kültürel tarihi, ziraatı, coğrafyası ve iktisadiyatını çerçeveleyen bir alandır. Ve bunu diğerleri değil en iyi biz yaparız. Halkbilimi bütün bu alanlarla birlikte çalışabilecek daha farklı bir yöntemle sahip bir alandır. Ancak bunun farkına çok geç zamanda varılmaya başlandı. İlk araştırmalar önce Giresun'da FİSKOBİRLİK'TE ve Giresun Fındık Araştırma Enstitüsü'nde başladı. Burada ismini rahmetle şükranla yâd ettiğim Kemal Peker Bey çok değerli bir şahsiyettir.

Fındık; şenlikleri, fındık toplananların giyim kuşamı, toplama kültürü, kullanılan materyaller, türküleri, fıkraları, tekerlemeler, bilmeceler... ile halk bilimine yeterli derecede malzeme oluşturabiliyor mu?

Fındık yetiştiren bölgelerde turizmi canlandırmak amacıyla fındık bayramı eskiden varmış. Fındığın yetiştiği ilk kent Giresun ve ardından Ordu ve Trabzon'da fındığı ihraç eden firmaların limanlarda ilk ihraç ürününü kutladıklarını biliyoruz. İlk şenlikler bunlardır. Daha sonra bunlar unutulmuş 90'lı yıllarda Giresun ve Tirebolu'da turizmi canlandırmak amacıyla fındık bayramları icat edilmiş. Ancak bu bayramlarda

fındıkla ilgili bir öğeye, unsura rastlanmamaktadır. Yani fındığa bir katkısı olmamıştır. Bunların belediye ve mülki amirlere bir getirisi de yoktur. Maalesef bu bayramları organize ederken halkbilimcilere danışmamaları, onlarla birlikte çalışmayı düşünmemiş olmaları buna yol açmıştır.

Neyse onu bir tarafa koyalım bizim halkbilimi uzmanlarının görüşüne göre fındık şenlikleri yeniden düzenlenebilir. Bu arada fındıkla ilgili şu unsurlara da dikkat etmek gerekir. Fındık toplayanların kıyafetleri giyim kuşam kültürü vardı. Eskiden burada kullanılan eşyalar vardı. Mendil gibi başörtüsü gibi sepet bağı gibi geravı gibi benzeri bazı alet ve eşyalar vardı. Toplama kültürü ve fındık imecileri vardı. Bunun taşıdığı sepet, harar, şekek gibi ahşap ekolojik el yapımı unsurlar vardı. Ve bunların harmanda işlendiği çeşitli eşyalar vardı. Bunlarla ilgili türküler, fıkralar, tekerlemeler, bilmeceler vardı. Bunlar imecilerde dile getirilirdi ve halkbiliminde çalışacaklara yeterli derecede malzeme var. Aslında bunun için bir planlı, destekli çalışma yapılabilir. Ve her ilde, her ilçede büyüklü küçüklü fındık kültürüne dair yaşayan bir müze açılmalıdır bir an önce.

Her yöremizin kendine has ürünleri var ve bu ürünler çerçevesinde türküler oluşmuş. Mesela bir Edirne ili Keşan ilçesi türküsünde: Kızılcağlar oldu mu/ Selelere oldu mu/ Gönderdiğim çoraplar/ Ayağına oldu mu... diye kızılcağ türküsünde geçer. Fındıkla ilgili türküler de var. Bu konu hakkında

biraz bilgi verebilir misiniz?

Fındık, fındık tarımı ve fındık toplayıcılığı hakkında çok özel türkülerle sahip olduğumuzu Giresun Fındık Borsası'nın Fındık adlı dergisinde 2019 yılında 16-17. sayı (Temmuz) derli toplu bir makale yayınladım. Geniş bir bilgi için bu yazıya elektronik ortamda parasız ulaşılabilir, dergiye hem elektronik olarak ve hem basılı olarak Giresun Ticaret Borsası'ndan temin etmek mümkündür. Ancak bu konuda çok çok geniş çalışmalar yapmaya fırsat olacak mı olmayacak mı bilmiyorum. Daha geniş bir yazıyı hazırladım ve yakında 2021 yılında yayımlanacak.

Fındık üretimiyle ilgili türkülerin sayısı - emin olmamakla birlikte- 30'a yakın ve adında fındık kelimesini içeren yüzlerce türkü var. Bunların bir kısmı Edirne, İstanbul, Kütahya gibi bölgelerden derlenmiş. Türkiye'nin çeşitli bölgelerinden derlenmiş türkülerde fındık kelimesi bol miktarda geçmekte ama bunların büyük bir kısmı burada konu edindiğimiz tarımsal faaliyet anlamında değildir. Mecazi ya da sanatsal anlamlarda kullanılmış manilerle ilgili de bir çalışma ayrıca yapıyorum. Yani hem fındık hem de diğer ürünlerle ilgili Fındık dergisinde geçtiğimiz sezonun son sayısında bu çalışmalarımın bazısını yayımladım.

Fındık tarımı bağlamında bu yöreye ait türkülerde XIX. yüzyılın sonlarına doğru ve XX. yüzyılın başlarında ortaya çıkan çok özel 20 adet türkü var. Giresun, Ordu ve Trabzon başta olmak üzere fındıkla ilgili bu türkülerin arasında dediğim gibi Sivas'ta Kütahya'da hatta Bodrum'da İstanbul'da Edirne'de Denizli'de Fethiye'de adı fındıkla başlayan ilk mısraında fındık olan ya da ilk sözü fındıkla başlayan 20 adet türkü var. Bunu inceleyen makalede bunların listesini tek tek TRT repertuar numaralarıyla birlikte bir tabloda vermiştim. Bizim için özellikle Giresun ilinden derlenmiş türkülerin diğerlerine göre daha eskiye giden fındık tarımı ile ilgili bilgileri içerdiğini bu makalede gösterdim ve de tespit ettiğim sonuçları yayımladım.

Buna göre kaynak kişisi Osman Kalyoncu ve derleyeni Muzaffer Sarısözen olan en eski türkülerden ilki Bir Fındığın İçini türküsüdür. Yine Giresun'da derlenmiş türkülerden biri şöyle başlamaktadır: Fındık Attım Harmana. Bir diğeri Fındık Dalda Dal Yerde. Bu türkü bahçelerin olgunlaştığı dönemdeki fındık bahçesini tasvir eden türküdür. Daha önceki türkü

de fındığın harmana atılması kurutulması ile ilgilidir. Yine Giresun'da fındık toplama imcesini anlatan Fındık Toplayan Gelin türküsü vardır. Giresun Görele yöresinden sevgili İbrahim Can derlemiştir. Ordu'da bunlardan bir tanesi de Yine Yeşerdi Fındık Dalları, Ordu'dan tespit edilen Giresun'dan derlenmiş türkünün Ordu varyantı Fındık Toplayan Kızlar türküsü vardır. Trabzon'daki varyantının adı da Fındık Toplayan Gelindir. Giresun'da da böyle gelin kelimesiyle söylenir. Ordu'da Dalda Fındık Kalmasın tahmin ettiğim Neriman Altındağ Tüfekçi'nin derlediği Ordu'da derlenmiş en eski fındık türküsü olarak görüyorum. Yani günümüzde de TRT sanatçısı ya da TRT'nin kaynak kişilerden bir tanesi de Giresun Bulancaklı Yücel Öner'in derlediği Çıkma Fındık Dalına isimli eski eski türkülerini söyleyebilirim.

Bu malzemelerin fındık toplayıcılığı ile ilgili olanları özellikle ayırt ettiğim malzemelerin üzerine geniş bir makale çalışmam devam ediyor. İnşallah tamamladığım zaman okuyucuların ilgisini sunmuş olacağım. Konuya dair derli toplu biçimde özet bir bilgi almak için Fındık Dergisi Temmuz 2019 16-17. sayılara bakılabilir. Bir başka yazıda da Giresun'un en eski biçimi Kerasus adından yola çıkarak fındık, kiraz ve kestaneye dikkat çektim. Bunu daha önce Gülyalı Belediyesi'nin bir çalışmasında katılımcılara sunmuştum. Belediye ilgilendi ve kestaneye üzerine çalışacaklarını söylemişlerdi. Memleketim Giresun, kire/az ismini taşıyan dünyadaki tek şehirdir ve dünyaya kiraz kelimesi Giresun'dan yayılmıştır. Kirez meyve adı, orijinal hali ile Batı Avrupa dillerine ve dünyanın sayılı modern dillerine böylelikle geçmiştir. Yani kirez kelimesi "Giresuncadır" ve Giresun'un adıyla özdeşdir. Merak edenler için söylüyorum bunun için de Fındık dergisinin 18. sayısında 2020 yılındaki ilgili makaleye bakılabilir.

Yine bu yerel meyve sebze üretimi bağlamında Ordu iline dair Ordunun Dereleri türküsü üzerinden Kurul Kalesi kazılarında bulunan bağlama çalan Dionisos'la ilgili hazırladığım bir makale de çıktı. Sebzecilik bize göre Ordu'da uzun yaşadığı için biz onlara "kabakçı" (toplum) deriz. Zira fındıkla gerilemiş olan kabak, patates ve karalahana bahçe ziraatı Ordulularca uzun yıllar geliştirilerek devam ettirilmiştir. Bu fark yüzünden onlar da bize toplayıcılık kültüründen kalan miras Giresun daha güçlü olduğundan "sırgancı" (toplum) de-

mektedir. Zira Giresun'un fındık yetiştirme-yen yüksek köyleri doğada kendiliğinden yetişen sırgan, merulcan, mendek, galdirik vb. ürünleri toplayıp pazara indirip ev geçimlerine büyük destek sağlamışlardır. İşte iki yakın toplumun geçindikleri ve ürettikleri sebze ve meyvelerden gelen ad alma veya ad verme olgusu ta Milattan Öncelerine dayanır ki sırgancı ve kabakçı isimleri de bu isim kültürünün devamıdır.

Sizce akademik camia fındığa yeterli ilgiyi gösteriyor mu? Makale, tez, akademik, amatör çalışmalar ve yayınlar bağlamında soruyorum.

Gönlüm çok olmasını istiyor, ancak çalışacak akademisyen ve tezi üstlenecek aday, amatör gönüllüler maalesef az.

Sizin fındık müzesi ile ilgili önemli görüşleriniz vardı. Ordu'da üç katlı tarihi Kahraman Sağra Konağı'nda geçtiğimiz aylarda (2020) Fındığın Öyküsü Müzesi açıldı. Bu müzeyi gezme imkânınız oldu mu? Bu konuda neler söylemek istersiniz?

Maalesef daha açılmadı, bu salgın sonrası açılacak diye bekliyorum. Ordu'yu tebrik ediyorum. Giresun'da üç dört yıldır bu doğrultuda GTB başkanları ve çok değerli Genel Sekreteri Eren Nizam ile birlikte çalışıyoruz. Bir gün bizimki de açılacak inşallah!

Fındık Dergisi 2019, sayı 15'te bu 86 yıllık müze meselesini derli toplu biçimde yazıp yayımladım. Aynı yazıyı Yeşilgiresun Gazetesi yayımlamak istedi, onlar da yayımladı. Şimdi de Giresun Dergisi'nde çıkacak, ancak hala bekliyorum.

Sizce fındık kültürü açısından eksik olan bir şeyler var mı ve bu konuda daha neler yapılabilir?

Bir ansiklopedi hazırlıyorum, fındıkla ilgili. Sözlüğümüz eksik. Ağızlarda fındık terimleri kayboldu. Bunları tespit edemiyoruz. Ayrıca fındık çalışmak isteyen akademi meraklılarını tez yapmaya bekliyorum. Bunu da sizlerin aracılığıyla duyurabilirim.

Hocam, göstermiş olduğunuz ilgi için çok teşekkür ederiz. Son olarak eklemek istediğiniz bir şey var mı?

Bize temel üretim malımız olan fındığımızı anlatmak için gösterdiğiniz gayretlere ben de teşekkür ediyorum. Bu yoldan ilerleyenlerden olmanız dileğiyle!

DR. ÖĞR. ÜYESİ ALİ TURAN

GİRESUN ÜNİVERSİTESİ FINDIK EKSPERLİĞİ PROGRAMI

ORGANİK FINDIK YETİŞİRİCİLİĞİNE GENEL BİR BAKIŞ

Organik tarım; ekolojik sistemde hatalı uygulamalar sonucu kaybolan doğal dengeyi yeniden kurmaya yönelik, insana ve çevreye dost üretim sistemlerini içermektedir.

1. GİRİŞ

Dünyadaki gelişmelere paralel olarak ülkemizde de organik tarım konusundaki ilk çalışmalar 1983-1984 yıllarında başlamıştır. Organik üretim, günümüze kadar tamamen ihracata konu olan ürünlerde başlatılmış ve gelişmiş olup, bu üretim teknolojisi ile yeni ürünler için ihracat olanağı çoğunlukla sağlanamamıştır. Entansif tarım, yüksek verim ve daha iyi bir refah düzeyine ulaşılmasını sağlamış ancak çevre, gıda maddeleri ve tarımda çalışanlar ile ilgili bir sorunu da beraberinde getirmiştir. Geleneksel tarım, birim alandan en yüksek verimi elde etmeyi amaçlamış, bu sebeple üretime yönelik plan ve programlar, araştırmalar ve desteklemeler daima verimi ve üretimi destekleyici yönde olmuştur. Bu amaca ulaşmak için yatırımlar üretime yönelik yapılmış ve çevre boyutu düşünülmemiştir. Birim alandan daha yüksek verim alabilmek için toprak ve yaprak analizi yapılmadan, toprağın ihtiyacından fazla bilinçsiz ve programsız gübreleme yapılmıştır. Özellikle toprakta çabuk yıkanan azotlu gübrenin yoğun kullanımı sonucunda yeraltı sularında nitrat birikimi olmuştur. Ekonomik kazanç birinci planda düşünülüp, yetiştiricilik ve kalite ikinci plana atılmıştır. Fındık üretiminde Birinci Standart Bölge dediğimiz Ordu,

Giresun, Trabzon, Rize ve Artvin illerinde üreticilerin birçoğu gübrelemeyi bilinçsiz yaptığı gibi hastalık ve zararlılarla mücadele yönüyle de bilinçsiz uygulama yapmaktadır. Doğu Karadeniz Bölgesinde fındık alanlarında yoğun olarak fındık kurdu- na karşı kimyasal mücadele yapılmaktadır. Üreticilerin birçoğu ilaçlamayı kendi istediği zaman yapmaktadır. İl ve ilçe müdürlüklerinden ilaçlama tarihini almadan ve fenolojiye bakmadan uygulama yaparlar. Çoğu zaman ilaçlamada geç kalırlar ve zararlı zarar vermiş olur. Ayrıca yapılan önemli bir yanlışlık da her yıl aynı etkili maddeli ilaçların kullanılmasıdır. Her yıl aynı etkili maddeler uygulandığında böceklerin bağışıklık kazanabileceği düşünülmemekte ve bir zararlı için kullanılan kimyasal ilacın başka zararlılar için de etkili olabileceği sanılmaktadır. Tüm bu bilinçsiz uygulamalar değerlendirildiğinde ekolojik dengenin bozulmasının kaçınılmaz olacağı öngörülmektedir. Organik tarım; "ekolojik sistemde hatalı uygulamalar sonucu kaybolan doğal dengeyi yeniden kurmaya yönelik, insana ve çevreye dost üretim sistemlerini içermekte olup, esas itibarıyla sentetik kimyasal ilaçlar ve gübrenin kullanımının yasaklanmasının yanında, organik ve yeşil gübreleme, münavebe, toprağın muhafazası, bitkinin direnci-

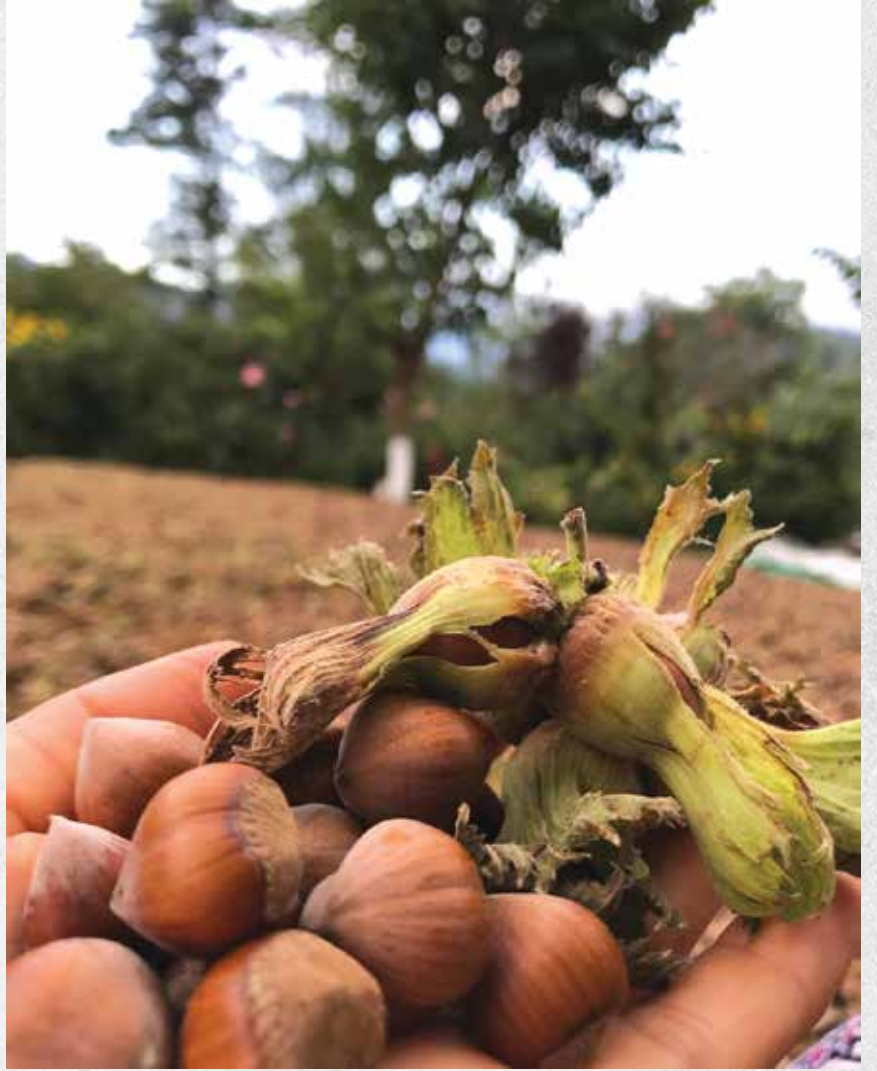
ni arttırma parazit ve predatörlerden yararlanmayı tavsiye eden, üretimde miktar artışı değil ürünün kalitesinin yükselmesini amaçlayan bir üretim şeklidir.” Organik tarıma geçişte, gele-neksel tarıma oranla, ilk yıllarda anda veriminde hızlı bir düşme söz konusu iken, daha sonraki yıllarda alınan önlemler ile verim düzeyi eskisini ya-kalayabileceği düşünülmektedir. Ancak son dönem çalışmalarda görüldüğü gibi, gübreleme ve zirai mücadele de organik kökenli materyalin eksikliği nedeniyle bu beklentilerin gerçekleşme ihtimalinin olası olmadığı anlaşılmak-tadır.

2. KÜLTÜREL UYGULAMALAR

2.1. Bitki besleme

Organik fındık yetiştirilecek her bahçe için toprak ve yaprak analizi yaptırıl-malıdır. Yaprak ve toprak numuneleri Temmuz ayının ikinci yarısından sonra hasat başlamadan 10-15 gün önce alınmalıdır. Sadece toprak analizi yapılarak gübreleme tavsiyesinde bulunulacaksa toprak numunesi son-baharda bahçeye gübre verilmeden birkaç ay önce alınmalıdır. Bu analiz sonucunda fındık bitkisinin besin mad-desi ihtiyacı bitkinin durumuna ve top-rakta alınabilir formda olan bitki besin maddeleri miktarına göre tespit edilir. Organik fındık tarımının sürdürülebilir olması için baklagil ekimi, yeşil gübre aynı işletme veya yerel kaynaklardan sağlanan çiftlik gübresi, fındık zuruf kompostu kullanılmalıdır. Organik fındık bahçelerinde, yeşil gübre olarak yetiştirilen baklagil bitkileri ile simbiyo-tik olarak yaşayan Rhizobium bakterile-rinden yararlanılmalıdır. Çiftlik gübresi 3-4 yılda bir sonbahar veya ilkbahar başında ocağın dal izdüşümüne halka şeklindeki 50-60 cm genişliğindeki banda eşit olarak dağıtılmalı ve hemen toprağa karıştırılmalıdır.

Fındık bitkisi normal gelişimini PH değeri 5-7 arasında olan topraklarda sağlayabilmekte ve bol ürün verebil-mektedir. Ancak fındık tarımı yapılan Karadeniz bölgesi toprakları genellikle asit karakterlidir. Asit toprakların kireç-lenmesi ile toprakların fiziksel, kimyasal ve biyolojik özellikleri düzelebilir. Top-rak analizleri sonucuna göre toprağa atılacak kireç miktarı belirlenmeli, 3-4

yılda bir Kasım-Şubat ayları arasında dal izdüşümüne 40-50 cm bant şek-linde halkaya serilip 5-10 cm toprak derinliğinde çapalanmalıdır. Çiftlik gübresinin bulunmadığı du-rumlarda toprağa organik madde kazandırmanın bir diğer yöntemi de yeşil gübrelemedir. Fındık bahçeleri için yeşil gübre bitkileri fiğ, izdüşü-mündeki 50-100cm'lik halka şeklin-deki banda, düz arazilerde ise tüm bahçelerde ekilebilir. İlkbaharda çi-çeklenmeden önce biçilerek toprağa karıştırılır. Bu uygulamaya toprağın organik maddesi az olan yerlerde birkaç yıl üst üste devam edilmelidir. Ayrıca fındık zurufu kompost haline getirildikten sonra dal izdüşümüne saçılarak 5-10cm derinlikte karıştırıl-malıdır. Ayrıca organik fındık üreticisi NPK içerikli organik kökenli ticari gübrelerde kullanılmalıdır.

2.2. Budama, seyreltme ve dip sürgünü temizliği

Bahçede hastalıklı, yaşlı, kuru ve ocak içlerine yönelen dal ve dalcıkların çı-karılması ile ocakların yayvan bir taç kazanması sağlanır. Ocak arası mesafe 4-5 m'den az olmamalı, bu mesafeyi korumak için gerektiğinde ocakların çıkartılması ve ocaktaki dal sayısının 4-6'ya indirilmesi ile güneşlenme, havalanma ve bitki besin maddelerinin en iyi bir şekilde istifade etmesi sağlan-mış olur. Ayrıca fındık bahçelerindeki meyve ağaçları ve diğer ağaçlar çıkar-tılarak güneşlenme sağlanabilir. Fındık bitkisi çok fazla kök ve dip sür-günü verme eğilimindedir. Ana dalların kökleri üzerinde her yıl bol miktarda gelişme gösterirler. Gelişen bu kök sür-günleri ocağın besin maddesine ortak olmakta, dalların sıklaşmasına sebep olmakta havalanma ve güneşlenmeyi

engellemektedir. Bu nedenle kök ve dip sürgünleri sonbaharda ve Mayıs sonu Haziran başında olmak üzere yılda iki defa temizlenir. Genel olarak fındıkta budama zamanı sonbahar aylarıdır. Fındıkta budamaya vejetasyonun durduğu ve büyük oranda yaprakların döküldüğü dönem dikkate alınarak başlanmalıdır. Son dönem çalışmalarda 12 ay budama yapılabileceği değerlendirilmektedir. Bu uygulama mutlaka uzman kişiler gözetiminde yapılmalıdır.

2.3. Hasat, harman ve depolama

Organik fındık tam olgunlaştıktan sonra hasat edilmelidir. Kalite ve verim kayıplarına sebep olduğu için erken hasat yapılmamalıdır. Erken hasat edilen fındıklarda randıman, iç fındıktaki beyazlaşma oranı düşük olmakta, buruşuk miktarı artmakta, tat yavanlaşmakta ve depolama ömrü kısalmaktadır. Organik fındıkta, meyvelerin olgunlaşarak kendiliğinde düşmesi veya dallar silkelenecek meyvelerin yere düşürülüp yerden toplanması suretiyle hasat yapılmalıdır. Ancak fındık üretiminin yapıldığı 1. standart bölge (Ordu, Giresun, Trabzon, Rize ve Artvin)'de arazi çok eğimli olduğundan meyvelerin yere dökülmesini beklemeden hasat yapılmaktadır. Bu şekilde hasat yapılırken hasat olum kriterlerine mutlaka uyulması gerekir.

Hasat edilen fındıklar harman yerine taşınırken iri gözenekli çuvallar ve/veya büyük sepetler kullanılmalıdır. Geleneksel fındık hasadında kullanılan sepetler, çuvallar organik fındık hasadında kullanılmamalıdır. Eğer bunların kullanılması zorunlu ise kullanılmadan önce mutlaka sağlıklı bir şekilde temizlenmesi gerekir. Hasat yapan kişiler geleneksel yöntemlerle üretilmiş fındık hasadından hemen sonra organik fındık hasadı yapacaklarsa ellerini sabunu su ile iyice yıkamaları gerekir. Hasat edilen fındıklar aynı gün harman yerine getirilmeli ve 10-15cm kalınlığında bir tabaka halinde serilmelidir. Güneşli havalarda tahta kürekle her gün karıştırılmalıdır, 3-4 gün kurutulduktan sonra patoza verilerek zufluflarından ayrılmalıdır. Zufluflarından ayrılan fındıklar toprak harmanda bir bez

üzerine, beton harmanda doğrudan beton üzerine en fazla 5cm kalınlıkta serilmelidir. Harmana serilen fındıklar güneşli havalarda her gün 2-3 kez karıştırılmalıdır. Kurutulan fındıklar vantilatörden geçirilerek toz, toprak ve boş fındıklardan temizlenmelidir. Kırık ve zarar gören organik fındıklar el ile toplanmalıdır. Bu şekilde kurutulmuş fındıklar, jüt çuvallara sabahın erken veya akşam havanın serin olduğu saatlerde konulmalıdır.

Organik fındık konulacak depolar yönetmelikçe uygun bulunmayan başka ürünlerle, maddelerle karışmaya ya da bulaşmaya meydan vermeyecek biçimde düzenlenmelidir. Organik fındık konulacak depolarda kullanılan yalıtım malzemeleri ve soğutma ile ilgili ekipmanlar bu amaç gözetilerek seçilmelidir. Ayrı olarak depolanmanın mümkün olmadığı durumlarda organik ürünlerle geleneksel ürünlerin karışmasını engelleyecek tedbirler alınır ve bu tedbirlerin yeterliliği yetkilendirilmiş kuruluş tarafından kontrol edilmelidir. Basınç, sıcaklık ve yetkilendirilmiş kuruluşça uygun görülen gazlarla kontrol edilen koşullarda depolama yapılabilir. Organik ürünün depolanması sırasında ürünün organik özelliğini kaybettirecek ilaç ve ilaçlama yöntemi kullanılmamalıdır. Organik ürünlerin depolanmasında sentetik kimyasal maddeler kullanılmamalı ve doğal olmayan uygulamalar yapılmamalı; tüm bu işlemler yetki-

lendirilmiş kuruluş tarafından kontrol edilmelidir. Bu koşullar sağlanan depolarda kabuklu fındığın nemi %7'den, iç fındığın nemi ise %5'den fazla olmamalıdır. Depo sıcaklığı 5-10°C, atmosfer nemi %50-60 olmalıdır. İçinde kabuklu ve/veya iç fındık bulunan ambalajlar, depolarda ahşap ızgaralar üzerinde yerleştirilmeli, 10 ambalajdan fazla üst üste konulmamalı ve yağışlı havalarda yükleme ve boşaltma kesinlikle yapılmamalıdır.

3. SONUÇ VE ÖNERİLER

Ülkemizde organik fındık tarımı yurt dışından gelen talepler doğrultusunda başlamış ve devam etmektedir. Organik tarım çok emek gerektirdiğinden ve fiyatı arzu edilen düzeye ulaşmadığından çok fazla yaygınlaşmamıştır. Ayrıca organik gübre temini ve zararlılara karşı organik pestisit temininde yaşanan sıkıntılar ve girdi maliyetinin çok yüksek olması yayılmayı engelleyen başka sorunlar olarak görünmektedir. Tüm bu sorunlara ilave olarak çiftçilerin pazarlama aşamasında da sorun yaşadıkları anlaşılmaktadır. Bu yüzden insan ve çevre sağlığı düşünülmeli ve organik tarıma verilen destek çiftçi ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde olmalıdır. Sonuç olarak, eksik ve hatalı tarımsal uygulamalar sonrası kaybolan doğal dengenin yeniden inşa edilebilmesi için organik üretim mutlaka teşvik edilmelidir.

Discover the potential

Türkiye hikayesini dünyaya anlatıyor!

Hem **Doğuyuz** hem **Batıyız** biz. **Medeniyetlerin buluştuğu** bu topraklarda birlikte güçlü, birlikte zengin bir harmoninin ahengi. Azmi **inovasyonla** bilenen, genç ruhu tutkuyla **büyüyen** bir ülkemiz biz.

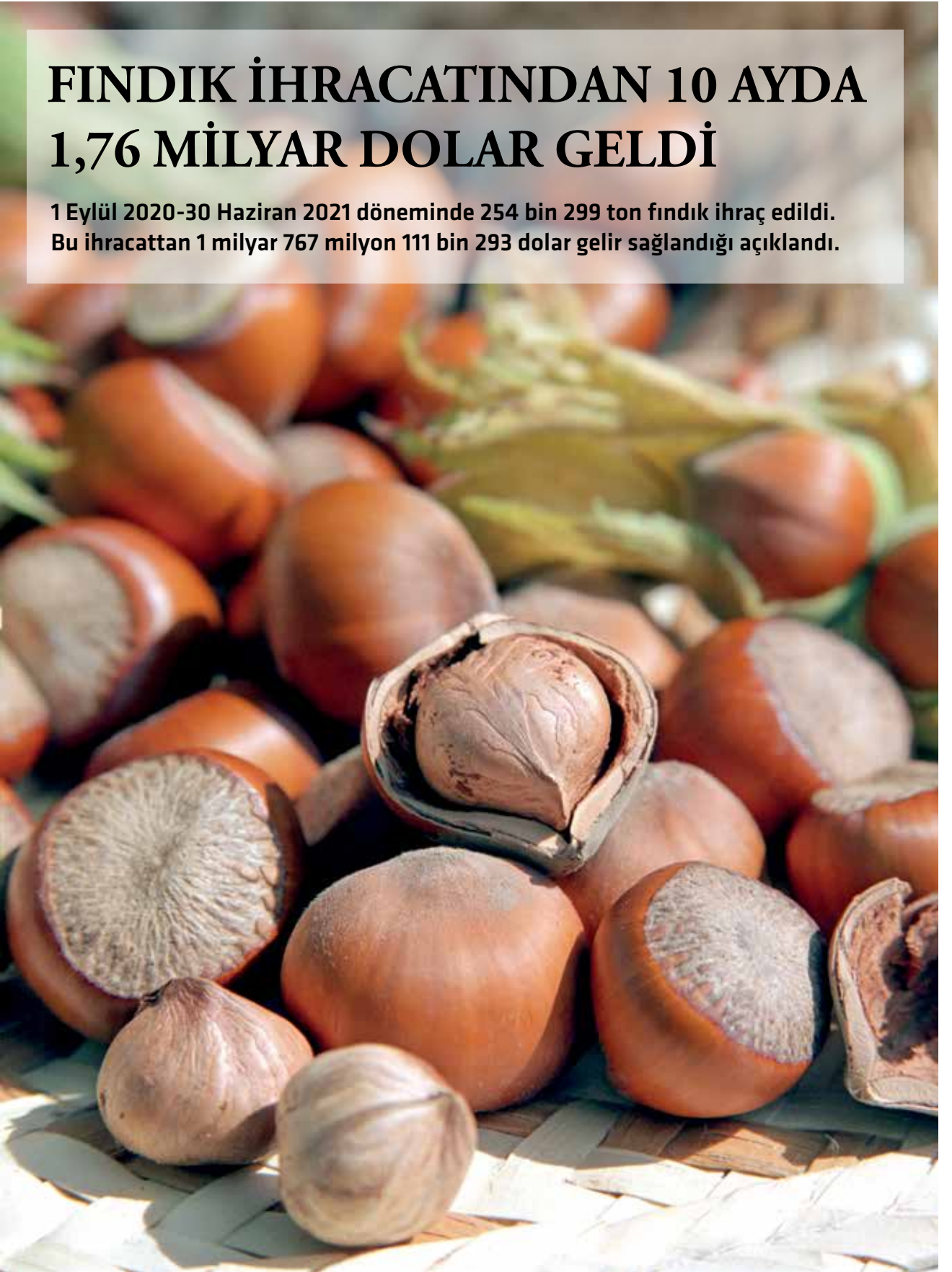
Türkiye gücünü ve hikayesini **yeni markasıyla** dünyaya anlatıyor.

Potansiyeli keşfet:
turkeydiscoverthepotential.com

#gücünükeşfettürkiye

FINDIK İHRACATINDAN 10 AYDA 1,76 MİLYAR DOLAR GELDİ

1 Eylül 2020-30 Haziran 2021 döneminde 254 bin 299 ton fındık ihraç edildi.
Bu ihracattan 1 milyar 767 milyon 111 bin 293 dolar gelir sağlandığı açıklandı.

Türkiye, Eylül 2020'de başlayan fındık ihraç sezonunun 10 ayında 254 bin 299 ton fındık ihracatından 1,76 milyar dolar gelir sağladı. Karadeniz Fındık ve Mamulleri İhracatçıları Birliği'nden (KFMİB) yapılan açıklamaya göre, 1 Eylül 2020-30 Haziran 2021 döneminde 254 bin 299 ton fındık ihraç edildi. Bu ihracattan 1 milyar 767 milyon 111 bin 293 dolar gelir sağlandığı açıklandı. Geçen sezonun Eylül 2019 -Haziran 2020 tarihleri arasında 311 bin 499 ton fındık ihracatı yapılmış, 2 milyar dolar döviz girdisi sağlanmıştı.

2021 İHRACATI 1,04 MİLYAR DOLAR

Öte yandan 2021 yılının 6 aylık döneminde 1 milyar 38 milyon 343 bin 691 dolarlık fındık ihraç edildi. En fazla fındık ihraç edilen ülkeler Almanya, İtalya ve Fransa oldu.

Türkiye'den yılın ocak-haziran döneminde yapılan 148 bin 526 tonluk fındık ihracatından 1 milyar 38 milyon 343 bin 691 dolar gelir sağlandı. Fındık ihracatında, 142 bin 81 ton ürün karşılığı 990 milyon 503 bin 949 dolar kazanılan geçen sezonun aynı dönemine göre miktarda ve değerinde yüzde 5 artış sağlandı.

Bu dönemde Türkiye'den fındık ihraç edilen ülke sayısı 120 oldu. En fazla fındık satılan ülkeler ise Almanya, İtalya ve Fransa olarak sıralandı.

Türkiye'den bu dönemde, geçen yıldan farklı olarak Senegal, Şili, Afganistan, Kosta Rika, Peru, Tanzanya, Moğolistan, Benin, Gine, Nijer, Bahamalar, Gabon ve Nepal'e de fındık satıldı.

AYLIK İHRACAT VERİLERİ (1-30 HAZİRAN)

ÜLKELERE GÖRE FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (BİN DOLAR)

ÜLKELER	2020	2021	DEĞ. (%)	PAY (%)
ALMANYA	23.658	37.402	58,1	25,1
İTALYA	15.564	27.405	76,1	18,4
FRANSA	12.547	7.768	-38,1	5,2
KANADA	11.936	7.186	-39,8	4,8
HOLLANDA	5.345	6.296	17,8	4,2
AVUSTURYA	2.520	6.030	139,2	4,0
ÇİN	2.168	5.229	141,2	3,5
POLONYA	8.681	4.837	-44,3	3,2
İSVİÇRE	4.198	4.621	10,1	3,1
İNGİLTERE	2.609	4.217	61,6	2,8
DİĞER ÜLKELER	31.167	38.072	22,2	25,5
GENEL TOPLAM	120.394	149.062	23,8	100,0

GENEL SEKRETERLİKLERE GÖRE FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (BİN DOLAR)

GEN. SEKRETERLİK	2020	2021	DEĞ. (%)	PAY (%)
KİB	76.008	78.131	2,8	52,4
İİB	33.525	54.506	62,6	36,6
DİĞER	10.862	16.425	51,2	11,0
GENEL TOPLAM	120.394	149.062	23,8	100,0

MAL GRUPLARINA GÖRE FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (BİN DOLAR)

MAL GRUPLARI	2020	2021	DEĞ. (%)	PAY (%)
İŞLENMİŞ FINDIK	51.855	78.537	51,5	52,7
İÇ FINDIK	68.238	70.162	2,8	47,1
KABUKLU FINDIK	45	363	703,4	0,2
BİTKİSEL YAĞLAR	257	0	N/A	0,0
GENEL TOPLAM	120.394	149.062	23,8	100,00

MAL GRUPLARINA GÖRE FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (TON)

MAL GRUPLARI	2020	2021	DEĞ. (%)	PAY (%)
İŞLENMİŞ FINDIK	7.904	11.448	44,8	49,9
İÇ FINDIK	8.506	11.395	34,0	49,6
KABUKLU FINDIK	11	118	948,1	0,5
BİTKİSEL YAĞLAR	25	0	N/A	0,0
GENEL TOPLAM	16.446	22.961	39,6	100,0

12 AYLIK İHRACAT VERİLERİ (1 NİSAN 2020-31 MART 2021)

ÜLKELERE GÖRE FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (BİN DOLAR)

ÜLKELER	2019-2020	2020-2021	DEĞ. (%)	PAY (%)
ALMANYA	492.272	446.552	-9,3	22,5
İTALYA	605.656	388.940	-35,8	19,6
FRANSA	163.465	149.499	-8,5	7,5
POLONYA	104.295	94.064	-9,8	4,7
HOLLANDA	75.684	83.294	10,1	4,2
AVUSTURYA	57.599	72.268	25,5	3,6
ÇİN HALK CUM.	75.292	69.168	-8,1	3,5
İSVİÇRE	62.890	64.068	1,9	3,2
İSPANYA	49.859	51.720	3,7	2,6
KANADA	71.918	48.12	-33,1	2,4
DİĞER ÜLKELER	482.373	520.108	7,8	26,2
GENEL TOPLAM	2.241.302	1.987.807	-11,3	100,0

GENEL SEKRETERLİKLERE GÖRE FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (BİN DOLAR)

GEN. SEKRETERLİK	2019-2020	2020-2021	DEĞ. (%)	PAY (%)
KİB	1.191.794	1.243.738	4,4	62,6
İİB	884.349	554.833	-37,3	27,9
DİĞER	165.158	189.236	14,6	9,5
GENEL TOPLAM	2.241.302	1.987.807	-11,3	100,0

MAL GRUPLARINA GÖRE FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (BİN DOLAR)

MAL GRUPLARI	2019-2020	2020-2021	DEĞ. (%)	PAY (%)
İÇ FINDIK	1.397.870	1.079.201	-22,8	54,3
İŞLENMİŞ FINDIK	838.857	905.796	8,0	45,6
KABUKLU FINDIK	1.947	2.400	23,3	0,1
BİTKİSEL YAĞLAR	2.629	410	-84,4	0,0
GENEL TOPLAM	2.241.302	1.987.807	-11,3	100,0

MAL GRUPLARINA GÖRE FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (TON)

MAL GRUPLARI	2019-2020	2020-2021	DEĞ. (%)	PAY (%)
İÇ FINDIK	202.102	155.204	-23,2	54,1
İŞLENMİŞ FINDIK	131.756	130.792	-0,7	45,6
KABUKLU FINDIK	610	715	17,3	0,2
BİTKİSEL YAĞLAR	541	92	-83,0	0,0
GENEL TOPLAM	335.008	286.803	-14,4	100,0

ÜRÜNLERE GÖRE FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (TON)

ÜRÜNLER	2019-2020	2020-2021	DEĞ. (%)	PAY (%)
KABUKSUZ FINDIK (STANDART I)*	661.045	471.664	-28,6	23,7
KAVRULMUŞ BÜTÜN HALDEKİ KABUKSUZ FINDIK - AMBALAJ> 1 KG	264.465	270.361	2,2	13,6
FINDIK PÜRESİ (FÜRE)	197.944	225.004	13,7	11,3
KABUKSUZ FINDIK (STANDART EKSTRA)*	185.632	213.119	14,8	10,7
KABUKSUZ FINDIK (DİĞER STANDART)*	266.440	211.740	-20,5	10,7
KIYILMIŞ FINDIK** - AMBALAJ>1 KG	189.494	205.722	8,6	10,3
KABUKSUZ FINDIK (STANDART II)*	225.201	150.182	-33,3	7,6
KAVRULMUŞ BÜTÜN HALDEKİ KABUKSUZ FINDIK	104.914	106.051	1,08	5,40
(ÇIKINTISI AYRILMAMIŞ) - AMBALAJ> 1 KG	96.481	112.413	16,5	5,7
BEYAZLATILMIŞ KABUKSUZ FINDIK - AMBALAJ> 1 KG	58.004	51.958	-10,4	2,6
FINDIKTAN OLANLAR (FINDIK UNU, ÖĞÜTÜLMÜŞ FINDIK)**	15.539	20.577	32,4	1,0
DİĞER ÜRÜNLER	81.054	55.066	-32,1	2,8
GENEL TOPLAM	2.241.302	1.987.807	-11,3	100,00

* Taze Kurutulmuş

** Beyazlatılmış Kavrulmuş Kabuksuz Fındıktan Mamul

ÜRÜNLERE GÖRE FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (TON)

ÜRÜNLER	2019-2020	2020-2021	DEĞ. (%)	PAY (%)
KABUKSUZ FINDIK (STANDART I)*	90.358	66.450	-26,5	23,2
FINDIK PÜRESİ (FÜRE)	40.363	38.375	-4,9	13,4
KAVRULMUŞ BÜTÜN HALDEKİ KABUKSUZ FINDIK - AMBALAJ> 1 KG	35.601	35.299	-0,8	12,3
KABUKSUZ FINDIK (STANDART EKSTRA)*	28.843	32.520	12,7	11,3
KIYILMIŞ FINDIK** - AMBALAJ>1 KG	28.963	28.532	-1,5	9,9
KABUKSUZ FINDIK (DİĞER STANDART)*	36.981	28.495	-22,9	9,9
KABUKSUZ FINDIK (STANDART II)*	35.892	22.805	-36,5	8,0
KAVRULMUŞ BÜTÜN HALDEKİ KABUKSUZ FINDIK	14.984	17.428	16,31	6,22
(ÇIKINTISI AYRILMAMIŞ) - AMBALAJ> 1 KG	14.069	15.925	13,2	5,6
BEYAZLATILMIŞ KABUKSUZ FINDIK - AMBALAJ> 1 KG	7.432	6.818	-8,3	2,4
FINDIKTAN OLANLAR (FINDIK UNU, ÖĞÜTÜLMÜŞ FINDIK)**	2.731	3.059	12,0	1,1
DİĞER ÜRÜNLER	13.775	8.526	-38,1	3,0
GENEL TOPLAM	335.008	286.803	-14,4	100,00

* Taze Kurutulmuş

** Beyazlatılmış Kavrulmuş Kabuksuz Fındıktan Mamul

YILLAR İTİBARIYLA TÜRKİYE FINDIK ÜRETİM ALANLARI (HEKTAR)

İLLER	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ĞİRESUN	117.800	117.800	117.800	117.800	117.111	117.087	117.102	117.190	117.778	117.729
ORDU	226.903	226.903	226.903	227.121	227.183	227.092	227.092	227.107	227.311	227.121
SAMSUN	97.347	97.347	97.347	97.347	90.623	93.609	93.618	114.524	116.438	116.518
SİNOP	1.730	1.665	1.676	1.686	1.701	1.701	1.721	1.721	1.721	1.722
TRABZON	62.808	64.283	64.544	65.485	65.350	65.552	65.552	65.507	65.535	65.535
RİZE	3.558	3.558	3.558	3.606	3.606	2.539	2.439	2.339	2.369	1.837
GÜMÜŞHANE	816	823	761	761	802	800	810	810	810	810
TOKAT	0	0	0	0	2.802	2.812	2.822	2.822	2.822	2.820
ARTVİN	10.583	10.751	8.065	8.065	8.665	8.694	8.805	8.807	8.979	8.234
DÜZCE	62.696	62.675	62.675	62.706	62.685	62.685	63.144	63.164	63.165	63.220
BOLU	102	108	108	108	1.089	1.202	1.233	1.284	1.358	1.412
SAKARYA	77.626	77.626	77.626	79.760	90.623	72.798	73.084	73.442	74.348	72.350
KOCAELİ	8.433	8.433	8.433	8.433	8.062	7.981	7.981	7.980	8.180	8.434
ZONGULDAK	23.417	23.417	23.407	23.407	23.593	23.618	23.834	23.995	25.769	25.986
BARTIN	3.907	6.000	6.000	6.000	6.000	5.937	5.937	6.181	6.200	6.243
KASTAMONU	7.481	7.168	7.177	7.161	7.471	8.227	8.382	8.388	8.244	7.980
DOĞU KARADENİZ	195.565	197.215	194.728	195.717	195.534	194.672	194.708	194.653	195.471	194.145
BATI KARADENİZ	185.392	187.092	187.102	189.261	201.224	184.149	185.316	186.155	188.985	187.347
ORTA KARADENİZ	324.250	324.250	324.250	324.468	320.608	323.513	323.532	344.453	346.571	346.459
GENEL TOPLAM	705.207	708.557	706.080	709.446	717.366	702.334	703.556	725.261	731.027	727.951

YILLAR İTİBARIYLA TÜRKİYE FINDIK REKOLTE TAHMİNLERİ (TON, KABUKLU)

İLLER	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ĞİRESUN	53.108	110.168	89.637	24.456	107.234	37.591	102.576	61.915	84.766	84.167
ORDU	128.190	161.734	193.662	66.762	209.134	93.030	216.823	198.045	217.226	197.230
SAMSUN	78.926	100.539	73.765	57.021	100.833	67.855	97.594	73.700	137.777	123.555
SİNOP	605	1.125	1.148	1.039	1.512	1.080	1.862	808	2.125	1.806
TRABZON	33.768	63.489	49.651	30.299	50.194	28.978	47.067	34.271	53.942	40.315
RİZE	2.121	3.610	2.416	3.830	3.988	881	1.840	1.760	2.909	1.403
GÜMÜŞHANE	625	603	571	125	720	483	720	408	860	1.231
TOKAT	0	0	0	0	3.644	1.921	1.917	2.327	2.607	3.925
ARTVİN	8.765	8.722	5.178	4.612	7.318	5.022	7.424	5.770	5.272	3.744
DÜZCE	52.023	80.339	52.679	53.083	72.460	54.493	75.532	56.012	85.687	57.330
BATI KARADENİZ	146.758	257.401	156.357	199.829	198.793	180.383	224.552	181.668	264.747	204.092
SAKARYA	55.789	122.766	60.860	96.169	79.887	77.279	94.776	77.884	102.123	91.397
KOCAELİ	8.649	14.730	9.075	14.266	9.651	7.033	12.364	13.847	14.361	14.112
BARTIN	3.621	7.269	5.931	5.850	6.585	7.153	5.997	5.851	6.046	5.868
ZONGULDAK	22.376	25.961	20.826	27.036	20.417	28.428	26.424	20.000	45.027	22.566
KASTAMONU	4.300	6.336	6.986	3.425	8.262	5.769	5.954	6.166	8.057	9.768
BOLU	0	0	0	0	1.531	228	1.643	1.100	1.321	1.245
DOĞU KARADENİZ	98.387	186.592	147.453	63.322	169.454	72.955	159.627	104.124	147.749	130.860
ORTA KARADENİZ	207.116	262.273	267.427	123.783	313.611	162.806	316.334	274.072	357.610	324.710
DİĞERLERİ	0	0	0	0	0	2.776	0	0	5.940	5.346
GENEL TOPLAM	452.866	707.391	572.385	387.973	683.370	420.000	700.513	559.864	776.046	665.008

fındıkçarşısı

Dünyanın en kaliteli Giresun Tombul Fındık ürünleri
Giresun Ticaret Borsası garantisi altında bu adreste...

www.findikcarsisi.com

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türk gıda sektörünün rekabet gücünü arttırmak için uygulamaya alınan IPA-INNOFOOD projesi kapsamında, TÜBİTAK-MAM Gıda Enstitüsü'nün liderliğinde

TÜRKİYE GIDA İNOVASYON PLATFORMU KURULDU

- 9 Pilot Gıda İşleme Hattı
- Konu uzmanlarına ve teknik rehberliğe ulaşım olanağı
- İleri Gıda Güvenlik Laboratuvarına erişim olanağı
- Topluluk Oluşumu ve Ekosisteme Ulaşım

Birlikte

Çalışmak
ve
Geliştirmek için

[in](#) [f](#) [tugip](#) [@](#) [tugip.food](#) [tugipfood](#)

www.tugip.org.tr

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

